

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe kat. Cerkvi.

Naročniki so deležni vseh duhovnih dobrot in milosti frančiškanskega komisarijata.—
Naročnina \$3.00, z u n a j
Združenih držav \$3.50.

Za naročnike in dobrotnike se bere vsaki mesec sv. maša.

September, oktober 1930.

Z Bogom in Marijo za narod!

22. letnik.

Legenda o sv. Frančišku.

Erich Eckert, poslovenil S. S.

KRASNO, sveže jutro v umbrijskem poznem poletju je. Vsa pokrajina naravnost vriska v svojem življenjskem veselju in življenjski polnosti.

Tudi v srcu brata Frančiška tako silno poje in odmeva božja ljubezen ter milost, da vse te preobilice ne more obdržati v sebi; razodeti jo mora ljudem, ljubim sestram in bratom doli v dolini. Tako se napoti z gore v dolino, počasi in lepo, kakor bi ga nosil.

Roke je razpel pred sabo, prsti so upognjeni, kakor če bi kaj objemali. Tako globoko dojema milost v sebi, da se mu zdi, da nosi zlato kroglo, svetlejšo od samega solnca.

V koraku odpre ustnice, ker veselje mora iz njegovega grla; peva je zakličče samo eno: Moj Bog, moj Bog in moje vse!

Tam ga sreča popotnik. Truden je, prašen, neprijazno gleda. Brata Frančiška motri in hoče brez okoliščin mimo.

Toda brat Frančišek se, resnično vesel tega srečanja ustavi in pozdravi brata popotniak s starim, ljubeznivim pozdravom: Mir s tabo!

"Nimam nobenega miru! Ne vem, kakšen je."

"Ne hiti tako zelo in boš zvedel."

"Kdor noče časa zgubljeni, mora hiteti! Pusti me, da odidem!"

"Pred kom pa hitiš in h komu?"

"Hitim pred samim seboj in k tistemu, ki stori, da vse pozabimo!"

"Ej, dragi brat! Dovoli, naj ti povem, da si zašel! Prvo ne moreš, drugo pa našel ne boš."

"Kaj te briga!"

"Toliko me briga, v kolikor si ti moj brat in v kolikor sta naju skupaj privedla najin brat—solnee

in najin ljubi oče — Bog. Toda najprej sedi tukaj-le na mejo in poslušaj, kako napačno si hodil!"

"Pusti me! Od prahu in utrujenosti ne morem ničesar spoznati."

"Potem ti pa umijem oči, brat popotnik. Toda to, kar imam v rokah, moraš dobro držati. Je nekaj dragocenega!"

"Ti me imaš za norca! Saj ničesar ne vidim!"

"Seveda ničesar ne vidiš, ker ti je v očeh blato, prah in umazanost."

Brat Frančišek govori vse to s tako dobrohotnim, toplim glasom, ki zveni tako, kakor če mati spravlja k počitku ali uspava bolnega otroka. Potnik sede. Nepremično zre v brata Frančiška. In zazdi se mu, da ga skozi temni ovoj prahu in megle obseva par srebrnojasnih zvezd.

"No, sedaj pa vzemi to, kar imam v rokah, toda nosi previdno!"

"Pa saj vendar nič ne vidim!"

"Počakaj malo! Takoj ti bom pomagal, da boš videl. Le razpni roke na široko, tako! In sedaj oči; pa glej, da ne pozabiš tudi na srce; in sedaj odpri ustnice in govori, kar ti narekujem: Moj Bog in moje vse!"

"Moj — Bog — in moje — vse!"

Počasi ponavlja popotnik, težko, besedo za besedo. Toda pri zadnji ga polijejo solze. Le eno se mu še zdi: kakor da čuti, kako se mu velika, bliščeča krogla iz rok brata Frančiška vali v njegove. Njemu pa je tako dobro in tako hudo, da joka in joka; solze mu umivajo oči.

Tedaj ga poljubi brat Frančišek na obe očesi; in sedaj mu pade z vek zadnja kapljica teže in zadnje zrnice prahu. Božji sončni dan, poln luči, blišča in veselja zasije v njegovi duši.

Brat Frančišek ga nagovori: "No, sedaj vidiš, da si zašel. To je bila napačna pot. Obrni se sedaj nazaj in — počasi. Pusti si toliko časa, da pozdraviš drugega. Pojdi mirno — jaz grem s tabo — korak za korakom, sicer ti uide zaklad iz rok. — Toda glej, ti vendar povešaš roke?"

"O, brat Frančišek, le od veselja, le od veselja! Kar si mi dal, to imam sedaj notri!"

"Kje?"

"V mojem srcu!"

"Dobro, tam naj ostane!"

In popotnik vpraša: "Kam pa sedaj?"

Ves vesel zakliče Frančišek: "K našim bratom in sestram, k vsem ljudem!"

* * *

S to silno globoko občuteno in čudovito lepo legendo je izrazil Erich Eckert Frančiškovo razmerje do razdvojenih, od Boga odtujenih ljudi. Tudi nam, modernim ljudem, ta legenda mnogo govori, če se vanjo globoko v premišljevanju zatopimo. Tako kakor sv. Frančišek moramo tudi mi delati z vsakim trudnim popotnikom naših dni.

Sveti Frančišek.

Ksaver Meško.

Sveti oče Inocenc III. moli:

Tvoj namestnik sem, Vsemogočni, najvišji, najmočnejši, da, celo najstrašnejši na zemlji, trde nekateri. A danes se zdim samemu sebi majhen, znešen in strt. Frančišek, ubožček iz Asizija, me je povsem zlomil.

Kako čudovit si vendar, o Gospod. Zametuješ veliko, visoko in mogočno, v najponižnejše skriješ dostikrat svojo neskončnost. In naše oči, oslepljene od svetnega, vse pomočene od luči in bleska tega sveta, kar je pred teboj le prazna, žalostna tema, prodro dostikrat tako težko skozi te lupine in te dvoje, da najdejo tebe, v njih zakritega in skritega.

Tako v tem Frančišku iz Asizija. Kako ubog in nespameten je prišel s svojimi tovariši predme. In si ga poslal vendar ti in si bil v njegovi ponižnosti skrit ti!

Kako naj rečem, kako mi je bilo ob njem? Lahko in sladko brž ob njegovem pogledu, ob njegovem otroškem smehljaju. Težko in resno ob njegovih besedah. Zakaj, videl sem takoj, da so besede tvoje blagovesti, o Gospod. In vendar — ako bodo obveljale, svet bodo dvignile iz tečajev, preobrazile bodo vse življenje. Toda — ali obveljajo? Je res na svetu človek, ki jih bo mogel uresničiti? Je ta človek trgovčev sin iz Asizija?

Težavna je moja naloga, veliko moje breme, strašna moja odgovornost pred tabo, o Gospod, pred Cerkvijo in pred zgodovino. Preizkusiti moram duhove, najsi se mi tudi zde na prvi hip od

tebe. Zato mu nisem brž izpolnil prošnje, ne ga takoj potrdil. Pa si govoril zanj ti sam, o Gospod, ti, ki si se skril za njegovo skromnost in ponižnost. Pokazal si mi naslednjo noč tega moža veličino in moč. Da se podira in ruši vsa ogromna stavba lateranska, si mi dal gledati v prividu. A jo podpira in drži edini Frančišek s svojimi nežnimi, tesnimi rameni.

Zahvaljen, o Gospod, za to svojo govorico. Zahvaljen, da si mi razodel velikost tega moža, ki se zdim pred njim jaz, tvoj vidni namestnik, majhen in slaboten. Ne jaz, Frančišek, ubožček iz Asizija, bo držal pokonci tvojo Cerkev, o Gospod!

Pa sem razposlal takoj sle na vse strani. Da mi ga privedejo, naj je še v mestu, naj je že na poti proti domu. Frančiška z vso njegovo družinico. Da jim dam v tvojem imenu potrdilo in blagoslov.

In je odšel s tem potrdilom in blagoslovom vesel in srečen. In bratje, ki jih je zajel z mrežo svojega zgleada, svojega pogleda in svoje besede, okoli njega kakor otroci okoli matere.

Jaz pa sem ostal tu v svoji vrtoglavi višini in v strahotni svoji osamelosti. In sam s svojim nadčloveškim bremenom.

Naj moli brat Frančišek zame! Zaradi srečne njegove preprostosti in radostne njegove ponižnosti mi bodi, o Gospod, ob strani v trpljenju in v bridkostih moje veličine. Zakaj, gorje, edini sem na zemlji: Tvoj namestnik, večni Bog . . .

Ksaver Meško:

ROŽNOVENŠKI KRALJICI

Iz tihih srci in veselj mladostnih spletena krog tebe se vije gloriola blesteča, ti velika, najbolj blagoslovljena žena, ki delež ti od Očeta vseh sreč je sreča: da Sina spočela iz Duha si in ga rodila, ki David, Izaja iz daljnih sta zrla ga dalj, ki vsega sveta bo Gospod in Večni Kralj.

Trpljenja reke čez vaju so se razlile — strašneje slapovi ne šume z Libanona — s peklenškimi so človeške združile se sile, ki Kralja, z njim tebe hotele so pahniti s trona.

A vse molče sta sprejela, za nas pretrpela, naš Odrašenik in Kralj, presladki tvoj Sin, in ti, Kraljica in Mati vseh bolečin.

A kljše iz boli sreče prečudežni cvet: Odprl se je grob, ki s stražo so ga obdali, in vstal je Gospod, premagal pekel in svet, in vsi podboji zemlje so vztrepotali. In ti iz groba si mu v nebo sledila. V nebesih ovenčal te je z najvišjo častijo: časti te svojo Kraljico zdaj svet in nebo.

Mesečni pridigar.

ZA SEPTEMBER IN OKTOBER.

Rev. J. Smoley.

TRINAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

UDNO: Dokler so gobavci trpeli na svoji boleznih in bili izključeni iz človeške družbe, so mislili na Gospoda in iz daleka klicali proti njemu: "Jezus, Učenik, usmili se nas!" Ko jih je pa Gospod ozdravil, so pa pozabili na svojega dobrotnika, pozabili so na hvaležnost. Tako se godi tudi duhovniku v katoliški cerkvi; mesto hvaležnosti prejema pogosto plačilo nehvaležnosti. In vendar so kristjani **ravno duhovniku dolžni hvaležnost, in sicer zato,**

1. **ker je duhovnik učitelj.** Truditi se mora v šoli, na prižnici, v spovednici, da pouči človeka o najbolj potrebnih in edino zveličavnih resnicah. To zahteva od duhovna mnogo truda in žrtev. In ljudstvo naj bi ne bilo za to hvaležno? Če smo dolžni hvaležnost učitelju, ko smo že davno zapustili šolo, smo dolžni hvaležnost toliko bolj duhovnu.

2. Dolžni pa smo tudi hvaležnost duhovnu ravno radi tega, **ker je duhoven.** Koliko milosti, koliko blagoslova, koliko moči in tolažbe posreduje katoliški duhoven ravno kot tak, kot oskrbnik in podeljevalec zakramentov! Mislite le na daritev sv. maše, ki jo daruje dan za dnem, od katere nam dohaja morje božjih milosti! Pomislite na milosti, ki jih prejema človek po posredovanju duhovna v zakramentu sv. pokore! In človek naj ne bi bil za vse to duhovnu hvaležen?

3. Dolžni smo pa hvaležnost duhovnu tudi zato, **ker je naš pastir.** Po zgledu božjega Odrešenika, dobrega pastirja, skrbi duhoven, da vodi njemu izročene ovčice na dobro pašo, da jih varuje sovražnikov, da jih pelje v nebeško domovino. Niso li to dobrote, za koje mu mora biti človek hvaležen?

Vzemite si za zgled gobavca, ki se je, ozdravljen, povrnil h Gospodu in se mu zahvalil. Nam vsem veljajo besede sv. Pavla (Kol. 3, 15): "Bratje, bodite hvaležni!"

ŠTIRINAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Videl sem pred leti romati staro ženico na Sv. Višarje. Strmo se vije pot proti vrhu. Stara ženica je bila že precej opešala, tu in tam je sedla, da si odpočije, pa kmalu je bila zopet na nogah in opiraje se na palico, je stopicala veselo naprej, da bi dospela na vrh k ljubi Materi Božji in svojemu Bogu. To je podoba našega življenja. Tudi mi potrebujemo palice, na katero se opiramo in ta palica je zaupa-

nje v Boga, na katero nas opozarja Gospod v današnjem evangeliju. Da, **zaupajmo v Boga**, kajti

1. On je **vsemogočen.** Ni je stiske v človeškem življenju, ko bi nam Bog ne mogel pomagati. Naj bo potreba še tako velika, Bog nas lahko reši v najhujši sili. Poglejmo le v sv. pismo. Kolikokrat je pomagal Bog s svojimi čudeži! Imejmo vedno pred očmi psalmistove besede (146, 5): "Velik je naš Bog in velika je njegova moč."

2. Gospod je tudi **zvest v svojih obljubah.** Kar je Bog obljubil, bo tudi držal. Obljubil nam je pa svojo pomoč v vseh naših potrebah; on hoče, da se zveličamo. Zato zaupajmo, da bo spolnil svojo obljubo. Sv. Pavel nas opominja (2. Tes. 3, 3): "Gospod je zvest, on vas bo krepčal in varoval hudega."

3. Bog je obenem **neskončno dobrotljiv.** Kdo more opisati očetovsko ljubezen božjo nasproti ubogemu človeku? Izaija (54, 10) pravi: "Gore se bodo majale in hribi se bodo tresli, moje usmiljenje pa ne bo šlo od mene, zaveza mojega miru se ne bo omajala."

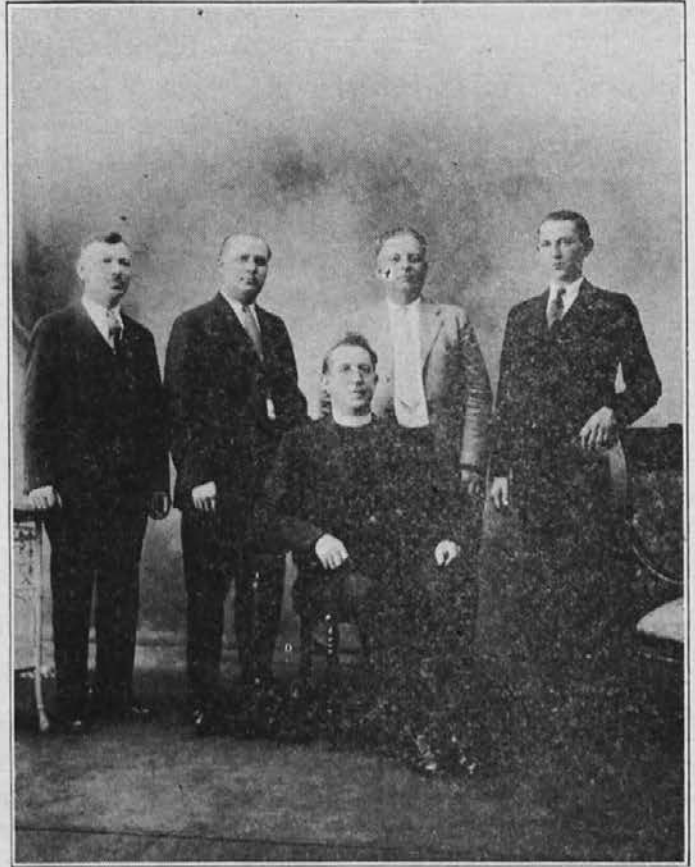
Ne zgubimo torej zaupanja v Boga. Bog je, ki nas varuje in čuje nad nami, on je naš pomočnik v naši sili (Ps. 45, 2).

PETNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Skozi vrata mesteca Najm se vije mrtvaški sprevod. Za mrtvaško krsto stopa v tihi boli žalostna mati. Vdova je, sina-edinca nesejo na nosilnicah iz mesta. Edino njeno upanje, edina tolažba za njeno starost je izgubljena. Današnji mrtvaški sprevod nas vse opominja: **Misli na smrt!**

1. **Smrt bo gotovo prišla.** Človeku je usojeno, da umrje (Hebr. 9, 28). Od te postave ni nikdo izvzet, smrti se mora ukloniti vsakdo. Bodisi še tako bogat, še tako lep, še tako učen, še tako močan in mogočen, smrt ti ne bo prizanesla. "Po enem človeku je prišel greh na svet in po grehu smrt in tako je prišla smrt nad vse ljudi, ker so vsi grešili" (Rim. 5, 12).

2. **Smrt pa ni gotova glede okoliščin.** Ni človeka, ki bi vedel brez posebnega božjega razodetja, kdaj bo umrl. Vsak trenutek smo lahko poklicani pred sodni stol božji, tako da lahko rečemo z Davidom: "Samo en korak je med menoj in med smrtjo (1. Kralj. 20, 8). — In ker ne vemo trenutka naše smrti, tudi ne vemo kraja, ne načina naše smrti. Tu ne pomaga nikako računanje, nikako vedeževanje, vse to ve edinole Bog, ki nas bo poklical k sebi. Ne pozabimo opomina apostola Pavla (1. Tes. 5, 2):

Letošnji odbor društva sv. Jožefa.

Od leve na desno: Štefan Virag, blagajnik; Raj Ivan, predsednik; Anton Kolar, tajnik; Tivadar Jožef, podpredsednik.—Sedeč: Rev. M. J. Golob, ustanovitelj društva.

Društvo sv. Jožefa št. 148 K.S.K.J. (I. 1915).

“Veste dobro: Dan Gospodov bo prišel ko tat v noči. Če pravijo ljudje: Mir in varnost, pride nanagloma pogubljenje nad nje in ne bodo mu ušli.”

Misli na smrt! Ta misel te bo varovala greha, te bo opominjala, da boš svoje dolžnosti vestno izpolnjeval. Ta misel bo dvignila tvoj pogled k nebeškim višavam.

ŠESTNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

To so bili res svetohlinci, pravi hinavci! Gospod je hotel vodeničnega človeka ozdraviti na soboto, ki je bila dan počitka. Farizeji so pa začeli vpraševati: “Bo ga li ozdravil na soboto?” Toda Gospod se ni brigal za hinavce in je bolnika ozdravil. Onečaščenje nedelje gotovo ni bilo, če je trpinu pomagal. Med nami se pa le pogosto dogaja, da **onečašamo Gospodov dan**. To pa je grešno in pogubljivo.

1. Onečaščenje Gospodovega dneva je grešno. — Že v naravnem zakonu je utemeljena potreba za dan, ki naj bo posvečen Bogu. Mi vemo, da je Bog odločil človeku soboto za posvečenje in da je sveta Cerkev, pooblaščen od Boga, prenesla to posvečenje od sobote na nedeljo, ker je nedelja takorekoč njen rojstni dan. Zato je pa stroga dolžnost, da rabimo ta dan za službo božjo, kakor jo predpisuje Cerkev, da se vzdržimo hlapčevskih del, da gremo k sv. maši. Kdor tako ne ravna, težko greši.

2. Onečaščenje nedelje je pogubljivo. O tem ni treba veliko besed. Koliko revščine in bedé treba ravno pripisovati onečašanju Gospodovega dne! Sv. Janez Vianey, župnik Arski, pravi: “Dve stvari vodite k revščini in k beraški palici, tatvina in onečaščenje nedelje.” Koliko božjih kazni je prišlo nad narode, nad družine, nad posameznike, ker niso praznovali Gospodovega dne! Koliko greha se stori ravno ob nedeljah in zapovedanih praznikih vsled skrunjenja teh dni!

Hočemo li imeti blagoslov pri naših delih, Gospodovo pomoč v naših potrebah, potem praznujmo Gospodov dan! “Blagor možu,” pravi Izaija (56, 2), “ki drži Gospodov dan in ga ne oskrunja.”

SEDEMNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Evangelij nam pripoveduje dva dogodka iz Gospodovega življenja. Najprvo vidimo pismarja pred njim z vprašanjem: “Katera je največja zapoved v postavi?” Gospod ga je opozoril na zapoved ljubezni do Boga in bližnjega. Nato pa vidimo Gospoda pred farizeji, ki jih je vprašal: “Kaj pa vi mislite o Kristusu?” Dajmo tudi mi odgovor na to vprašanje.

Ob Kristusovem času je bilo to poglobitno vprašanje. Seveda so bile takrat še druge za Jude jako

važne zadeve, kakor n. pr. njihovo razmerje nasproti Rimljanom. Vendar jih je najbolj zanimalo vprašanje: Kaj je s Kristusom? To vprašanje se je vedno in vedno ponavljalo v njihovih pogovorih. Ljudstvo se je pečalo s tem vprašanjem, z njim so se pečale oblasti in važnejše stranke med Judi.

To vprašanje je pa tudi še danes poglobitno vprašanje. In odgovor na to vprašanje deli človeštvo v dva tabora. Eni drže z apostoli in pravijo: “Ti si Kristus, Sin živega Boga.” Verujejo v njegovo božanstvo. Drugi pa nočejo ničesar vedeti o učlovečenem Sinu božjem, mu obračajo hrbet, zasmehujejo te, ki verujejo v njegovo božanstvo.

To vprašanje bo poglobitno vprašanje na sodni dan. Tedaj bo odločilno. Ta dan bosta tudi dva tabora. Na eni strani verniki, ki so verovali v božjega Sina, ki so živeli po njegovih naukih. Na drugi strani pa bodo stali prevzetneži, ki kakor nekoč farizeji niso hoteli verovati v Jezusa Kristusa, ki so zavrgli njegove zapovedi.

Kje bomo tedaj stali mi? Sv. Avguštin nas opominja: Kakoršno je sedaj tvoje razmerje nasproti Odrešeniku, kakoršna je tvoja zvestoba, tvoja vera in ljubezen, po tem boš ali zveličan ali pa zavržen.” Zato pa recimo danes: “O Jezus, verujemo in Te nad vse ljubimo.”

OSEMNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Današnji evangelij nam poroča o ozdravljenju mrtvoudnega. Odrešenik nam razodeva svojo vsevednost, ko je videl misli svojih sovražnikov. Le-ti so mislili v svojem srcu: “Ta Boga preklinja.” Gospod pa razodeva tudi svojo vsemogočnost, ker je s samo besedo ozdravil mrtvoudnega in mu odpustil grehe. Vse to vzbuja v nas vprašanje: **“Kako pa je z odpuščanjem grehov po Kristusu?”**

Oblast odpuščati grehe je Gospod izročil apostolom. To je bil že davno prej napovedal. Dana oblast je nekaj božjega, velikanskega, in to oblast je Gospod dal Petru in apostolom, rekoč: “Kar boste razvezali na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.” Po svojem vstajenju pa se je prikazal apostolom in jim to oblast resnično podelil z besedami: “Prejmite sv. Duha; katerim boste grehe odpustili, so jim odpuščeni.”

Ta oblast je od apostolov prešla na njihove naslednike po zakramentu mašniškega posvečenja. Gospod ni prišel na svet samo za svojo dobo. Cerkev, ustanovljena od njega, je imela nalogo, ne samo za čas apostolov posredovati milosti vernikom po zakramentih, marveč ima trajati do konca sveta in z njo tudi zakramenti. Zato mora biti odpuščanje grehov še sedaj v cerkvi, in oblasti odpuščati grehe ne more nikdo drugi imeti, kakor ti, ki so po

mašniškem posvečevanju postali nasledniki apostolov.

Bodimo Bogu hvaležni za to oblast, ki jo je dal duhovnom. Poslužujmo se pogosto te oblasti! S psalmistom vzkliknimo radostno in polni zaupanja (102, 11): "Kakor se dvigajo nebesa nad zemljo, tako Gospod podeljuje bogato milosti njemu, ki se boji Boga. On je, ki jemlje breme grehov od nas."

DEVETNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Nesrečnež ni imel svatovskega oblačila pri kraljevi ženitnini. In kralj je ukazal služabnikom: "Zvežite mu roke in noge in ga vrzite v vnanjo temo. Tam bo jok in škripanje z zobmi (Mat. 12, 13). Te besede nas opominjajo na usodo nesrečnega grešnika, ki bo zavržen od Boga. Vprašajmo se danes: **Kaj uči Cerkev glede pekla?**

Prvi nauk je: **Pekel je.** Ni potreba izgubljeni več besed o tej resnici. Ni veroizpovedanja, ki bi tajilo pekla. Tudi protestantje verujejo v pekla, kakor mi katoličani.

Drugi nauk: **Pekel je večni.** Kazni bodo trpete za te, ki bodo pogubljeni, večno. Ne bo nobenega konca. To je izrecen nauk Gospodov. Ko govori o poslednji sodbi (Mat. 25, 41), pravi: "Potem bo rekel tem na levici: Poberite se izpred mene, vi, prokleti, v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču!" Peklenski ogenj bo trpel večno.

Tretji nauk: **V peklu pride, kdor umrje v stanu smrtnega greha.** Že apostol Pavel pravi (1. Kor. 6, 9): "Ne motite se! Ne nečistniki, ne malikovavci, ne prešestniki, ne mehkužneži, ne nesramniki, ne tatje, ne lakomniki, ne pijanci, ne preklinjevalci, ne roparji ne bodo podedovali božjega kraljestva." Kdor umrje v smrtnem grehu, ne bo gledal božjega obličja.

To so resnice glede pekla. Živimo tako, da nas Sodnik ne bo zavržel, marveč nas sprejel v večno življenje.

.. DVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

V Kafarnaumu leži bolan sin kraljevega uradnika. Na očetovo prošnjo ga je Gospod iz daljave čudežno ozdravil. Spregovoriti vam hočem o napaki, ki jo najdemo pogosto kar se tiče bolnikov. Sorodniki se namreč pogosto boje, poklicati duhovna, da bi mu podelil zakramente za umirajoče. Boje se, da bi to bolniku škodovalo. **O raznih takih izgovorih hočemo danes premišljevati.**

"Ni treba vedeti, da je kdo bolan." Tako govoričenje je nesmiselno. Ljudje itak vedo, če je kdo nevarno bolan. Prikriti se bolezen ne da, zato ni treba misliti, da je kaj čudnega, če bo prišel duhoven v hišo. Ravno nasprotno je resnica: Ljudje se čudijo, zakaj duhovna ne pokličejo k bolniku.

"Bolniku bo to škodovalo," pravijo drugi. Tako govoričenje ni krščansko. Ne veste li, kaj nas uči sv. vera o učinkih poslednjega sv. olja? Ali ne veste, da povzroča odpuščanje malih, pogosto tudi smrtnih grehov, če se jih bolnik ne more več izpovedati? Ne veste li, da daje sv. poslednje olje bolniku moč, da voljno in potrpežljivo prenaša bolečine? Ali ne veste, da poslednje olje pogosto vrne bolniku zdravje? Niste li nikoli slišali, da celo zdravniki pogosto priznavajo, da se je bolezen bolniku zboljšala po prejemu zakramentov? Čemu torej taki izgovori?

Skrbimo za bolnika in pokličimo duhovna, da mu bo podelil zakramente za umirajoče, dokler je še pri zavesti. Molimo pa tudi zase za milost, da bomo sprejeli zakramente za umirajoče in da bomo srečni umrli.

MARIJA MED ZAMORCI.

Dr. F. T.

Katoliški znanorec vzljubi Marijo že v zgodnji mladosti in to otroško nežno ljubezen nosi celo življenje v svojem srcu. Zato je skoro ni zamorske katoliške kočice, ki bi ne imela rožnega venca in podobice Matere božje. V mnogih selih, piše misijonar Spieler, nosi večina vaščanov poleg svojega še Marijino ime, navadno si ga nadenejo še v deški dobi. V Abesiniji je naletel o. Baetmann na družino, ki je vseh svojih pet otrok posvetila Mariji in jih nazivala po Marijinih naslovih kot: Marijin sin, Marijino

upanje, Marijin služabnik, Marijina moč, Marijin dar. Zamorci ob Kongu ne izgovore Marijinega imena, ne da bi jo počastili tudi z milim pridevkom mati; kličejo jo: Marija mama ali Mam'ami — moja mati. Mali Ignacij je v svoji bolnični neprestano klical: Marija, Marija, o mama, mbaka kiali — usmili se me! Kadar jih tarejo križi in težave, se vržejo k Marijinim nogam in ji otroško zaupljivo potožijo vse svoje dušno in telesno gorje.

Minnetonka.

(Indijanska povest iz Baragovih časov.)

P. Bernard Ambrožič, O.F.M.

(Dalje.)

ČETRTO POGlavJE.

Nočni sestanek.

RNA suknja je sedel ob medli svetlobi svoje skromne svetiljke in si urejeval razne zapiske na vegasti mizi. Več dni je bil z doma na misijonu v preko šestdeset milj oddaljeni indijanski naselbini in marsikatere nove podatke za svoje uradne knjige je prinesel s seboj. Zato je hotel v prvih nočnih urah natančno urediti papirje in knjige, potem se šele pripraviti za veliko nalogo, ki ga je čakala za drugi dan. Ker je vedel, da se vrši ta dan veliko zborovanje, je bil prepričan, da ga nocoj nihče ne bo motil. Saj je pozornost vseh obrnjena zgolj na dogodke v prijazni dolinici tam.

Zato se je nemalo začudil, ko je zaropotalo po vratih. Brž je skočil odpirat. Silno se je pa zavzel, ko je med vrati zapazil znano krepko postavo mladeniča, ki je tolikokrat mislil nanj. Toda že je prišlec pograbil misijonarjevo roko in jo molče poljubil. Nato je zdrsnil na kolena in iskreno zaprosil:

“Father Banaga, blagoslovite svojega Kitči Šando!”

Sto misli in spominov je prešinilo misijonarjevo čelo in ob vsakem posebe se je zbudilo v njegovem srcu prijetno čuvstvo. Temu nenadnemu razgibanju v njegovi notranjosti se je v istem trenutku pridružila neugnana radovednost. Odkod in kako ta nepričakovani obisk?

Menda je komaj treba tu omeniti, da misijonar, ki so ga Indijanci po starodavni navadi imenovali Črna suknja, ni bil nihče drugi ko naš slavni rojak, Friderik Baraga. Toda Indijanci niso mogli prav izgovoriti njegovega imena, ker črke “r” njihov jezik ni poznal. Izpremenili so tudi naglas pri njegovem imenu in tako je iz slovenskega Bārage nastal indijanski Banága.

Čudno je tudi dirnilo misijonarja, da ga je mladenič nagovoril z angleško besedo Father, kakor nagovarjajo duhovnika po celi Ameriki. Toda vedel je, da je bil Kitči Šanda med tem po svetu in se med belimi marsičesa naučil.

Ljubeznivo se je sklonil vitki mož in zarisal znamenje križa na mladeničevo čelo. Nato ga je dvignil z obema rokama od tal in ga krepko pritisnil na srce, ki je v tistem trenutku občutilo več ko očetovsko ljubezen do tega otroka indijanskih gozdov.

“Kako se je zgodilo, da je prišel moj dragi Kitči Šanda na srce ljubega očeta? Govori, sinko, in hitro, hitro povej vse, kar veš!”

“Vse bo povedal Kitči Šanda in ničesar ne bo zamolčal. Toda najprej naj moj duhovni oče pove, kako se mu je godilo med tem in kako se mu sedaj godi. Zelo je Kitči Šando zbolelo srce, ko je ob povratku iz Cincinnati našel drugo Črno sukno ob Krivem Drevesu namesto tistega, ki ga je bil prerodil v sveti vodi in mu dal prelepo ime: Kitči Šanda.”

Misijonarjevo umirjeno resno, dasi očetovsko milo obličje je ob teh besedah zažarelo v nezadrževani veselosti in sočen smeh je razklenil vsako gubico na njem.

“Samo Šanda je bilo tvoje ime takrat in v krstno knjigo sem zapisal Aleksander. ‘Kitči’ sva pozneje dodejala, saj veš.”

“Vem, vem,” je odvrnil mladenič in zamahnil z roko. “Toda, oče, tisto besedo ste dodali mojemu imenu ob taki priliki, da mi je segla globoko v srce in je nikoli ne mislim odvzeti svojemu krstnemu imenu.”

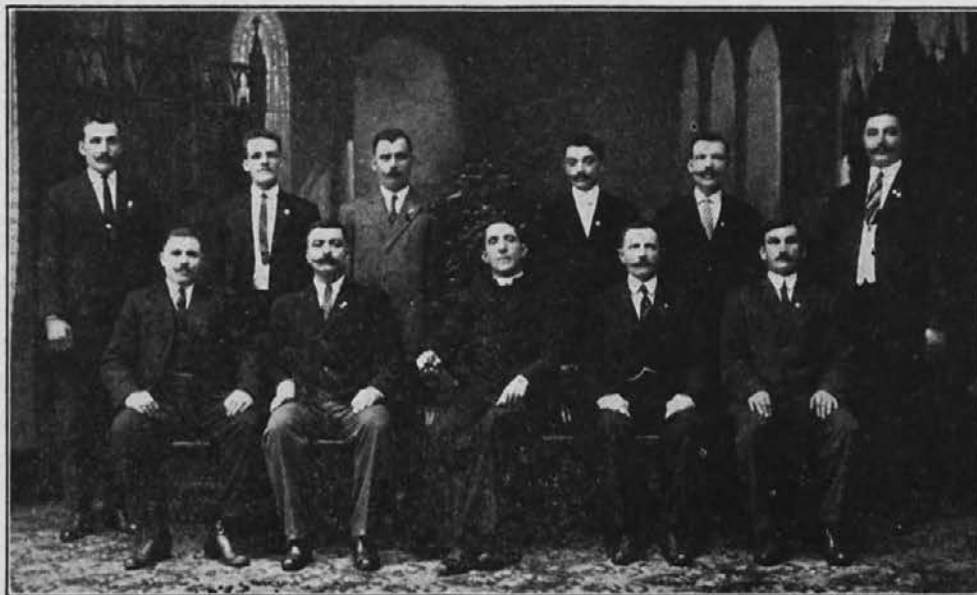
Bistre oči je uprl v misijonarja in jih obdržal na njem. Okrog usten mu je igral lahen nasmeh, ki ni bil brez zadrege. V pogledu oči in v smehu usten je pa Črna suknja bral vse več kot bi mogel kdo drugi.

Za hip sta obmolknila in skušala brati drug drugega misli. Obema je bilo jasno, da se je pogovor nepričakovano hitro dotaknil poglobitnega vprašanja, ki se je imelo med njima reševati pri nocojšnjem sestanku.

Črni suknji je stopilo živo pred oči kot da je bilo včeraj:

Pred nekaj leti, brž po misijonarjevem prihodu v Krivo Drevo, je postal ta mladenič njegov učenec. Pridno se je pripravljajal za sv. krst. Zelo so mu bili všeč nauki nove vere, vendar je bil ta učenec mnogo drugačen od drugih. Neprestano je stavljajal misijonarju razna vprašanja, ki se niso tikala toliko nove vere in njegovega lastnega izpreobrnjenja, temveč mu je hodilo po glavi nekaj večjega. Misel, ki je bila ž njim noč in dan, je zadevala blagor vsega njegovega ljudstva. Ali je obnovitev nekdanje slave in moči rdečih plemen mogoče, ako se med njimi ukorenini Kristova vera?

Pogosto sta razpravljajala o tem vprašanju. Misijonar se je čudil nenavadni rodoljubnosti mladeniča.

Prvi cerkveni odbor v Bridgeportu, Conn.

Prednja vrsta, od leve na desno: Bakač Ivan, Štefanec Frank, Rev. M. J. Golob, Raduha Štefan, Meričnjak Andrej.

Zadnja vrsta: Srša Gabriel, Kocet Matjaš, Sobočan Jožef, Gerletz Alojz, Virag Štefan, Lutar Jožef.

Sedanji cerkveni odborniki fare sv. Križa v Bridgeportu,

ki so skozi zadnja tri leta tako vrlo vršili svojo službo, da je v župniji vladal vzoren red in mir in da je župnija tudi gospodarsko lepo napredovala. — Poleg župnika sedijo od leve na desno: Štefanec Karol, Meričnjak Andrej, Mavrič Alojzij, Pečnik Albert. — V drugi vrsti stoje: Boroko Avgust, Hozjan Ivan, Antolin Jurij, Zver Andraž.

čevi, ki je komaj odrasel otroškim letom, pa je že čutil v sebi poklic, da postane nekoč slaven organizator in voditelj sorojakov. Razlagal si je to iz dejstva, da je bil dečko izredno nadarjen in k temu še sin glavarjev. Čeprav namreč v tistih časih glavar ni bil več obdan z žarom nekadnje slave in vzvišenosti, so vendar potomci glavarovskih rodov radi sanjali o velikih delih, ki bi naj jih postavili v eno vrsto z napol pravljicnimi dedi in pradedi.

Ni bilo zavoljo tega, da je dobil dečko pri krstu ime Aleksander, kar so Indijanci skrajšali v Šanda in tako prikrojili za lažjo izgovarjavo. Toda ko je po krstu zopet nekoč tekkel med Črno suknjo in Šando priljubljeni pogovor, se je mladi glavarjev sin tako razvnel in tako zahrepenel po osvojitvi indijanskih rodov, da se je misijonar nehote domislil Aleksandra Velikega in mlademu učencu povedal zgodbo o njem.

Šandi se je zdelo vse silno znamenito in srce mu je valovalo kot bi imel pravkar zasesti prestol mogočnega vladarja. Takrat je Črna suknja s pomenljivim nasmehom navrgel njegovemu imenu besedo Kitči, kar pomeni toliko kot Veliki.

Od takrat se je sam imenoval Kitči Šanda in kmalu je postal pod tem nazivom znan vsenaokrog.

To je bilo Črni suknji tako živo v spominu. Pa je po kratkem obotavljanju previdno poprašal:

“Ali moj Kitči Šanda ni pozabil doli v Cincinnati sanj deških let?”

“Ne, ni pozabil, moj duhovni oče! Nasprotno! Father Banága dobro ve, da ga je oče, glavar v Krivem Drevesu, poslal v Cincinnati, da se izuči tesarске umetnosti. Še štirje tovariši so takrat odšli tja doli s Kitči Šando. Dva sta imela postati tesarja, eden kovač, eden ključavničar, eden pa zidar. Vse to je uredil za nas sam Father Banága. Napisal je pismo do škofa in ga prosil, naj nam preskrbi dobre mojstre. Vsi naši očetje so se podpisali na pismo, da je škof videl, kako so napredovali v pismenosti njegovi Indijanci v Krivem Drevesu.”

Za hip je umolknil in s ponosno hvaležnostjo upiral oko v misijonarja. Črna suknja je samo skromno nagnil glavo in izraz srčne zadovoljnosti se mu je razlil po inteligentnem obličju.

Mladenič je nadaljeval:

“Kitči Šanda je z največjim veseljem odšel v Cincinnati. Pridno se je učil sukati žago in kladivo, toda pri tem ni pozabil načrtov iz deških let. Z vsakim dnem je raslo v njem hrepenenje po velikih činih in sklepi so bolj in bolj dozorevali. Poleg tesarске umetnosti se je Kitči Šanda še mnogo drugega naučil med belimi obrazi. Vse to pa hoče sedaj izkoristiti v blagor rdečih rojakov, da si v resnici za služi krasno ime — Kitči Šanda.”

Misijonarju je nekaj zalesketalo v očeh, kot bi hotel reči samemu sebi: Hvala Bogu, nad tem mladeničem se nisem motil! Vendar je previdno tipal da-

lje v Kitči Šandovo notranjost.

“Torej res hoče Kitči Šanda postati slaven vojskovodja in prodreti z močno četo do skrajnih mej indijanske zemlje? Osvojil si bo rod za rod in zagospodoval kot kralj vsem rdečim kožam?”

Kitči Šanda je nalahno zamahnil z roko in odločno zmajal z glavo.

“Moj duhovni oče ve, da se to ne more zgoditi. To so bili resnično nekoč moji načrti. Toda v velikem mestu sredi belih ljudi sem videl, da je bilo moje mladostno hrepenenje le prijeten sen, ki pa vendar ni bil brez pomena. Dolgo sem se boril sam s seboj in dokaj težko je bilo, tok misli in hrepenenja spelajti v drugačno strugo. Hvala Bogu, zgodilo se je in čas prihaja, da pričnemo z dejanji.”

Misijonar je postal silno pozoren. Gube na čelu so se mu vidno napele in za spoznanje se je nagnil naprej.

“Naj nadaljuje moj Kitči Šanda in mi vse po vrsti pove!”

“Videl sem po svetu toliko premoč belih ljudi nad rdečimi, da sem spoznal: mi se ne bomo vzdržali proti njim po načinu naših prednikov. S posebno slepoto bi nas moral udariti Veliki Duh, če bi obnavljali nekdanjo slavo rdečih rodov. Nemogoče je, da bi se s sovražnostmi do belih še kedaj otresli njihove nadvlade. Bolj ko se s silo skušamo otresti belega navala, bolj tonemo v brezpomembnosti. Nam je treba, da bela obličja sprejmemo za učitelje. Odložiti moramo bojno sekiro in lok, naše roke morajo zagrabit za rokodelsko orodje, kot ga rabijo beli umetniki. Neprodorne gozdove moramo izpremeniti v rodovitna polja. Ven moramo iz wigwamov in si postaviti vasi in mesta, kot jih imajo beli. Povsod morajo zrasti lepa šolska poslopja za našo mladino. S silo duha so prišli nad nas beli, le s silo duha se jim bomo mogli postaviti v bran. Toda še nekaj je. Med dobrimi stvarmi, ki jih beli rodovi prinašajo med nas, je tudi mnogo, mnogo slabega. Mi smo preveč preprosti, da bi sami od sebe spoznali, kaj je kleno zrno in kaj so smeti. Le prepogosto sprejmemo vse vprek, morda slabo še rajši ko dobro, ker se nam srrva vidi bolj prikupljivo. Pozneje spoznamo, da smo se zmotili, toda večinoma je prepoznano, ker nas slabo že preveč v kleščah drži. Treba nam je višjega vodnika, ki nam bo naprej pokazal, kaj je zdravo in kaj je gnilo jabolko. Zato se naš rod ne sme nič več upirati Kristu in njegovim blagovestnikom, drugače je naš rod za vselej izgubljen.”

Misijonar je poslušal kakor zamaknjen. Globoko je strmел nad nenavadno bistroumnim razpravljanjem mladeničevim in iz dna duše hvalil Boga, da mu je dal doživeti to uro. V njegovem očesu je bilo brati občudovanje in spoštovanje do mladega moža, ki ga je imel pred seboj.

“Moj ljubi Kitči Šanda, velike in krasne so tvoje

misli. Veliki Duh jih blagoslovi, Krist jim s svojo milostjo prilivaj! Toda povej mi, kako si zamislil dejanja?"

"Mojemu duhovnemu očetu so znani nameni velikega zborovanja, ki se je danes vršilo ne daleč od tu in se ima končati jutri?"

"Vse mi je dobro znano. Imel sem namen, da bi se ga bil sam udeležil, pa se mi je povratek z misijona skoraj za cel dan zavlekel. Vendar nisem zavoljo tega nejevoljen. Govoriti bi tako ne bil mogel, ker to je v takem primeru izključna pravica glavarjev in drugih velmož. Jutri po končanem zborovanju bom pa smel govoriti in upam, da bom včepil v to ali ono srce ljubezen do Krista."

"Gotovo se bo mojemu duhovnemu očetu uresničila nada. Tudi Kitči Šanda ni smel govoriti, ker je še neoženjen. Še zraven bi ne smel biti, vendar se je v tem naredila izjema. Jutri me mislijo izvoliti za voditelja poslanstva v Washington. Angleščino seveda obvladam bolje ko drugi rdečeličniki. To pa vedo vsi, da nam bije enajsta ura. Zato si žele dobrega tolmača svojih želja pred predsedniško mizo v Washingtonu. Veliki Duh mi pomagaj, da bom modro postavljaj besede."

"Kako je moj Kitči Šanda zadovoljen z uspehom velikega zborovanja?"

"Zadovoljen in nezadovoljen. Seveda so prav sklenili, da zemlje ne prodajo. Ampak še na misel jim ni prišlo, da bi se vprašali: Kaj pa bomo s svojo zemljo? Ne vidijo, da so napočili novi časi in da je treba novih načrtov. Tudi kristijanom med mojimi in jaki se silno počasi v glavah svetlika. Treba je silnega dela od moža do moža, da se tako globoko zarasle korenine starodavnih nazorov razrahljajo in tla pripravijo za nove sadike. Kristjani so sicer večinoma globoko verni in v vsem radi ubogajo duhovnega očeta, toda za velikopotezna dejanja so le počasi dovzetni. Lagodnost življenja v wigwamih in na loviških jim je zavoljo tisočletne navade zašla v kri in meso."

Umolknil je in ni mogel prikriti žalostnega občutja, ki se je polastila vse njegove notranjosti. Misijonar je bral kot v odprti knjigi hud boj, ki se je bil v velikem srcu mladega Kitči Šande. Ljubezen do rdečih plemen, izmed katerih je izšel sam, se je borila s sovraštvom do tolikih slabih lastnosti indijanske narave. Lenobnost mišljenja in slepa služba prirojenim naravnim nagonom sta bili dve najbolj očitni indijanski napaki.

Mladi mož se je zasmilil izkušenemu misijonarju.

"Počasi se prijemlje dobro seme povsod. Moj Kitči Šanda naj ne izgubi poguma, če klika ne poganja prehitro. Veliki Duh bo pomagal."

"Da, trdno se nanj zanašam. Toda sami si moramo tudi pomagati. In to bom skušal na vso moč. Predsedniku v Washingtonu bom razložil razmere

po svoje, preden dobim od rojakov poverilo za to. Prav ima Veliki nož, kot moji rojaki imenujejo Ameriko, da ne gleda rad naših neprodirnih gozdov in redko sejanih wigwamov med njimi. Ta prostrana zemlja bi lahko rodila neizmerno bogastvo, ako bi bila izpremenjena v rodovitna polja. Toda zakaj mora Veliki nož poprej krasti to zemljo rdečim rodovom? Ali je res samo belim dano, da žive življenje naprednih in izobraženih ljudi? Zakaj ne pošlje Washington med nas učiteljev in duhovnikov, ki bi nas kmalu dvignili na stopnjo belih? Zakaj nam ne pošlje izvežbanih rokodelcev in kmetov, ki bi nas učili orati zemljo in delati hiše? Zakaj nam pošilja vedno večje število agentov in prekupčevalcev, da nas goljufavajo in zastrupljajo naše rodove z ognjeno vodo in drugimi hudičevimi iznajdbami? Zakaj nam pošilja sovražnike mesto prijateljev? Zakaj nam je velika Amerika sama vsa sovražna in nas vsepovsod izpodjeda, čeprav se redi le od tega, kar je izsesala iz nas naše srčne krvi? Vsa njena mogočnost raste iz naših grobov! Ali smo mi ljudje ali smo ničvredna divjačina, ki je samo dobra za gnoj na zemlji belih rodov? Naj ima Amerika polja in njive namesto naših gozdov, toda nam naj naloži to nalogo in naj nam pove, kako se to naredi. Mi se ne branimo postati dobri Amerikanci. Toliko je še vedno v nas zmožnosti in volje za to, kot v tisočih one pokvarjene mase, ki se leto za letom vsiplje iz Evrope čez ocean. Moj duhovni oče, vidiš, to in še marsikaj bom povedal mogočnemu Washingtonu v imenu vseh rdečih rodov."

Tako se je razvnel med govorjenjem, da so plameni pravične jeze goreli iz njega. Oko mu je žarelo in nozdrvi so mu plali v krčevitih tresljajih. Ob zadnjih besedah je skrčil dlan v železno pest in udaril ž njo po mizi, da je v smrtnih sunkih vztrepetal plamen v preprosti svetiljki. Sam svoje razgibanosti se je ustrašil in obstal s povešeno glavo ves krotek kot jagnje.

Misijonar je stopil k njemu, mu vzel desnico v svojo levico in si jo pritisnil na srec. Z desno mu je pokrižal čelo in mu govoril:

"Moj Kitči Šanda, tvoje ime je že v polni meri zaslužno. Bog Oče in Sin in Sveti Duh bodi s teboj, da dokončaš, kar si tako globoko zamislil. Ne morem ti povedati, kako mi je pri srcu, ko slišim iz tvojih ust besede, v katere so moje lastne misli povite. Veliki Duh je že v tebi bogato blagoslovil moje skromne delo. Naj mu bo večna slava in čast! Toda, ljubi moj, pozno je in treba misliti na počitek. Tu notri boš spal, da se bolje okrepeš za naloge jutrišnjega dneva."

Kitči Šanda je vzel misijonarjevo desnico in jo ljubeče pritisnil na usta. Pokorno kot dete je odšel k počitku na skromno ležišče, ki mu je bilo odkazano v kuhinji.

Materno društvo v Bethlehemu, Pa.

Društvo sv. Jožefa št. 148 K.S.K.J.,
Bridgeport, Conn., ob svoji 15letnici l. 1928.

Misijonar je privil svetiljko navzdol, da je brlel plamenček kot majhna kresnica v junijski noči. Naslonil si je komolce na mizo in spustil glavo med

razprte dlani. Tako je ostal še dolgo v globokem premišljevanju in nebo prodirajoči molitvi.

(Dalje prihodnjič.)

Slovo g. nadškofa dr. Jegliča, njegov zadnji pastirski list.

REDEN odidem v svoje novo domovanje, se moram od gospodov duhovnikov in od vernega ljudstva posloviti.

Zadnji dve leti naglo pešam. V letih 1928 in 1929 sem večkrat precej obol. Kljub temu sem nameraval še vztrajati v svoji prevzvišeni in sveti službi.

Toda letos me je zadela možganska kap. Bila je sicer neznatna, vendar sem prvi čas prav težko kako besedo izgovoril in nisem mogel skupaj spraviti niti onih molitev, ki jih navadno na pamet opravljam. Zdravnik mi je strogo zapovedal, da se moram varovati vsakega duševnega napora. In zares, ako bolj naporno premišljam, mi postane glava zelo težka in tudi telo je nekako izmučeno.

Ne bi rad, da bi me večji mrtvoud zadel in bi jaz kar v nezavesti zadnji čas svojega življenja preživljal. V teh okoliščinah se mi je porodila in vsaki dan bolj razvijala misel, naj sv. Očeta prosim, da mi odvzamejo breme pretežke škofovske službe.

In res, okoli velike noči sem prošnjo sestavil in jo tako-le utemeljil: "Star sem 80 let, ljubljansko škofijo upravljam 32 let, zadnje čase hitro pešam, večkrat obolim in letos me je 11. marca zadela kap, nakar mi je zdravnik naporno duševno delovanje prepovedal. Imam pa tudi zagotovljenega dobrega naslednika, ki bo škofijo bolje upravljal, kakor sem jo mogel jaz."

Tako priprosto sem prošnjo sestavil. Mislil sem si, naj sedaj sv. Oče odločijo, kakor bodo za dobro spoznali. Ako prošnjo uslišijo: hvala Bogu, ako ne, pa tudi hvala Bogu! Ko sem 1. maja pri Materi božji na Trsatu maševal, sem prosil Marijo, naj sklepe sv. Očeta vodi tako, kakor bo bolje za mojo ljubo ljubljansko škofijo.

Kmalu sem po apostolskem nunciju dobil poročilo, da so sv. Oče mojo prošnjo uslišali in me imenovali za nadškofa Garelenškega. Naročil mi je, naj povem, do kdaj bi mogel vse tako urediti, da bi mogel rimske dekrete izvršiti in bi postali pravo-močni.

Vesel sem odgovoril, naj on vse tako uredi, da 31. julija preneham biti škof ljubljanski, 1. avgusta pa mi začne slediti dosedanji koadjutor, škof dr. Gregorij Rožman.

In tako se je zgodilo.

Dragi verniki! Ker so me sv. Oče odvezali dolžnosti do ljubljanske škofije in odhajam v svoje novo domovanje, me sili srce, da se vsaj v listu od Vas poslovim.

Dolgo vrsto let sem med Vami deloval. Pazil sem na nevarnosti časa, da ne bi prišli med Vas grabeljivi volkovi v ovčjih oblačilih. V vsakoletnih pastirskih listih sem Vam kazal nevarnosti in Vas skušal spodbujati k resničnemu krščanskemu življenju.

Pokoren cerkvenim postavam sem Vas osebno obiskoval. Vsakih pet let sem prehodil vse župnije naše obsežne škofije. Dobro mi je delo, ko ste me prav priščno sprejemali. Rad sem šel v šolo, kjer sem se prepričeval o verskem znanju Vaših otrok, katere sem razveselil s par spodbudnimi besedami in z lepimi podobnicami. Veliko tolažbe sem užil v spovednici; upam, da sem prav mnogo svojih predragih vernikov poučil, potolažil in z Bogom spravil. Rad sem šel na prižnico, kjer sem priznaval Vaš napredek in Vaše organizacije, cerkvene in izvencerkvene, verske, gospodarske in kulturne. Svaril sem Vas pred nevarnostmi in navduševal za čednostno, krščansko življenje. Prosil sem Vas prav posebno, da bi živeli v medsebojni ljubezni, v treznosti in čistosti. Oh, kako neizrečno veseli so bili osebni obiski vernikov v župniji, da težav in napora še čutil nisem!

Sedaj pa iz srca zakličem: Z Bogom! Izročim Vas novemu, predobremu škofu, kateremu so sv. Oče že tudi dali pravico, da prevzame upravo škofije takoj, ko jaz umrjem, ali odstopim.

Občudujem božjo Previdnost, ki je o pravem času vse tako uredila, da more prav gospod dr. Gregorij Rožman biti moj naslednik. On je sicer učen profesor cerkvenega prava na ljubljanskih visokih šolah, toda po božjem poklicu je pred vsem vnet dušni pastir. Skoraj vsi ga že poznate. Saj je imel duhovne vaje ali kako cerkveno opravilo v mnogih župnijah križem škofije. Pridobil si je zaupanje duhovnikov in pridobil tudi Vašo ljubezen.

Ker je tako za Vaše dušne potrebe preskrbljeno, bolj lahko premagujem bol srca, ko se moram radi onemoglosti od Vas posloviti. Ne bom Vas pozabil, ampak bom pri sv. maši Gospoda Jezusa iz globočine svoje duše prosil, naj se Vas usmili in Vam podeljuje obilnih milosti, potrebnih za pravo krščansko življenje.

H koncu Vam vsem še enkrat prav iz srca podeljujem pastirski blagoslov rekoč: Naj Vas blagoslovi troedini Bog Oče, Sin sv. Duh. Amen.

V Ljubljani, koncem julija 1930.

† Anton Bonaventura, škof.

Po "Domoljubu".

Poročilo iz dveh prekmurskih fara v Ameriki.

PREKMURSKA IN MEDŽIMURSKA FARA SV. KRIŽA, BRIDGEPORT, CONN.

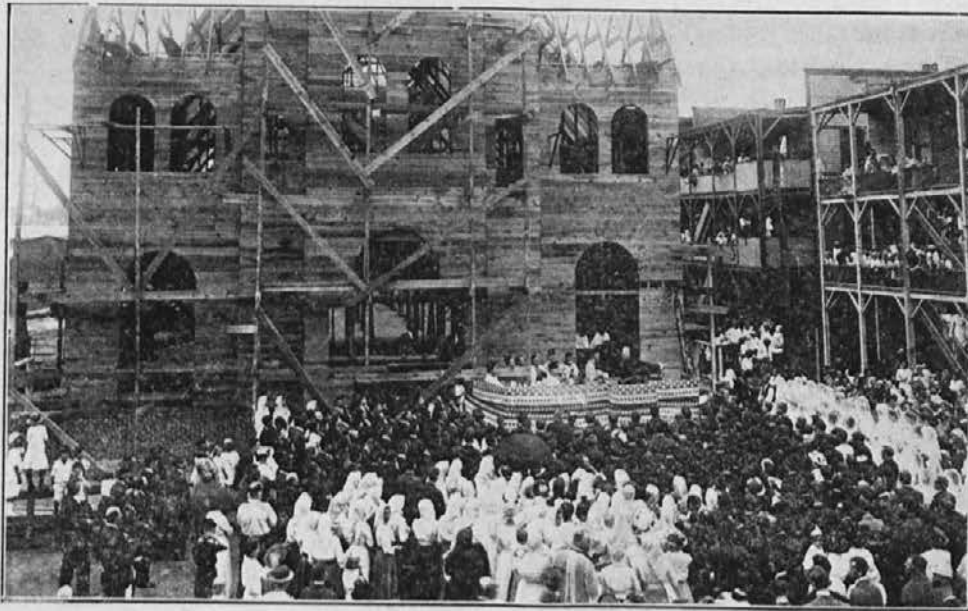
OSTRAN ali "prek" Mure od Radgone in "Burgenlanda" pa doli do hrvatske meje, malem delu nekdanje Panonije, je prebival od nekdanj v lepih in rodovitnih ravninah precejšen del Slovencev, znanih nam pod imenom Prekmurci. Več stoletij so spadali pod krono sv. Štefana kot podaniki ogrske polovice nekdanje avstro-ogrske države. Kot taki so tvorili dve politični "okroglini" ali stolice: zgornji del, Železna stolica (Vas megye) in nižji del, Zala stolica (Zala megye). Poslednja stolica je obsegala tudi Medžimurje, kakor imenujemo zemljo, katero oblivata Drava in Mura tja dol do

ker je mnogo najboljše zemlje pod ogrsko vlado bilo v lasti raznih grofov in plemenitašev, ki so se z njo bogatili, dočim so domačini morali v tujini iskati kruha in zaslužka.

Amerika je bila za evropske izseljence prava "obljubljena dežela", — čeravno dostikrat bolj domnevana, kakor pa v resnici. Resnici na ljubo pa moramo priznati, da se mora marsikatera domačija v Sloveniji, prav mnoge tudi v Prekmurju, zahvaliti za svoj obstanek Ameriki in njenim dolarjem.

Pred približno 30 leti se je začelo tudi iz Prekmurja izseljevanje v Ameriko. Središča, kamor so se Prekmurci najbolj številno naseljevali in še danes bivajo, so Chicago, Cleveland, Pittsburgh, Bethlehem in Bridgeport.

Med temi naselbinami si bridgeportska lahko

Blagoslov vogelnega kamna v Bridgeportu, Conn.
Pridigar Rev. Kazimir Zakrajšek, O.F.M.

Legrada, kjer se Mura izliva v Dravo. Kot podaniki ogrske krone so bili ti Slovenci ne samo politično, nego tudi cerkveno in narodnostno ločeni od ostalih Slovencev v Avstriji. Kakor je povsod navada, je bilo tudi tu v interesu ogrske vlade te Slovence raznaroditi in popolnoma vtelesiti ogrskemu narodu potom nasilne madžarizacije v šoli in uradih. Le v cerkvi in v domačem življenju se je ohranil slovenski živelj, dokler ni bila po prevratu svetovne vojne ta zemlja kot Slovenska krajina pridružena z ostalimi Slovenci novi povojni državi Jugoslaviji.

Lepa in bogata je zemlja v Prekmurju in Medžimurju. Tudi obdelana je skrbno do zadnje pedi. Vkljub temu ne daje dovolj, da bi preživela vse svoje gosto naseljene prebivalce, posebno še zato ne,

šteje v svojo čast, da je prva imela svojo faro "vogerskih Slovencev", čeravno je po številu prebivalcev skoro najmanjša. Čujte kratko zgodovino naše fare.

Žalostno je bilo za Slovence v Bridgeportu, dokler ni bilo slovenske fare. Domala po krščansko izrejeni, so prinesli tudi v tujino pobožno slovensko srce. Pa koliko jih je tako ostalo? Na veliko žalost moramo reči, da malo. Brez vsakdanje molitve, brez božje službe ob nedeljah, praznikih (svetkih) so mnogi živeli, kakor bi nikdar nobenega nauka ne bili prejeli. "V Ameriko smo prišli dolarje služiti, Bogu bomo pa služili, ko pridemo domov," taka pesem se je lahko pogostokrat čula v odgovor na očitke. Pa tudi niso bili sami vsega krivi. Doma so

spadali pod ogrsko krajino, tukaj so bili izključno med Ogrji in Madžari. Da Slovencev niso marali za drugo, kakor za izkoriščevanje, so pokazali posebno tu. Ni jim bilo po volji, da bi prihajali v ogrsko cerkev in mnogokrat so morali čuti, da so "vojnječi Hrvati". Kdo bi se čudil, da se k tako ljubeznivim sosedom niso "drenjali" v cerkev. — Dosti drugih je hodilo daleč doli v New York, ker so zvedeli, da so tam slovenski redovniki, frančiškani. Pri njih so vsaj enkrat v letu opravili sv. spoved.

Tako so slovenski frančiškani zaznali za ogrske Slovence v Bridgeportu. Nekaj let so ti gospodje celo pošiljali v Bridgeport spovednika za vuzem (veliko noč). Srečni so bili naši ljudje čuti reč božjo v svojem materinem jeziku, in to daleč od svojega doma, kjer je bil njihov jezik preganjan. Zato so začeli prositi, naj bi jim frančiškani dali ali oskrbeli stalnega duhovnika.

Oskrbeti kaki naselbini lastnega in stalnega duhovnika, ki bi znal tisti jezik kakor ljudstvo, pa v Ameriki ni lahka stvar. Če kje, tako gotovo tukaj veljajo Gospodove reči, da je žetev velika, delavcev pa malo, in da se veliko ovčic pogubi časnó in večno zato, ker nimajo pastirja, ki bi jih vodil in jim lomil kruh večnega življenja.

Po večletnih prošnjah se je leta 1912 Slovincem v Bridgeportu izpolnila želja po lastnem duhovniku. Meseca septembra navedenega leta je prišel v Bridgeport k slovaški cerkvi sv. Janeza Nep. kot kaplan Rev. M. J. Golob, rodóm Slovenec iz Štajerskega, ki je malo prej prišel v Ameriko pastirovat med slovenske izseljence.

Ko so Slovenci zvedeli, da imajo duhovnika svojega jezika in svoje krvi tako blizu, so pridno začeli k njemu zahajati. Zato je imenovani duhovnik že prve dni v oktobru začel obiskovati slovenske družine. Nepopisno je bilo veselje dobrih ljudi, ki so se po mnogih letih in v daljnji tujini lahko po svoje pogovarjali z duhovnikom. Obudila se je takoj misel, ustanoviti si svojo faro. Z dovoljenjem škofije je imenovani duhovnik popisal ljudstvo. Nad 600 duš se je priglasilo pripravljenih za novo slovensko župnijo.

Bilo je seveda dosti nasprotovanja od strani ogrske župnije, kamor so dotlej nekateri Slovenci pripadali kot redni farani, nekateri pa so vsaj v slučaju potrebe nosili tjakaj svoje prispevke. Toda ravno to nasprotstvo od strani ogrskega župnika je pospešilo ustanovitev slovenske župnije.

8. december 1912 se lahko imenuje začetni dan slovenske fare v Bridgeportu. Ta dan so se namreč zbrali vsi Slovenci, ki so želeli svojo samostojno faro, v Ciglarjevi "hali" in na svojem zborovanju sprejeli resolucijo, takoj prositi pri škofiji dovoljenja za ustanovitev slovenske župnije. To se je tudi

zgodilo. Zborovanje sta vodila Rev. Anzelm Murn, O.F.M., takratni slovenski župnik v New Yorku in sedanji domači župnik. Škofije v takih slučajih ravna jo previdno in počasi. Zato so Slovenci iz zapadne strani mesta za Božič najeli posebne počestne "kare" in prišli v slovaško cerkev sv. Janeza Nep., kjer je bila za nje prva služba božja s slovensko pridigo. Velika udeležba pri tej priložnosti je pridobila Slovincem novega prijatelja in žagovornika v prilog nove fare v osebi slovaškega župnika Rev. A. E. Komara, ki je tudi pri škofiji zastavil svojo besedo.

Z novim letom je prišlo od mil. g. škofa naročilo poiskati pripravno mesto, kjer bi se začasno opravljalo eno sv. opravilo po nedeljah za Slovence. Francoski sosedje so gostoljubno odstopili pritličje svoje cerkve za ta namen, razume se, da proti primerni odškodnini. Seveda je to mesto bilo bolj dvorana in prav nič podobno cerkvi. Tudi oprava je bila prav siromašna. Vse je bilo v takem stanju, da je ljudi prej odbijalo, kakor pritegovalo. Dne 26. jan. 1913 je bila v tem mestu prva služba božja, ki se je potem redno opravljala vsako nedeljo. Ker so ljudje svojo poskušnjo dobro prestali in pokazali, da res zaslužijo svojo faro, je bila ista tudi formalno ustanovljena in od škofije priznana s pismom dne 13. junija 1913. Za prvega slovenskega župnika je bil nastavljen Rev. Mihael J. Golob.

Zdaj je res obstojala pravno nova slovenska fara v Bridgeportu, toda dejansko brez vsakega premoženja, brez cerkve, brez primerne stanovanja za duhovnika. Trebalo je začeti iz nič. Edino, kar smo imeli, je bila dobra in odločna volja tako od strani duhovnika, kakor od strani faranov. To je pa tudi največ vredno in vodi najbolj gotovo do zastavljenega cilja. Gospodarji, kjer smo najeli mesto za službo božjo, so čim dalje bolj navijali najemnino in nam tudi dostikrat dali razumeti, da smo le tuji. Zato je vse Slovence gnala samo ena želja: čim prej si pripraviti svojo lastno hišo božjo.

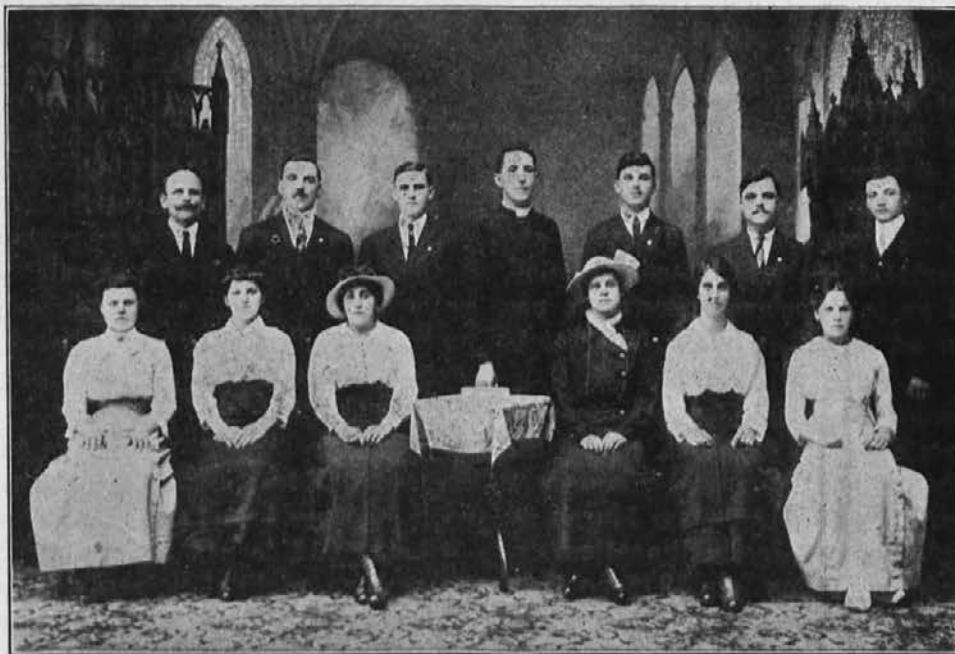
S kolikim trudom in kolikimi žrtvami je to mogoče doseči, to so skušali vsi slovenski naseljenci širóm Amerike, ker si je vsaka naselbina morala ustanoviti faro, staviti cerkev itd. Skozi to šolo smo morali tudi mi iti. Ker je v Ameriki svetna vlada popolnoma ločena od cerkve, za stavbo cerkvenih poslopij in za vzdrževanje duhovnikov ne prispeva ničesar. Zato morajo farani posebno v začetku, dostikrat in globoko seči v žep. Najtežja stran dušnega pastirstva za duhovnike v Ameriki je, da mora duhovnik mnogokrat govoriti o "penezih" in ljudstvo zanje prositi. Pri "penezih" se prijateljstvo neha, pravi pregovor. To je pač istina. Če bi drugače ljudje ne vem kako radi imeli duhovnika, če bi duhovnik še tako goreče skrbel za dušne potrebe

Sedanji cerkveni pevski zbor, Bridgeport, Conn.

Sedeči: Gizela Hanc, Veronika Horvat, Vida Gosar, Štefan Kanjuh, organist, Joe Režonja, Steve Horvat. — **Stoječi:** John Kutnik, Barica Magdič, Ana Kavaš, Mary Hozjan, Cecilija Tivadar, Ana Raj, Steve Zver, Steve Pucko.

Prvi cerkveni pevski zbor.

Prednja vrsta: Kavaš Terezija, Perger Frančiška, Urbanovska Roza, Fenos Polona, Fenos Minka, Horvat Veronika.

Zadnja vrsta: Bohnc Štefan, Kuhar Janus, Kanuch Štefan, Rev. M. J. Golob, Šumen Štefan, Lebar Jožef, Zadavec Martin.

svoje črede, kakor hitro bo govoril o denarju, prosil prispevkov za cerkvene potrebe, takoj ima več neprijateljev nego prijateljev v fari. — Tudi med našimi Slovenci jih je bilo dosti, ki so bili polni navdušenja za faro in cerkev, dokler jih nikdo ni prosil, da bi kaj darovali. Ko je bilo pa treba žrtvovati, so odstopili in še druge skušali odgovarjati, češ, "Slovenci ne bodo nikdar imeli cerkve v Bridgeportu." "Kaj bi si mi tu postavljali cerkev, ko imamo cerkev doma, kamor se bomo itak prej ali slej povrnili." "Pop bo peneze pobral in nato odskočil." Takega govorjenja je bilo takrat čuti zelo mnogo. Tako je navadno povsod. Boljše ko je kako povzetje, tem več ima protivnikov. Trda je bila mnogokrat za dobre in zveste farane. Dosti so morali darovati, zraven tega pa so jih zaničevali njihovi lastni ljudje. Toda trnjeva pot vodi do zmage. Resno prizadevanje dobrih faranov je Bog blagoslovil in uslišal njihove pobožne molitve. V kratkem času treh let so opravljali službo božjo pod lastno streho.

Istega dne, ko je bila prva slovenska služba božja, t. j. 26. januarja 1913, je bilo tudi ustanovljeno društvo sv. Jožefa št. 148 KSKJ. Ob ustanovitvi je pristopilo k društvu 39 članov(ic), danes pa šteje 243 članov(ic) v odraslem oddelku, 159 pa v mladinskem oddelku. Želeti bi samo bilo, da bi vsi Slovenci stopili v to društvo. V teku 17 let društvenega obstanka se je vsak lahko prepričal, kako koristno in dobro je biti pri društvu v slučaju bolezni in smrti. Zvesto svojemu geslu, je društvo vselej pomagalo članom k dušnemu in telesnemu blagru. V novi cerkvi si je društvo postavilo trajen spomenik s tem, da je kupilo altar, posvečen društvenemu patronu sv. Jožefu. Tekom svojega 17letnega obstanka je društvo izplačalo že težke tisočake bolniške podpore, še več pa je izposlovalo smrtno in poškodninske podpore od strani Jednote, kateri pripada.

Krščansko življenje se je v novi fari posebno poživilo s sv. misijonom od 1. do 8. marca 1914. Bil je to prvi sv. misijon za "vogerske" Slovence v Ameriki. Goreče pridige č. o. Anzelma Murna so mnogo ljudi pripeljale nazaj k fari. Obnovljeni sv. misijon v prvem postnem tednu leta 1915 po č. o. Kazimirju Zakrajšku je dobre še bolj utrdil in mnogo mlačnih zbudil iz njihovega žalostnega spanja.

Meseca avgusta l. 1914 je fara kupila svet za novo cerkev za \$3850. Preden je poteklo eno leto, se je začela staviti nova cerkev pod varstvom cerkvenega patrona sv. Križa. Dne 14. junija 1915 se je začelo z izkopavanjem cerkvenega stavbišča. Delo je tako hitro napredovalo, da so že dne 1. avgusta mil. g. škof (püspek) v navzočnosti mnogih

duhovnikov in velike množice ljudstva slovesno položili in blagoslovili vogelni kamen za novo cerkev. V vogelni kamen je bilo vloženo poleg drugih spomina vrednih reči po en izvod Kleklovih Novin in Marijinega lista, kakor tudi en izvod nabožnega lista Ave Maria, katerega so z velikimi žrtvami ustanovili in še danes izdajajo slovenski frančiškani v Ameriki. Pri tej priložnosti so bridgeportski Slovenci prvokrat javno nastopili. Bila je tako lepa slovesnost, da so še naši sosede Madžari (Vogri) kar začudeni pravili: "Glejte, glejte, kaj Horvati začinjajo." Kar niso mogli verovati, da bi peščica Slovencev v tako kratkem času bila v stanu toliko doseči. Bolj ko je delo napredovalo, bolj je rastla dobra volja faranov radi veselja, da bodo skoro imeli svojo lastno cerkev.

Na prvo nedeljo v adventu, to je dne 28. novembra 1915, je bila nova cerkev posvečena in izročena svojemu vzvišenemu namenu. Slovincem v Bridgeportu in okolici je bila in bo ostala skupni dom v daljnji tujini. V njej se lahko čutimo kakor doma, blizu svojega nebeškega Očeta. Bolj kakor kjerkoli lahko v svoji cerkvi molimo iz čelega srca: Oče naš, ki si v nebesih . . .

Cerkveno poslopje, vseskozi zidano v rimskem slogu, meri 112 čevljev v dolžini in 52 čevljev v širini. Notranja visokost glavne ladje je 32 čevljev. Pod cerkvijo je prostorno pritličje ali "basement", ki je bilo zadnje leto predelano v prostorno cerkveno dvorano z gledališkim odrom.

Srce se človeku širi, ko stopi v cerkev in vidi na altarjih, podobah križevega pota in slikah, na krstnem kamnu, posodah za blagoslovljeno vodo, raznih podobah itd. imena dobrosrčnih dobrotnikov, ki so vse to darovali za svojo novo cerkev potem, ko so že prej mnogo darovali v "penezih" ali delu pri stavbi svoje cerkve. Lepo so tu zapisana njihova imena, pa še lepše jih je Bog sam zapisal med imena tistih blaženih in izvoljenih, ki so si Boga samega napravili za dolžnika.

Približno dve leti potem, ko je bila postavljena cerkev, si je fara oskrbela tudi novo župnišče in tako je bilo vse potrebno preskrbljeno.

Leta 1918 je naš znani akademični slikar Ivan Gosar lepo poslikal notranjščino cerkve. Svetišče ali sanktuarij krasijo tri velike slike: strop Disputa, evangelijsko stran Cvetna nedelja, epistelsko pa Vnebohod Kristusov. Strop glavne ladje krijejo zopet tri velike slike: Vnebovzetje Marijino, sv. Družina in sv. Ladislav. Okoli teh večjih slik pa so v podobi venca razvrščene slike roženskih skrivnosti. Strop dveh stranskih ladij krasijo podobe dvanajsterih sv. apostolov.

Razen že prej omenjenih dveh sv. misijonov, se je v fari še trikrat obhajal sv. misijon. Misijonar

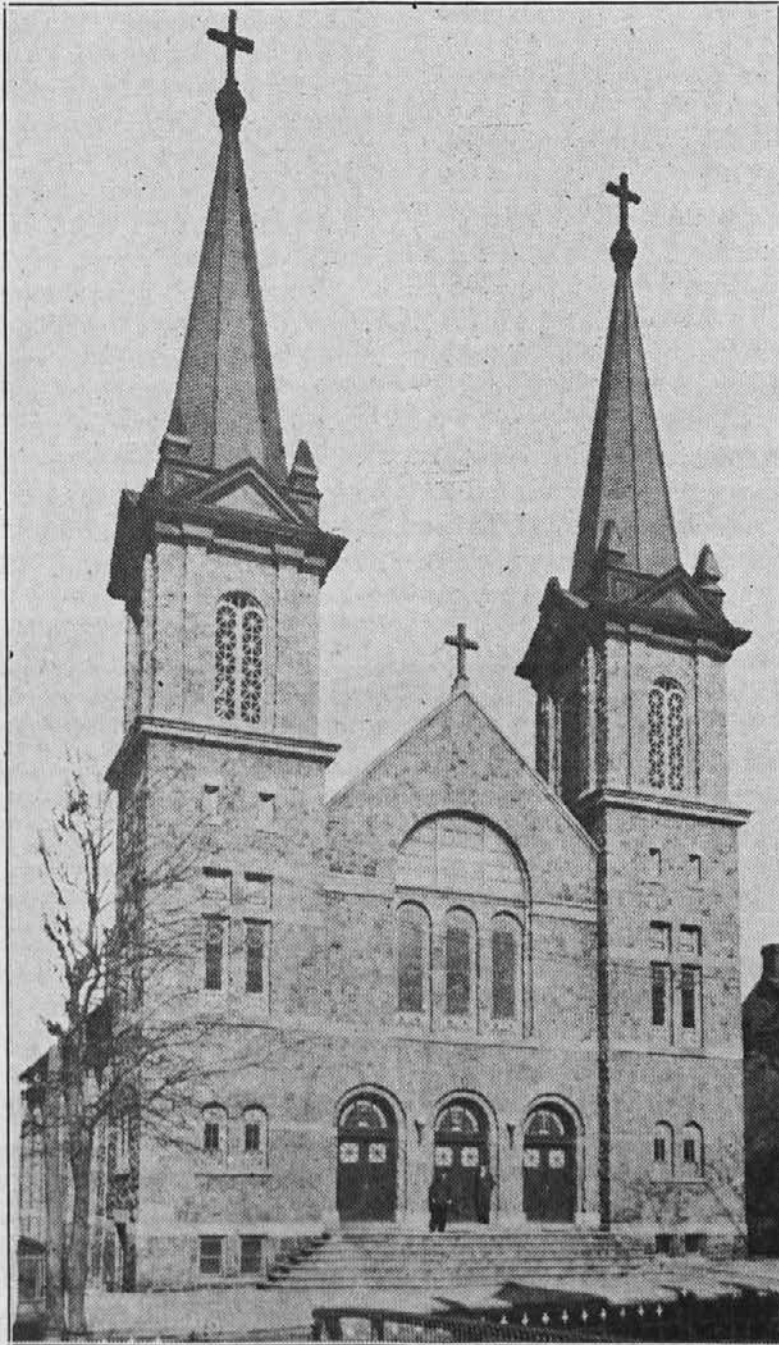

pri prvih dveh l. 1916 in 1923 je bil Father Kazimir Zakrajšek, poslednjega pa je imel sedanji poznani slovenski misijonar č. o. Odilo Hajnšek in sicer leta 1928 od 12. do 20. maja. Le-ta ima, kakor piše, v svojem načrtu obnovo sv. misijona za l. 1931.

Menda ne bo odveč, če še omenimo premoženjsko stanje fare. Stroški stavbe, to je, golih sten,

okoli 70 tisoč dolarjev. Koncem leta 1929 je bilo izkazanega še \$7600.00 dolga na farnem imetju.

Res se nima fara hvaliti z Bog ve kako velikim premoženjem, ker je pač fara po številu duš skoro najmanjša med slovenskimi farami. Čeravno je majhna, je vendar naša. Bridgeportski Slovenci so pa lahko ponosni (gizdavi), da je njihova fara bila

Velika prekmurska cerkev v Bethlehemu, Pa.

je bilo proračunjeno na \$17,600.00; napeljava elektrike in centralne kurjave pa je stala \$2800.00. Notranja oprava cerkve: altarji, orgle, zvon, razne podobe, slikarija, križev pot itd. je veljalo okroglo do \$12,000.00. Župnišče s svojo opravo je cenjeno na \$16,000.00. Vrednost vsega farnega imetja znaša

prva fara "vogrskih" Slovencev v Ameriki.

Ob 15. obletnici svoje cerkve se fara obenem tudi veseli srebrnega jubileja svojega ustanovitelja in skozi zadnjih 18 let župnika fare sv. Križa, Rev. M. J. Goloba, ki je ravno letos dopolnil 25 let svojega duhovništva.

Ko sklepamo te-le vrste, naj še dodamo to-le: Hvala vsem dobrim faranom za vse, kar so storili za svojo faro, predvsem pa dobrotljivemu Bogu za njegov blagoslov, zakaj nič ni oni, ki seje in zaliva, nego On, ki daje rast, to je Bog. Pristavljamo tudi vročo željo, naj se vsi Slovenci zvesto oklepajo in držijo svoje fare in cerkve tako, da bi v resnici mogli reči: "Bog živi vse 'vogrške' Slovence, združene pod streho hiše ene!"—G.

SLOVENSKA FARA V BETHLEHEMI, PA.

RVI Slovenci so se naselili v Bethlehemu okoli leta 1893. Či duže je več Slovencev prihajalo v Bethlehem, ar njim se tu najbolje plačao trud za njuvo delo. Kak su v staron kraji meli veliko lubezen do cerkvi, tak so i v novon kraji to lubezen ohranili ino so odili k svetoj meši v razne cerkvi, ar svoje nejso meli. Leta 1903 se je začnola vogrska fara. K toj so pristopili včasi i vsi Slovenci, ar so vogrski malo razmili. Pri fari so bilij vsigdar dobri ino vorni. Na pomoč so nej bilij samo s pejnezami liki ešče bole z delon. Gda je trbelo kakšno pomoč gde se se plevanoš samo obrnoli k Slovence ino ih prosili, a Slovenci so bilij vsi pripravleni i rado napravili.

V začetki je šlo še dobro, no malo po mali gda je že fara vogrska začnola rasti i gda je že bilo dosta Vogrov, so začnoli Slovence odurjavati. Ne samo ka so bili Slovenci doli gledani od Vogrov, liki sam plevanoš, so Slovence šinfali, nej za volo grehov liki za volo slovenskoga materinskoga jezika. Tak so Slovenci zgubili sako volo i sako lubezen do vogrske cerkvi i vogrske fare. Zbantuvano lustvo je sklenolo postaviti svojo slovensko faro.

Začnoli so vkup poberati podpise vseh, šteri so želeli meti slovensko faro ino cerkev. Dobili so prejk jezero podpisov. Napravili so prošnjo na puspeka. Puspek so poslali svojega namesnika Rev. Msgr. P. Massona, naj bi preiskao či je to istina. Gilejš je bio vkup pozvani v irsko plebanijo. Na te gilejš so prišli vsi plevanošje bethlehemiški ino tudi zastopnicje Slovencev. Zastopnicje Slovencev i to Mr. Preletz ino Mr. Piff sta tak dobro branila žele katoliških Slovencev, ka je vogrski plevanoš bio zmagan. Zdaj je bila fara začnjena, začnole se včasi s kolektanjon. Do 4. july so vkup nakolektali prek 4 jezero dolarov.

Kda se ednok fara dovolila je bilo potrebno skrbeti, ka se dobi duhovnik. Iz staroga kraja je nej mogeo priti duhovnik, ar je glas prišeo, ka oni doma tudi nucajo duhovnika. Msgr. Masson je obečao ka se on pobriga za duhovnika. Proso je slovenske frančiškane ne bi li oni zeli faro. Višji poglavarji so privolili na to ino so za plevanoša poslali Rev.

Anselm Murna. Plevanoš so prvo sveto mešo Slovence držali v slovaškoj cerkvi 6. sept. A kak je slovaška cerkev dosta mala so se sledi Slovenci preselili v besment irske cerkvi. Glavna briga Rev. Murna je bila zdaj gde bi najšli lejpo ali fal mesto ka bi se postavila cerkev. Nej je dugo trpelo ka njin posrečilo kupiti dva lata za 10 jezero dolarov. Na tom mestu je tudi bila hiža, tak so tudi plevanoš dobili stanovanje. Gda so bili lati kupleni se začnole gledati ka se kak najprvle postavi cerkev. Bilo je več gilejšov i tu se dosta gučalo kak velka naj bo cerkev. Neštarni so mislili, ka bi bilo naj bogše, či bi za prva postavili malo leseno cerkev, sledi pa či bi dobro šlo postaviti zidano pa vekšo.

Drugi pa, šteri so bili bole batrivni, so pravili, ka de škoda delati dvoje stroške.

Plani so bili pripravleni pa kejp cerkvi je bio vo postavljeni v irskoj cerkvi. Ka bi vse v redi šlo je doubu saki farnik cedlo na šteroj je bilo napisano:

Ali ščete cerkev s besmentom ali nej?

Ali ščete cerkev za 600, ali 800 stocov?

Velka večina je odločila, ka želej cerkev s besmenton ino 800 stocov. Za kontraktora se zglaso med drugimi i Mr. B. H. Birkel od šteroga so bili i lati kupleni i on je tudi dobo zidanje cerkvi, ar je bio najfalejši.

Gda je že to se bilo pripravleno, te je ešče zidanje cerkvi bilo potrebno pušpekovo dovoljenje ino pejnez. Plevanoš so se zapotili strahon v srci k pušpeki a sebov so nesli plan ino kontrakt. Pušpek so plane trno pohvalili, ktomi so pa pravili ka je ta cerkev za to faro prevelika. A gda so pušpek zvedili ka fara nema gotovi pejnez nika liki ka je ešče v dugi so nej dali dovoljenja. Msgr. Masson so pali skočili na pomoč ino se dobilo dovoljenje ne za zidanje liki samo za pripravlanje k zidanj. Cerkev se zato izdak začnole zidati či gli je ešče kontrakt od pušpeka nej bio podpisan.

4. jul. 1914. leta so Msgr. Masson blagoslovili fundament za novo cerkev. 11. oktobra je pa bila firma. Pri toj priliki so pušpek pitali plevanoša, gda začnejo cerkev zidati. Gda so čuli, ka de 15. nov. blagoslov, so čemerno poglednoli plevanoša ino ga pitali što njemi je zidanje dovolo. Plevanoš so pravili pušpeki: Vaša milost mi je pravila: Ge ahead and God bless you. Tak sam začno i naskori bo položen vogelni kamen. Pušpek so se nato začnole smejeti pa je vse bilo all right.

15. nov. so Msgr. Masson položili vogelni kamen novoj cerkvi. Pri toj priliki je bilo navzoči vno go duhovnikov i velika množina ljudi.

Leta 1916, 13. nov. so Slovenci zapustili besment irske cerkvi ino so se preselili v svoj novi besment. Bila je to lejpa ino velka slovesnost. Mladenci so nesli v procesiji kejp podobo Srca Jezušovga, deklina pa podobo Marijino. Blagoslov besmenta so o-

pravili Msgr. Masson, a predgali so komisar slovenskih frančiškanov Very Rev. Benigen Snój.

Tou je bijla zdaj naprej njihova cerkev. No nej njen je trbelo dolgo biti v toj cerkvi ar je prle kak je leto minolo bijla cejla cerkev gotova. Itak je to leto bilo dugše kak da bi se sto lejt vkup zraslo. V velikoj nastrplivosti so ljudje odili saki den gledat či de že skoro cerkev gotova.

Den 28. oktobra 1917 je bio za bethlehemske Slovence den velkoga pomena. Te den so najme presvetli gospod pušpek blagoslovili novo cerkev. K tomi dnevi so se že dolgo pripravljali. Saki šteri je samo mogao oditi je te den bio nazoči. Peti "strit" je nigdar nej vido telko ludi pa Bog zna či de ih gda telko vido. Na te den se spunila vroča žela plevanošova, Rev. Anzelm Murna, a ž njihovov želov so se tudi spunile žele vsej katoličanski Slovencev, ar so zdaj dobili svojo cerkev, gde do lejko v svojen jeziki pošilali svoje molitvi pred tronoš nebeskoga Oče.

Gda so cerkev meli že zozidano izdak njen je

nika falilo. Srce farnikov je izdak nej bilo zadovolno, ar so gledali kak se njihova deca vtaplajo v morji angleščine. Nej se je moglo misliti v časi na šolo, ar je dug nej to dopusto.

Leta 1925 so dobili plevanoš Rev. Clement Veren od kardinala pismo gde njen se zapovidavle da morejo kak najprle zidati šolo. Ljudje so te glas prijali z veseljon i začnoli so se pripravljati na zidanje.

25. oktobra so Msgr. Masson blagoslovili vogelni kamen a drugo leto na 5. julija so Msgr. Whitaker gotovo šolo blagoslovili.

24. avgusta so prišle iz Lemonta dobre sestre, štere so prejk zele včenje.

Prvo društvo pri fari je bilo nastavljeno društvo sv. Jožefa pomoč betežnih. Pri tom društvu so skoro vsi farnicje. Plevanoš so včasi v zečetki fare ustanovili Marijino društvo, štero šteje danes 90 članic. Lepo je raširano društvo Slov. Kat. Jednota. S trudem neumornoga misionarja Rev. Odila Hajnšek je 11. maja 1930 ustanovljeno Društvo krščanskih mater, pa to društvo šteje 64 članic.—P. Egidij, O.F.M.

Urednikove drobne vesti.

Na posebnem mestu smo priobčili poslovilni pastirski list bivšega ljubljanskega knezoškofa, sedaj nasl. nadškofa garelenskega, dr. A. B. Jegliča. Prav iznenada je prišla sprememba, zato nas je pa tudi vse izredno presenetila. Seveda se ne moremo zoperstavljati volji božji. Prevzv. nadškofu dr. Jegliču želimo mirne dni in odpočitek od trudapolnega dela, prevzv. škofu dr. Rožmanu pa obljublamo, da se ga bomo spominjali v svojih molitvah in da bomo prosili Boga, naj ga podpira v tako vzvišeni službi. — Ob tej priliki se pridružujemo tudi mi premnogim čestitkam, ki jih je prejel prevzv. lavatinski vladika dr. Andr. Karlin k svoji 50letnici mašništva ter mu kličemo: Na mnoga leta!

* * *

V mesecu avgustu so dosegle Baragove jubilejne slavnosti svoj višek. V Marquettu je Msgr. Režek javno predložil škofu Nussbaumu prošnjo Slovencev za beatifikacijo Baragovo, na Calumetu pa so kar najslavesnejše proslavili napovedano proslavo in imeli so javno zborovanje na Eagle Harbor.

Za 1. september (na tkzv. "Labor day") so se radi Baragove proslave združile slovenske župnije v državi Wisconsin in so pridrele jubilejni spominski dan na Holy Hill.

Večje poročilo o Baragovih proslavah bo prinesel prihodnji koledar Ave Marije.

* * *

Pri sv. Vidu v Clevelandu bodo v kratkem začeli z zidavo svoje cerkve, ki bo baje ena izmed največjih slovenskih cerkva v Ameriki.

* * *

Kakor vidite, je v pričujočem septemberska številka združena z oktobersko. Združena številka je seveda veliko večja in krasi jo mnogo izvirnih in lepih slik. Zato niso naročniki s skupno izdajo prav nič prikrajšani. Upamo, da bodo razumeli našo dobro voljo in nas opravičili.

* * *

Zahvala in opomin našega potovalnega zastopnika br. Antonina. Zahvala: Tem potom se najlepše zahvaljujem vsem onim blagim dušam, ki so mi pomagali pri agitaciji za nabožni list Ave Maria in onim, ki so me vozili ali so hodili z mano; posebno pa še onim, ki so me sprejeli pod svojo streho in sem vžival njihovo gostoljubnost in to brezplačno. Nikdar ne bi veroval, če se ne bi sam prepričal, da so naši verni Slovenci tako dobri in gostoljubni, zlasti še naše slovenske žene. Imena ne bom objavil nobenega, saj dobri Bog ve za vas. Zagotavljam vas pa, da se vas ved-

no spominjam v svojih molitvah. Naj Vam ljubi Bog plača vsem od Springfielda, Ill. do San Francisco, koder sem hodil. — Opomin: Po Westu hodijo neke ženske, ki prodajajo sv. pismo v slovenskem jeziku, ki pa je protestantovsko. Mnogi naši rojaki o tem nič ne vedo, zato jih svarim, naj ne kupujejo takih knjig, ako niso potrjene od katoliškega škofa. Kdor hoče sv. pismo v slovenskem jeziku, naj piše na Ave Maria, P. O. Box 608, Lemont, Ill. Sam sem se prepričal, da je nekaj takih, ki bero protestantovsko sv. pismo in pravijo, da ni treba hoditi ob nedeljah k sv. maši. To je prvi sad takega berila, kajti ravno sv. maša je protestantom trn v peti. Zato proč s takim berilom, ki je nam katoličanom strogo prepovedano.

* * *

Meseca avgusta je bila v Waukeganu XVII. konvencija naše slavne K. S. K. J. Vsem novoizvoljenim in potrjenim glavnim uradnikom naše iskrene čestitke! Isto naj velja tudi novim ali potrjenim glavnim uradnikom Družbe sv. Družine, ki je tudi pred kratkim imela svojo konvencijo.

Ob času konvencije K. S. K. J. nas je obiskalo nekaj delegatov. Med drugimi je bil pri nas tudi Mr. Ludvik Perušek, naš zastopnik iz Willarda. Z njim je bila njegova hčerka, ki slušbuje v Chicagi. Mr. Perušek je povedal žalostno vest, da mu je 3. avg. umrl 12 letni sin Jožef. Bil je ministrant in veselje je imel do duhovniškega poklica. Neizprosna smrt je prekrizala njegove načrte in načrte njegovega očeta. Pri pogrebu se je prav ganljivo poslovil od njega willardski g. župnik, Father Novak. Naše iskreno sožalje!

* * *

Na naše vprašanje: Kateri praznik vam je najbolj pri srcu, je prišlo več odgovorov. Nekaterim najbolj ugaja Božič, drugim Velika noč, drugim zopet Veliki četrtek ali praznik presv. R. Telesa s procesijo. Nekateri imajo radi tudi razne Marijine praznike. Najlepše se zahvaljujem vsem, ki so poslali odgovore in tako pokazali svoje zanimanje za stavljeno vprašanje.

Na obisku v starem kraju je uprav. A. M., br. Akurzij.

V Rim je odšel študirat na vzhodni zavod poznani Rev. P. Podbregar. Želimo mu veliko sreče in blagoslova božjega. — Mrs. Bara Kramar je poslala poročilo iz San Francisco, Calif. Upam, da bo še poslala več in bom zamogel vse skupaj dati v naš letošnji koledar. — Karlo Eržen iz Zagreba išče svojega strica, ki je bival svoj čas v Clevelandu. — V Zagrebu se je v mesecu avgustu zelo lepo vršil jugoslovanski evharistični kongres.

Pisma pok. papežu Piju X.

Dr. Fr. Trdan.

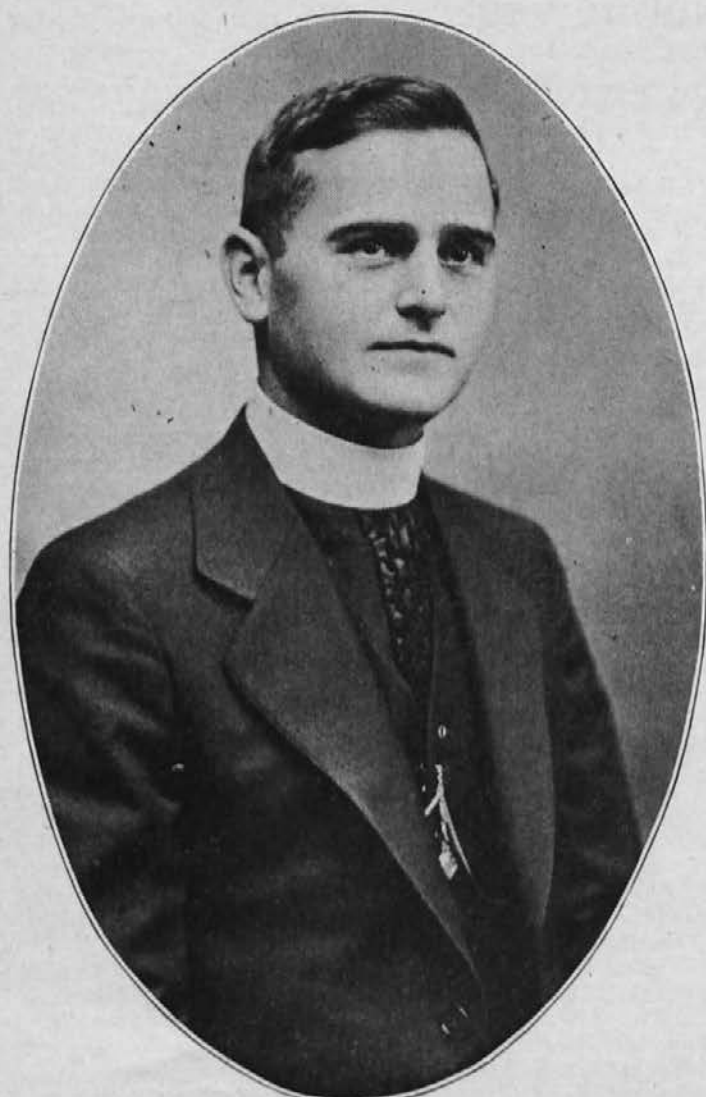

NAJVEČ pisem na svetu dobiva papež. Dnevno dospe v Vatikan okrog 20,000 pisem, četrtnina teh je naslovljena na sv. Očeta samega. Ker je nemogoče, da bi to ogromno pošto sv. Oče sam prečital, čitajo in odgovarjajo namesto njega razni tajniki in kongregacije.

Papež Pij X., ki je umrl dne 20. avgusta 1914 v duhu svetosti, dobiva tudi po smrti nešteto pisem. Na vsa pa on sam odgovarja in sicer s svojo uspešno priprošnjo pri Bogu.

O teh zanimivih pismih poroča očitavec, hrvaški duhovnik dr. Frankopanski, takole:

Po sv. maši, ki sem jo daroval na grobu prvaka apostolov, sem molil zahvalo v zakristiji cerkve sv. Petra. Duhovnik — zakristan — pozove dva ministranta, da vzameta košaro in odideta ž njim dvigat pošto papeža Pija X. Ker bi bil to pošto rad videl,

P. Egidij Horvat, O.F.M., župnik bethlehanski.

vstanem in se napotim za njimi. Okrog grobnice papeža Pija X. neprestano kleče ljudje in gore sveče. Na desno od grobnice stoji lesen nabiralnik, ki je zaprt, samo sredi pokrova ima majhno odprtino. Duhovnik odklene, dvigne pokrov in izvleče nešteto kolekovanih in nekolekovanih pisem najrazličnejše pisave, potem darove, zvečine v srebrnih novcih, pa tudi v papirju: laške lire, francoski franki, španske pezete in ameriški dolarji. Ko so napolnili košaro, so jo odnesli v zakristijo, kjer so ločili denar in pisma. Na moje vprašanje, kaj nameravajo napraviti s pismi, mi je duhovnik odgovoril, da jih bo sežgal, obenem pa je tudi pripomnil, da se v tekočem letu pošta množi, zato mora nabiralnik vsakih 15 dni izprazniti. Največ darov dohaja vsakega 20. v mesecu, to je na dan smrti Pija X. Na ta dan se zbirajo častivci rajnega papeža v velikem številu okrog groba, nad katerim je dolgo časa daroval sv. mašo kardinal † Mery del Val, bivši pokojnikov tajnik.

Ker sem vsekakor želel zvedeti, kaj svet piše mrtvemu papežu, sem poprosil, da mi dajo nekaj pisem. Izprva se je zakristan branil; ko sem pa le vanj silil, se je udal, naglašujoč, da me veže stroga tajnost in da mu vrnem vsa pisma, da jih sežgo. Obljubil in pristal sem na vse. Ko sem nesel izročena mi pisma na svoje stanovanje, me je navdajalo tako veselje, kakor bi nosil torbo zlata.

Doma sem vsa pisma pregledal. Znamke so bile iz celega sveta. Ko bi jih bil smel odrezati, bi bil marsikaterega filatelista razveselil. Čudil sem se, ker so zastopani skoro vsi kulturni jeziki. Največ pisem je pisanih po angleško, potem irsko, špansko in nemško. Nešteto je tudi pisem iz Italije, Francoske, Holandske, Severne in Južne Amerike, Poljske in Čehoslovaške. Naletel sem celo na hrvaško pismo, pisano v cirilici. To me je seveda najbolj zanimalo.

Večina prosivcev nazivlje umrlega papeža svetnika in mu otroško vdano odkriva svoja srca; drugi se zahvaljujejo za prejete milosti; iz vseh pa govori globoka vera in trdno zaupanje v božjo pomoč. Neki Anglež prosi za spreobrnjenje svojega prijatelja anglikanca, drugi za uspeh pri izpitu. Neki francoski tajnik prosi, naj bi dobri Bog obvaroval Francijo pred grozečim narodnim propadom in dal Franciji zdrave mladine. Ameriški profesor priporoča katoliško univerzo v Washingtonu. Prosijo pa vsi umrlega papeža tako, kakor bi se ž njim razgovarjali. So pa tudi pisma, katerih pisave nisem poznal, to so najbrž pisma iz misijonskih dežel. Neko pismo iz Buenos Airesa obsega osem strani. Poslal ga je neki dijak. Na vrhu ima geslo sv. Ignacija

O. A. M. D. G.: Omnia ad maiorem Dei gloriam — vse v večjo slavo božjo. Ko ga prav po očetovsko nagovori: Dragi sv. Oče Pij X.! — mu na dolgo in široko razklada, kako je zbolel in čudežno ozdravil in kako srčno želi postati duhovnik.

Med hrvaškimi pismi me je zanimalo zlasti tisto, v katerem prosi žena za spreobrnjenje svojega moža. Kaka sreča je bila v hiši, ko je še mož pogosto pristopal k sv. obhajilu! Toda vojska ga je popolnoma spremenila. Neka hrvaška deklica toži, kako ji je hudo, ker nima ne očeta ne matere, ker je

ostala sirota v tej dolini solz sama: "Pa veste," piše dobesedno sv. Oče, da jaz nisem kriva, da nisem tudi jaz umrla. Če bi ne imela Vas in Jezusa, bi se bila že zdavnaj končala."

Oči so se mi zarosile in nisem mogel dalje čitati. Pograbil sem vse liste in jih ponesel tja, kjer sem jih bil dobil. In ko sem tudi jaz pokleknil na grob sv. Očeta, sem si mislil: Da, kaj bi bilo, če bi ne imel človek trdne vere v dobrega Boga in v priprošnjo naših zavetnikov — svetnikov!

Ali je to samo slučaj?

P. Odilo Hajnsšek, O.F.M.

1. Voltaire, fanatični sovražnik vsega krščanskega, ki je iztrgal s svojo besedo in s svojimi spisi tisočem in milijonom vero iz srca, je umrl v obupu. Tulil je, naj mu pošljejo duhovnika. Grozovito bogokletstvo je izrekel 30. maja 1758: "Danes čez 20 let bo šel naš Gospod Bog v pokoj!" Natančno dvajset let pozneje: 30. maja 1778 je šel v penzijo za vedno — ne Bog — temveč bogokletnež Voltaire. Isti dan je namreč umrl. — Ali je to slučaj?!

2. Napoleon je bil sovražnik papežev in nasprotnik katoličanov. Ko ga je papež izobčil iz cerkve, se je cesar porogljivo nasmehnil in rekel: "Ha! Zaradi tega ne bo mojim hrabrim vojakom padlo orožje iz rok." Nekaj mesecev nato piše sam z ledenih ruskih poljan: "Mojim vojakom pada od lakote in mraza orožje iz rok." — Ali je to slučaj?!

3. Filozof Nietzsche, ki se je v satanskem sovraštvu do krščanstva sam imenoval antikrista, ki je nazival krščansko usmiljenje: sramoto, je umrl kot ubogi blaznež in usmiljena sestra mu je stregla. Ali je to slučaj?!

4. Leta 1902, na praznik Vnebohoda Kristusovega, so naznanili svobodomisleci v mestu St. Pierre veliko manifestacijo, ki je bilo na njej na programu, da bodo javno zasmehovali sv. Križ. Hvala Bogu, ni prišlo do izvršitve programa, ker je začela gora Mont Pelee bljuvati ogenj, ki je požgal celo mesto. — Ali je to slučaj?!

5. Leta 1903 je zapisal framasonski list "Asino" v Messini na sveto noč framasonsko šalo: "Če res kje živi božje Dete, naj nam pošlje za Božič prijeten potres, da se bomo malo zazibali. Štirindvajset ur pozneje je ležala Messina v ruševinah in v pepelu ter je zakopala pod seboj tisoče meščanov — tudi takih, ki sicer zločina niso odobraval, pa niso

protestirali. — Ali je to slučaj?! Ne — Bog se ne pusti zasmehovati!

6. Na Nemškem se je zgodilo na veliki petek pred nekako 30 leti to-le: Neki brezbožnež je zahteval v gostilni na veliki petek mesa. Gostilničar mu je sprva odklonil, češ: veliki petek je! Nad tem zasmeh in poroga svobodomisleca. Potem vzame košček mesa v usta, ostalo pa spravi v žep. — Ko so se nekaj ur nato vračali od službe božje — od božjega groba, so našli brezbožneža ležati pred velikim poljskim križem mrtvega, zadavljenega na kosu mesa. — Ali je to slučaj?!

7. Bilo je ob času nemške revolucije l. 1918. Neki bogotajec je povabil mladino na zborovanje. Na letakih je bil tiskan predmet predavanja: "Božja kuga." Predavatelj vpije na govorniškem odru na ves glas: Ti, Bog, tam gori, če resnično živiš, pobij me zdajle na tla in vsi bomo verovali." Nič se ne zgane. Po dvorani splošen smeh.

"Ti, tam gori, ako resnično živiš, pobij me pri priči na tla in vsi bomo verovali." Zopet se nič ne zgane. Pomilovalni, glasni posmeh odmeva od vseh strani.

Zdaj stisne govornik svojo pest in tretjič zaluča strašno bogokletstvo proti nebu izzivajoč Boga, naj ga pobije. Zopet se nič ne gane.

Par dni nato se je bogokletnež mrtev zgrudil na tla na nekem živinskem dvorišču. Zdaj bo vedel in se bo prepričal, ali še živi Bog, ki se ne pusti zasmehovati. — Zopet samo slučaj?!

O le počakajte, vi bogokletneži in bogotajci — tudi za vas pride smrt, tudi za vas bo odgrnjena zavesa večnosti in videli boste, da ni vse samo slučaj!

SESTRAM V GOSPODOVI SLUŽBI, *vzgojiteljicam mladine.*

Z GRIČKA ASIZIJ.

Dolžnost nas veže, da se zahvalimo vsem dobrotnikom, ki so se za časa naše kolekte skazali tako požrtvovalne. Hudi so sedanji časi, a kljub temu so naši Slovenci (kakor tudi bratje Hrvati) pokazali, da jim še bije slovensko srce in da imajo smisel za kaj višjega. Kolekta se je posebno dobro obnesla tam, kjer so nas priporočili častiti gospodje župniki. Ljubi Bog naj vsem obilno poplača!

Večina sester se je že vrnila s svojimi torbicami s težavnega pota. Z zanimanjem poslušamo njihove dogodljaje. Iz vsega pa sprevidimo, da smo še malo znane med ameriškimi rojaki. Po nekaterih naselbinah kar verjeti niso mogli, da so v Ameriki slovenske sestre, zato je pa skazali tem bolj velikodušne in so vsestransko pomagali sestram. Slovenec ima res dobro srce, najsibo doma ali v tujini. Zatorej pa naši rojaki zaslužijo dvojno pohvalo — za prijaznost in darežljivost.

Dne 15. avgusta je bil zopet velik dan za našo provincijo. Ta dan je namreč naša kongregacija dobila osem novih članic za vinograd Gospodov. Te naše nove članice so:

Sestra Marija, prej Terezija Drčar iz Kansas City, Kans.; sestra Geraldina, prej Daniela Bambič iz Fredonije, Kans.; sestra Bernardina, prej Marija Hecimovič iz So. Chicage, Ill.; sestra Stanislava, prej Ana Bambič iz Fredonije, Kans.; sestra Roza, prej Marija Ovca iz New Yorka; sestra Egidija, prej Marija Koprivšek iz Bethlehem, Pa.; sestra Cecilija, prej Kristina Adamič iz Joliet, Ill.; sestra Dominika, prej Helena Grčar iz Clevelanda, O.

Med temi sestrami sta dve rodni sestri: sestra Geraldina in sestra Stanislava. Ako bi naše slovenske matere posnemale Mrs. Bambič, bi bilo lahko to leto še enkrat toliko novih sester, a napačna ljubezen staršev vsako leto omeji število nevestic. Naj bo tu naveden samo en slučaj. Neka hčerka je večkrat prosila svojo mater, naj jo pusti v konvent, a mati ji je v slepi ljubezni branila, češ, pojdi, ko boš starejša. Deklica je res postala starejša in kot taki

se ji je svet bolj in bolj dopadel; želja po tihem življenju se je zgubila. Enkrat zamujeno, za vselej zgubljeno.

Naj bo ta slučaj v opomin vsem našim materam, ki bodo srečne, ako bodo videle svoje otroke srečne in bodo tudi obžalovale svojo krivdo, ako bodo videle svoje otroke nesrečne.

Zadnje čase se je spomnilo par naših gospa naše kapelice in darovale so osem lončkov cvetlic. Mrs. Jelenčič iz Chicage je darovala štiri cvetlične lonce, Mrs. Omrzel pa tudi štiri.

Mr. Kremesec iz Chicage nas je večkrat oskrbel z dobrimi stvarmi za kuhinjo, Mrs. Kremesec pa za farmo.

Nadalje so nam darovali: Mr. Kozlevčar iz Milwaukee \$5.00, Mrs. Zainer iz Milwaukee \$10.00, Mr. Trinko iz Chicage \$5.00, Mr. Adamič iz Joliet \$5.00, Mr. Hecimovič iz So. Chicage \$5.00, Mr. Ovca iz New Yorka \$5.00, Mr. Grčar, Cleveland \$5.00, Mrs. Koprivšek, Bethlehem \$5.00, Mr. Bambič, Fredonia, Kans. \$10.00, Mr. Mešnik za samostan \$10, Mr. Sraj, Joliet \$3.00, Mr. Hecimovič, So. Chicago \$15.00, Miss Mina Zabret, New York \$20.00, Mrs. Ovca, New York \$25.00, Mr. Koprivšek, Bethlehem \$15.00, Mr. Omerzel, Chicago \$5.00, Mr. Trinko, Chicago \$5.00, Mr. Ivec, Joliet \$1.00, Mr. Dragovan, Joliet \$1.00, N. N., Joliet \$1.00, Mr. Bakše, So. Chicago \$1.00.

Lepa hvala in Bog plačaj našim darovalcem! Drugi darovi bodo oglašeni v prihodnji številki.

Slovenske šolske sestre na gričku Asizi iščemo tudi večšega, zanesljivega farmarja. Kdor želi priti, naj se oglasi pri sestrah. Naš naslov je: Sisters of St. Francis, 7 A. R. 1, Mt. Assisi, Lemont, Ill.

Poglavje o moderni vzgoji.

Pierre l'Ermite.

ASPROTI klečeviti morski obali je majhen nerodoviten otok "Le Pilier". Mornarje sicer opozarjata na obalo dva visoka svetilnika, a vendar je pred kratkim nasedla neka ladja in na otok so pogosto prihajali tujci, da si ogledajo žalostne razvaline.

Tudi Verižnikova družina — gospod, gospa in sinček — ni smela zamuditi te izredne prilike. Gospod, z brki pristriženimi po najnovejši modi, je, zavedajoč se svojega bogastva, rožljajal s ključi v žepu,

"Zajčka sem videl!"

"Tebi se sanja . . ."

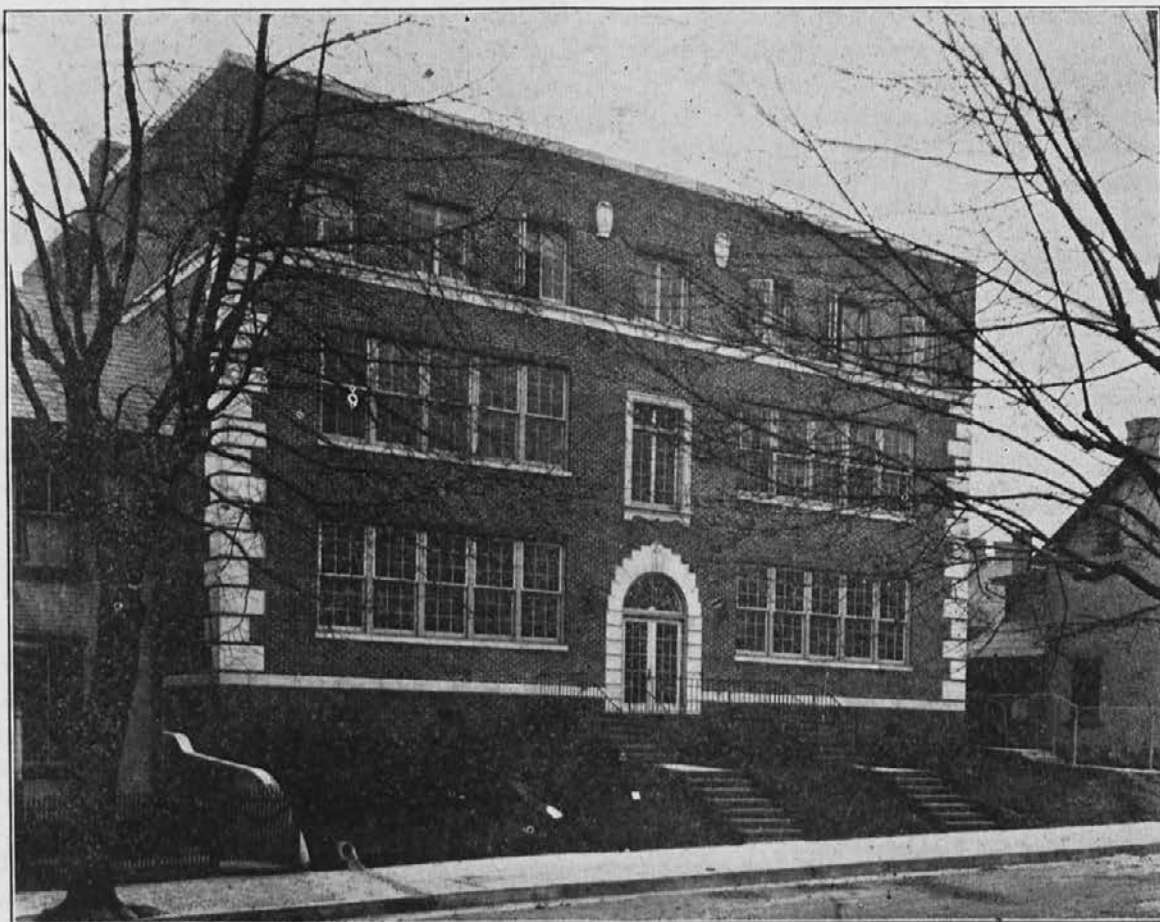
"Če ti pa rečem, da je bil zajček!"

"Tu sploh ni zajcev!"

Pa vendar je bil. S čim se je neki preživljal na tem skalnatem otoku? S halegami in algami? Tej hrani primerna je bila tudi njegova postava, nežna in slabotna.

"Tu je, tu!" se je zopet oglasil sinček. Pregnal ga je v skalnato luknjo in ga ujel.

"Je že moj, ga že imam!" je zavpil in si ga pri-

Šola v Bethlehemu, Penna.

gospa, za spoznanje znatnejša od njega, je počasi korakala za njim, a sinček — najbrže edinec — je letal po travnikih poleg ceste.

Gospa naju opazi in se takoj ozlovolji. Prav lahko si mislim, kaj je rekla možu: "Otok je popolnoma klerikalen." Toda ona vsekakor pretirava, kajti opazila je le mene in bogoslovca, ki me je spremljal.

"Mama, mama!" se naenkrat oglasi sinček.

"Kaj pa je, ljubček moj?"

tisnil na prsa.

"Poglej ga, kako je lep; vzal ga bom s seboj domov."

"Povej tvojemu sinu, da naj takoj vrže proč tisto umazano žival!" ukaže gospa mama. Očetu je opomin očitno neljub, s palico udari po zraku in začne:

"Fant, poslušaj no: ali mi daš zajca?"

"Kaj še, ti ga boš izpustil."

"Ne, ne bom ga!"

"Kaj pa boš naredil z njim?"

"Pogladil ga bom."

"A tako? Potem ga ne dobiš!"

Sinček previdno spusti zajčka v svoj pleteni košek in ga skrbno pokrije s pokrovom, da mu ne bi ušel. Skozi majhno luknjico opazuje ujetnika in ga imenuje z najljubkejšimi imeni.

"Ne bom nič opravil," reče gospod oče gospe mami.

"Smešno! Kakšen mož pa si vendar? Ti sploh nimaš nobene moči nad svojim sinom, saj te malodane vodi za nos."

"Prosim te, ne pretiravaj!"

"Pretiravaj? Ponovim: on te vodi za nos."

"Dobro, pa še ti poizkusi!"

"Že prav, ti bom že pokazala! Nezaslišano! Fantek, pridi no malo sem! Pridi sem, pravim."

A sinček nato niti ne misli, ampak skače dalje čez skale in žlebove, gospa mama seveda za njim.

"Ali ne boš takoj prišel?"

"Kaj še! Ti bi mi rada vzela zajčka, a jaz ga hočem — nesti domov."

"Tam se bo zelo slabo počutil, a tu je zadovoljen!"

"O ne, dal mu bom korenja, potem bo že zadovoljen."

"Letos ni korenja, je bilo prevroče."

"Mu bom pa dal zelja!"

"Ti delaš krivico tukajšnjim revnim naseljen-
cem!"

"Zakaj?"

"Oni se hranijo z zajci."

"Kako bo potem zajček tu zadovoljen, če ga vsak hip lahko ulove? Sedaj ga bom pa prav gotovo nesel domov."

Kar ustavi široka, precej globoka struga nadaljnje materino zasledovanje.

"No, Amalija, kako si kaj opravila?" se norčuje oče:

"Molči!" se huduje ona in se odloči za spremem-

bo svoje taktike.

"No, naj bo; obdrži zajca. Toda pojdi, morje se dviguje in mi se moramo vrniti."

"Ali ga res lahko obdržim?"

"Gotovo!"

"Obljubim."

"Gotovo obljubiš?"

"Seveda! Pojdi vendar, da ga vidim."

Sinček se ji približuje z veliko pažnjo in jo opominja: "Veš, obljubila si mi."

"Seveda, pokaži že vendar!"

Sinček počasi privzdigne pokrov in žival pogleda plašno iz koška. Oče in mati ga pogledata oba hkrati in vzklikneta: "Na koleri bolnega zajca ne bova trpela v hiši."

Sinček hitro zapre košek in odide proti čolnu. Končno spozna gospa mama, da je mogoč samo še en izhod.

"Poslušaj, zajca ti bom odkupila."

"Tako? Koliko daš?"

"Pet frankov."

Mati preišljuje.

"Premalo: deset frankov najmanj!" se glasi odgovor.

"O, saj fant ni neumen," se zasmije oče.

Mama nervozno potegne bankovec iz svoje ročne torbice.

"Tu imaš!"

Ko se je mali prepričal o pravilnosti bankovca (zdi se mi, da mu roji po glavi misel, da bi si obdržal oboje: bankovec in zajčka), ji izroči košarico.

Z ogorčeno gesto, ki je razodevala gnus, je vrgla gospa zajca iz koška, in zajček je vesel pobegnil med alge.

"Fant, ti si neumen."

On se ji zadovoljno smeje. Saj je vendar zmagal, pa da bi bil neumen?

Jaz, ki sem vse to videl in slišal, sem si mislil svoje.

Anton Duhovnik.

Elizabetha in njeni čedni bratci.

P. Aleksander.

Betka je bila hčerka — edinka. Edinke so v veliki milosti pri stariših, tudi Betka je bila punčica v očesu svoje mamice. Varovala jo je kot rahlo rožo, zalivala z dobrotami, da se je razrasla v lepo dekle, ki je obetalo mamici pomoč in zlato bodočnost. — Mamica jo je dala na kolegij, da se priučiti kolikor mogoče veliko take znanosti, ki pomaga človeku, da se lažje vzpenja po lestvi uspehov. Kaj bi ne imela mamica toliko ljubezni v srcu, privoščila je edinki najboljšo vzgojo, saj se ji bo sami stotero obrestovalo.

Betka je hodila v šolo prvo polletje; zelo razum-

na je postala; Betka je hodila drugo polletje v šolo, naravnost prekašala je mamico v pameti. Koncem zadnjega semestra se mati okorajši in stopi sama v šolo k razrednici in vsa ponosna vpraša po uspehih svoje hčerke. —

Razrednici se je raztegnil obraz v zadovoljen nasmeh: "Neizrečeno me veseli vaša skrb in reči vam morem o hčerki le eno: bila je vzgled vsem drugim, med vsemi je vaša najboljša. Lahko ste ponosni nanjo."

Mati bi bila od zadovoljnosti poskakovala. Tedaj razrednica pristavi: "Pa tudi vi morate biti po-

nosni. Toliko družino imate. Dandanes je treba že moči in korajže, da človek vzgoji toliko otrok, kot jih imate vi, in še take krepke fantje."

Mati debelo gleda: "Družina? Krepki fantje?"

"Kako da ne bote," pravi razrednica, "nič manj kot sedem bratov jo je tekom leta obiskalo, dala sem jim vedno dan oddiha, danes pričakuje še osmega. Častitam, dobra in plemenita gospa."

To se je mati zahvaljevala . . .

* * *

Koliko mater preklinja svoj živi dan, ker so bile pri vzgoji svojih hčera in sinov "žene z zaprtimi očmi," s prevezanimi rokami. Janez in Minka sta angela, ne bom trosila nepotrebnih stroškov za katoliške šole, ko so publične ravno tako dobre.

Znanje je znanje. Katoliška sestra ne more imeti več v glavi kakor učiteljica v javni šoli. Znanje božje? . . . Beži, beži. Da le opravi svoje obhajilo in spoved in birmo, pa opraviš z Bogom.

Katoliška šola je edini studenec, kjer more katoličan zajemati, edina zakladnica, ki more dati tvojemu otroku zaklad zakladov, vero in poštenje, ki se oblikuje pa nauku in postavi Učenika Jezusa.

Stariši, zakaj mislite, je Cerkev proti javnim šolam? Razni "bratje" pridejo k Elizabeti lahko tudi v sesterski šoli?

VSI POD ZASTAVO KRISTUSOVO.

P. Aleksander.

Slovenija je božji narod, Bog je bil vedno z nami, tako v našem narodnem delu v javnosti kakor v tihem življenju za štirimi stenami slovenskih domov in krovov. Priča: slovenska vera, naši hribi, ki nosijo bele cerkvice kakor na rokah kot pozdrave Bogu udanega slovenskega ljudstva. S ponosom lahko rečemo: Slovenci smo zvesti Bogu in Cerkvi. Verujem, da je Bog posejal seme našega življenja v slovensko zemljo kakor v svojo njivo, da zraste proti nebu pšenično polje krščanskega življenja. To seme slovenskega življenja je zanesel veter na vse strani sveta, tudi sem v Ameriko. Druga domovina nam sedaj odpira svojo grudo, da si služimo kruha. Vsaka naselbina je njivica zase, vsaka fara je kakor košček slovenske zemlje, na katero je Bog zasal seme slovenskega življenja. Vprašanje je, ali je to življenje bogato na žetvi, ali so klasovi kleni in polni, ali so snetjavi, ali je Bog tega našega življenja vesel ali ne?

Nič ne bom povedal preveč, ko trdim, kakoršno je društveno življenje v fari, tako je navdušenje za božjo stvar. Cerkvena društva so merilo duhovnega življenja. Holy Name, društvo žena, dekliško društvo so semenišča, ki nam dajejo svečenike božje.

Elizabeta in njena zgodba te uči, kako nespačetno je, da matere toliko polagajo na javne šole. Po javnih spričevalih in sporočilih po časopisih lahko spoznaš, da beležijo privatne verske šole več uspehov. Po javnih šolah so nastavljeni učitelji in učiteljice, ki so brezverci in trgajo tvojemu otroku vsak čut vere iz srca. Da, celo po visokih šolah, kakor je recimo "Columbia University", dajo učencem gorostasne naloge. N. pr. Jani so dali učenkam in učencem nalogo z naslovi: Kaj misliš, ali je dovoljena prosta ljubezen brez zakona? Druga: Kaj misliš o porodni kontroli? In enako. Kakoršni učitelji, taki učenci. Odgovorili so prav moderno. Tako kakor bi odgovoril pokvarjen brezbožnik naših dni. Veliko prahu je vzdignilo na Iztoku Združenih držav. Posebno katoliški pisatelji, med drugimi znani p. Gilles, so zaklicali v svet: Človeštvo, kam drviš, kam drviš s tako vzgojo?

Šola, ki stremi za tem, da vrže križ iz sre svojih gojencev, ni prostor za tvoje dete. Šola, ki kaže tudi božja pota, more biti edino vzgojevališče tvojih sinov in hčera. Cerkev nima nič od farnih šol v gmotnem oziru, tudi sestre ničesar ne, ima pa v duhovnem oziru koristi, ki jih ne preceni nihče. Največ koristi ima tvoj otrok.

Šole so naše orožarne, šole so naše njive, šole so naše žitnice.

Vsak katoličan je v nekem pomenu svečenik božji, posvečen ne po redu in zakramentu mašniškega posvečenja, pač pa po svetem krstu. Svečenik, ki ima to nalogo, da uspodablja srca po božjem srcu, predvsem pa društvenik deluj na to, da bo Kristus vsepovsod oznanjan v delih in besedah.

Katoličan. Stražar in varuh si božjih svetinj. Svetinje naše so trdna in neomajna vera, zvestoba do božjih nauk in sveti zakramenti.

Evharistija je skrinja naše zaveze z Bogom. Tabernakelj je studenec naše moči, našega zdravja in naše rasti. Po njej se krepe naše duhovne mišice, se krepki naše duhovno življenje. V tej skrinji zaveze je zaprta skrivnost močatosti. Evharistija daje krepkost in krepost. Evharistija je vadnica in šola značajnosti. Pridi torej k božji mizi, kadarkoli moreš. Društvo Najsv. Imena je takorekoč pripravnica za božje delo zunaj v življenju. V tej pripravnici te navajajo na metode in načine, kako pridigovati Kristusa z besedo in delom.

Če si svečenik, bodi dober svečenik. Nič ni slabšega kakor svečenik-polovičar, ki je ves mlačen. Bodi dober svečenik poln gorečnosti, poln duhovnosti in poln odločnosti. Pa te bo vesela fara, kar je pa največ vredno, vesela te bo Cerkev, vesel te bo Bog.

Materno društvo -- tvoje semenišče, mati.

P. Aleksander.

TO je že stara podoba, kateri prisposodblja-
jo vsako mater. Duhovnik družine, sve-
čnik družinskega altarja si, mati. Sv.
Gregor, papež, se je dal slikati lepega
dne. Dal se je slikati, ker imajo v Va-
tikanu vsakega papeža naslikanega. —
Cela vrsta jih je v vatikanski galeriji, od sv. Petra

do zadnjega. Toda Gregor je to-le zahteval: posta-
vite poleg moje slike sliko moje matere in sicer
oblečeno v duhovniško albo, z duhovniško štolo in
duhovniškim plaščem na sebi. Storili so tako. Za-
kaj je to ukazal? Kdaj je bila še žena oblečena
v duhovniški ornat? Povedati je hotel s tem, da se
ima zahvaliti svoji materi za to, da je postavljen

Baragov študentovski sklad.

Zelo slabi časi so in jako težko je ravno sedaj pričenjati in nadaljevati s kakoršnokoli ko-
lektu. Dobro vemo, da se mnogi naši ljudje bore za vsakdanji kruh in nimajo prav nič odveč, da
bi mogli dajati za razne dobre namene.

Vendar naš BARAGOV ŠTUDENTOVSKI SKLAD gre naprej, čeprav bolj počasi. To nam
je prijeten dokaz, da imamo lepo število zares dobrih prijateljev, ki nas tudi takrat ne zapuste,
ko so sami v slabih razmerah. Saj vedo, da dobre stvari morajo iti naprej tudi v slabih časih. In
med dobrimi stvarmi je gotovo na zelo odličnem mestu misel, da je treba našemu narodu vzgo-
jiti duhovniškega naraščaja. Ravno temu namenu pa služi naš BARAGOV ŠTUDENTOVSKI
SKLAD.

Za vzdrževanje enega študenta je treba vsaj \$5000 KOT GLAVNICA, da obresti od nje za-
dostujejo za eno leto. Vemo, da ni tako lahko nabrati v kratkem času tako svoto, toda preveč
nezaupni tudi ne smemo biti. Da se nismo v svojem zaupanju prav preveč zmotili, nam doka-
zujejo spodaj navedene številke.

Prav prirčen Bog plačaj vsem, katerih imena in prispevki so tukaj izkazani. Prav posebno
pa velja naša zahvala zavednim in navdušenim članom društva Najsvetejšega Imena pri sv. Šte-
fanu v Chicagi. S svojim lepim darom so res dali krasen zgled možate krščanske požrtvovavnosti.
Ravno tako gre naša zahvala dobrim Slovincem in Slovenkam na Calumetu, ki so v tem izkazu
tudi zelo odlično zastopani. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat: Bog vam povračuj z
bogastvom svojega blagoslova!

Vljudno prosimo še nadaljnjih darov, kolikor komu dopuščajo razmere in mu narekuje do-
bro srce. Vsaka prihodnja številka našega lista bo prinesla nadaljnje izkaze in bo pokazala, ko-
liko je naš sklad v tistem mesecu narasel.

Danes je tako-le velik:

Zadnjič priobčeno ....\$ 740.00	lumetu	50.00	Mary Žirovnik	1.00
Holy Name v Chicagi 70.00	Sacred Heart League,		John Kegel	10.00
Anton Gregorič 3.00	Calumet	10.00	Terezija Bevc	10.00
Neimenovana	Društvo Marijinega		Joseph Peshl	5.00
Angela Arko	Srca, Calumet	5.00	Marija Pavlešič	5.00
Gregor Gregorič 3.00	Baragova razstava na		Louise Staut	2.50
Mary Pogačnik	Calumetu	48.00	Mrs. Jos. Plemel	10.00
Josephine Klupple 5.00	Mr. Šircelj	10.00	Frances Starman	1.00
Kati Cesar	Rev. Luka Gladek	15.00	Frances Terpine	3.50
Rev. Venceslav Ardas 78.50	Mrs. Spreitzer, Ely....	1.00	Margaret Mestek	3.00
Neimenovana	Mrs. Okorn	1.00	Rev. P. Odilo dobil....	6.00
Neimenovan	Frank Slokar	1.00		
Baragov odbor na Ca-	Frank Mrva	2.00	Skupaj.....\$1139.50	

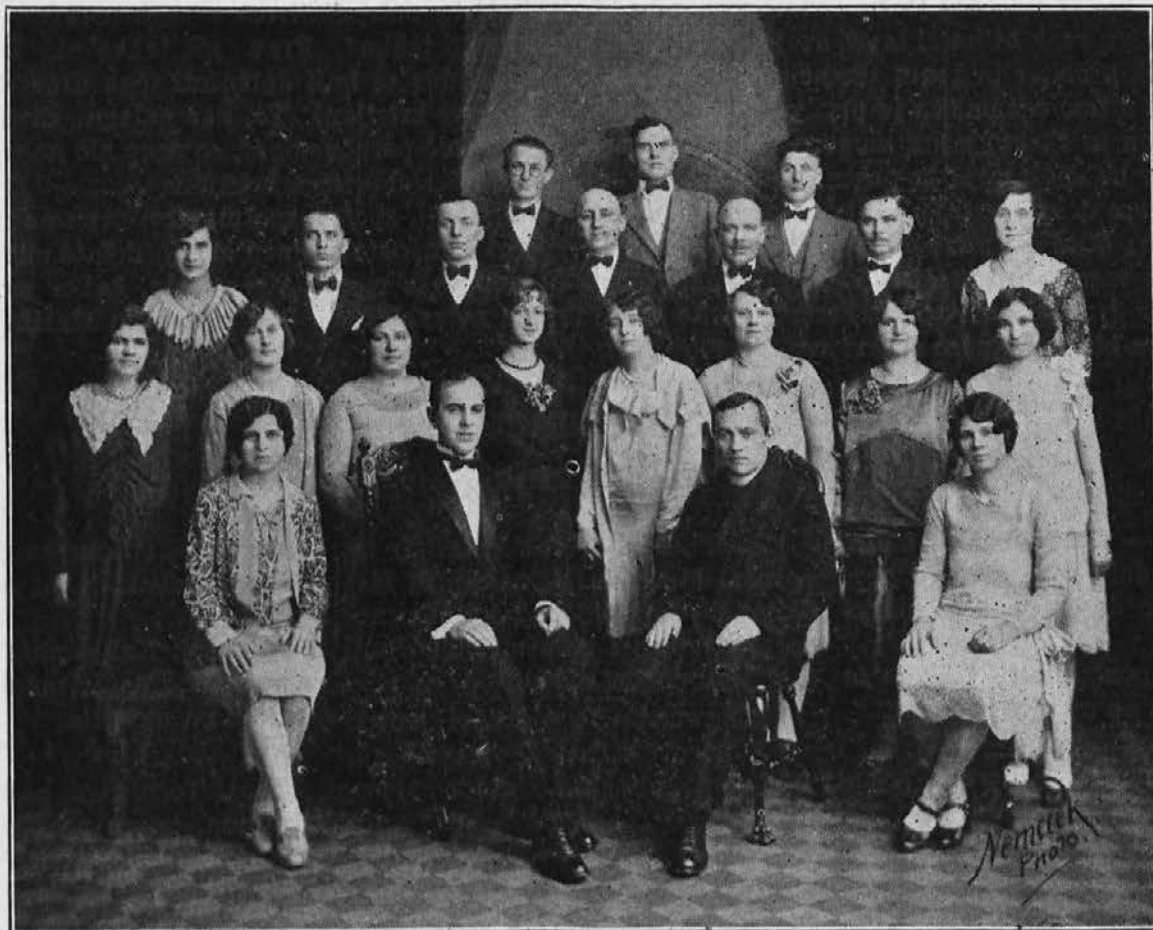

pred altar Gospodov. Mati je bila svečenik družine, duhovnik družine in ta duhovnik družine je vzgojil s svojim svetim življenjem velikega duhovnika sv. Gregorija.

S tem ni rečeno, da moraš vzgajati cerkvi duhovnike tudi ti, mati. Ne, zato te ne imenuje Cerkev duhovnika in svečenika družine. Toda dolžnost tvoja je, da vzgojiš v svojih otrocih Kristusove služabnike. Dolžnost tvoja je, da svoje otroke tako vzgojiš, da bodo nekoč tudi tvoji otroci s ponosom rekli slikarju Bogu: Postavi v galeriji večnosti poleg mene mojo mater v duhovniškem ornatu milosti bo-

vodi prav in v duhu Cerkve, duhu gorečnosti in božjega navdušenja, je lemenat, v katerem se rekrutirajo vrste družinskih vzgojevalk in učiteljic božjih. Zakaj?

Društvo mater ima ta velik namen, da kaže materam in ženam tja, kjer edino morejo dobiti moči in sile za težko družinsko življenje, za težak in odgovoren materinski poklic, k studencu sv. Evharistije. Bog v tabernaklju, in edino Bog nam more dati onih mater, za katerimi je klical papež Pij IX., ko je vzklikal: dajte mi pravih krščanskih mater, pa bom prenovil svet. Bog v sv. Evharistiji in edino

Prekmursko pevsko društvo "Jezero" v Chicagi, s pevovodjo Mr. I. Račičem in p. Hijacintom v sredi.

žje in božjega blaženstva, zakaj od matere sem prejel, kar sem prinesel pred tebe, dobrih del.

Duhovnik družine si, mati. Ali veš, mati, da mora vsak duhovnik veliko študirati, preden more stopiti pred altar in učiti druge. Seveda veš. Lemenat pravijo oni šoli, kjer se šolajo duhovniki za svoj poklic. Če si duhovnik družine, mati, kje si se pa ti šolala, da moreš po svojem srcu in svojem vzgledu upodabljati sedaj srca otrok. Mislim, da ne pravim nič preveč, ko trdim, društvo mater je semenišče, iz katerega pridejo dobre matere in žene, ki bodo lahko vzgajale. Društvo mater, če se

Bog nam more utrditi stebre katoliških družin, na katerih bo slonela vsa Cerkev, Bog in edino Bog, ki ga matere sprejemajo v svoja srca, more vlti v materina srca prave modrosti. Modrosti krščanske učiteljice, ki bo otroka vodila po poti božje postave in božje volje.

Otroci so bodočnost človeške družbe in nada Cerkve. Otroci morajo biti svež cvet, ki bo poln vonja in lepote krščanskih kreposti. Cvet pa ne more biti lep, če ga prav ne oskrbuješ. Mati — vrtarica, samo Kristusova voda božje milosti bo dala otroku tvojemu hrane, ki jo rabi, hrane, ki mu bo v

dobro rast.

Sveto obhajilo, ki ga članica Materinega društva prejemaš petkrat na leto, morda celo vsak teden, ali vsaki mesec, te bo prenovilo vso in vso, da boš z gorečnostjo služila svojemu namenu kot mati, vzgojiteljica in vrtnarica svojih mladik. Sveto obhajilo ti bo knjiga, iz katere se boš učila prvih potrebnih nauk, ki jih moraš poznati kot zakonska žena in sovrstnica svojega moža. Pohlevnost, krotkost in dobrodušnost, pa ljubezen, ki vse prenaša, vse pretrpi, ki odpušča vselej in vsepovsod, ki se ne jezi, ne kolne, ne godrnja, ne opravlja, vse to boš našla v tej knjigi in še vse več boš našla v njej. Ko bi očetje in možje vedeli, kaj je sv. Evharistija ženi in materi, stavim, vsak bi hotel imeti svojo ženo v društvu katoliških mater in žena. Semenišče je materduhovnic in v tem semenišču je prvi pogoj sv. obhajilo. — Eden in skoraj edini namen tega društva. Zakaj, kdor bó spolnjeval ta pogoj, bo sam od sebe izvršil tudi vse druge pogoje, ki jih zahteva to udruženje mater; kdor bo ustregel temu namenu, bo ustregel tudi vsem postranskim, ki so:

Materno društvo je vogelni kamen vsake fare, kot tak mora biti v podporo cerkvi svoji in svoji fari.

Podpirati mora vsepovsod vzgledno življenje, vnesti mora srca za skupno in složno delo med farani, užigati mora vsa srca v en plamen sesterstva in medsebojnega prizanašanja in prijateljstva. Kaj ni to plemenito delo? Kača farnega napredka, kača krščanskega življenja je grda opravljivost in zavist, tej kači je treba stopiti na glavo in ji iztrgati jezik, da ne bo vsenaokrog bljuvala svoj strup. Materno društvo mora pred vsem gojiti čednosti žene. Te so one čednosti, ki so bile nekdanj ženi v ponos in diko. Katere so to? Vera, neomajna in trdna. Srčnost za božjo postavo, neustrašenost in pogum v krščanskem življenju, pobožnost do Matere božje sedem žalosti in potrpežljivost v vseh težavah življenja. Ali je to težko? Prav nič težko ni. In skoraj bi rekel, kdor se boji dolžnosti tega društva, se boji biti pravi kristjan. To, kar nalaga društvo mater, vendar nič posebnega ni, se prav nič ne razlikuje od dolžnosti slehernega kristjana . . .

Zatorej, spoštovane matere, ven na razpotja in ceste! Poznate se med seboj, delate skupaj, dobra beseda vaša morda več zaleže, kakor moja, agitirajte vsenaokrog! Bog z vami in Marija sedem žalosti!

Smešnice.

Zbral P. Blanko.

Izgovor. — "Ptiček, ki ste mi ga zadnjič prodali za izbornega pevca, se ni do danes še niti enkrat oglasil."

"O, to je ponosen ptič. Ve, da še ni plačan, a na upanje noče peti."

* * *

Nesporazum. — Berač: "Prosim, dajte mi kaj jesti."

Gospodinja: "Počakajte, da pride moj mož domov!"

Berač: "Naka! Hvala lepa, nisem ljudožerec!"

* * *

Pri skušnji. — Profesor: "Bolnik šepa, ker je leva noga krajša, kakor desna. Kaj bi vi naredili v takem slučaju?"

Kandidat: "Šepal bi, gospod profesor."

* * *

Zapravljivec. — Danes sem bil pri vedeževalki, ki mi je za 100 dolarjev povedala — — veš kaj — —? Da me ti ne ljubiš . . .!"

"Zapravljivec! To bi ti jaz povedala zastonj!"

Resnično. — Neki časnikar je vprašal Mussolinija, zakaj da fašisti z d'Annunzijem tako obzirno postopajo in ga z vsemi mogočimi častmi in darovi obsipljejo.

"D'Annunzio je v državi votel zob," odgovori Duce, "moramo ga ali izdreti, ali pa z zlatom zamašiti."

* * *

Učitelj: Pepček, to je že tretji pot, da si pogledal v nalogo Joškota.

Pepček: Seveda, če pa tako nerazločno piše.

* * *

Ne verjame v podobnost. Gospa Kunigunda, znana klepetulja, kaže svojim prijateljicam svojega novorojenčka, češ: "Vsi pravijo, da mi je zelo podoben."

Soprog: Ne verjamem.

Kunigunda: Zakaj?

Soprog: Saj še ni niti besedice spregovoril, odkar je prišel na svet . . .

Marica: Ti Francka, Ludvik mi je včeraj rekel, da mi je dal svoje srce.

Francka: Kako more kaj takega reči, ko pa je meni dejal, da sem mu ga ukradla.

* * *

"Stoj! To ni lepo ako tepeš nasprotnika, ko je na tleh. — Seveda, ko pa bi ti vedel, kako težko sem ga spravil na tla, bi drugače govoril."

* * *

Strnišče. — Velikomestni otrok je zagledal prvič v življenju strnišče.

V pismu na svoje stariše piše med drugim: ". . . Videl sem tudi njivo, kjer so rastli makaroni."

* * *

Vozel. — France je izgubil svoj žepni robec in je bil vsled tega zelo žalosten.

"Saj mi ni nič za robec," pravi ves obupan, "pa sem napravil nanj voz, da ne bi nekaj zelo važnega pozabil."

GLASOVI
od
Marije Pomagaj
P. Bernard.

Baragova resolucija lanskega vseslovenskega katoliškega shoda, ki se je vršil pri nas v Lemontu, je na zelo slovesen način prišla do svoje izvedbe 9. avgusta letos, ko je Msgr. Rezek vpričo polne katedrale v Marquette stopil pred škofa Nussbauma in ga v imenu vsega katoliškega slovenskega ljudstva tako-le nagovoril:

“Vaša Prezvzišenost! Zares, ako dvignete danes oči in se ozrete po svoji stolnici, opazite nenavaden prizor. Možje in žene so prišli od daleč, da počaste današnjo slovesnost. Omnes isti congregati sunt, venerunt tibi. Velika misel jih je združila, da so se odpravili na dolgo potovanje, prišli Vas pozdravit in položiti v Vaše roke prošnjo, da bi se proglasil za blaženega eden Vaših prednikov. Če izvzamemo morda en sam primer, moramo reči, da še noben ameriški škof ni bil tako počeščen. Lansko leto, ko so ameriški Slovenci zborovali v Lemontu, so izglasovali sledečo resolucijo: Katoliški Slovenci Združenih držav, zbrani na prvem vseslovenskem katoliškem shodu ob prvi stoletnici prihoda Baragovega, ki je umrl v sluhu svetosti, srčno žele, da se prične delo za njegovo beatifikacijo. Zato ta katoliški shod najvdaneje prosi presvetlega marquetteškega škofa, da podvzame za izpolnitev te želje primerne korake.

Vaša Prezvzišenost! Danes so priromali sinovi in hčere tega žilavega katoliškega naroda, iz katerega je izšel Friderik Bara-

ga, v Vaše škofovsko mesto in na grob, kjer počivajo zemeljski ostanki škofa Barage. Doli v kripti, prav pod altarjem, na katerem ste ravnokar darovali presveto daritev v njegov spomin, počiva med svojimi škofovskimi tovariši prvi škof te škofije. Tako vzvišene so bile njegove čednosti, da stoletna doba ni mogla zbrisati njegovega imena iz spomina človeštva. Da, od njegove smrti sem, skozi celih 62 let, ga je rod za rod ohranjal v pobožnem spominu kot svetnika božjega.

Da je Baraga svetnik, o tem prav nič ne dvomimo. Toda prišli smo sem z namenom, da poprosimo Gospoda, naj bi očitno razodel svoje dopadenje in povzdignil svojega služabnika Friderika na altar v svojo čast in v čast svoje Cerkve. In Vam, ki ste četrti naslednik Baragov na tem škofovskem sedežu, se zaupno prepuščamo v vodstvo, dokler ne bo izpolnjena naša iskrena želja.”

Tako je govoril Msgr. Rezek in podal pisano prošnjo škofu. Škof je v svojem odgovoru tople priporočal, naj bi vsi častili Barago in se v svojih privatnih pobožnostih zatekali k njemu za priprošnjo pri Bogu. Ta beseda iz škofovih ust je gotovo govorena iz srea vsem, ki poznajo in občudujejo Baragovo sveto življenje in so uverjeni, da bo ta naš slavni rojak prej ali slej prištet med svetnike.

* * *

O škofu Baragi je nekaj prav zanimivih in deloma popolnoma

novih stvari napisal naš **P. Hugo Bren, O.F.M.** Nekaj je bilo že natisnjeno v avgustovi Ave Mariji, nekaj bo pa prinesel letošnji Koledar. Odlični pisatelj je naši javnosti še dobro znan iz polpreteklega časa, ko so njegovi duhoviti spisi polnili predale omerjenega lista in našega Koledarja. Zadnja leta je bil urednik “Cvetja” tam v beli Ljubljani ter se vsaj na videz popolnoma zajedel v svojo novo nalogo onkraj morja. Po dolgem drezanju se nam je pa vendar posrečilo, da smo ga zopet izbezali iz njegove ljubljanske celice in ga nanovo pridobili za službo v našem komisarijatu. Ravno te dni nam je sporočil, da se bo njegova ladja spustila na morje dne 6. septembra, in tako upamo, da bo med nami že takrat, ko bodo te-le vrstice romale križem Amerike. Ta novica o povratku Paetra Hugona med nas bo gotovo zelo razveselila premnoge njegove prijatelje po Ameriki, ki jim je še po štirih letih pošteno dolgčas po njem. Tu smo mu namenili službo pri naši lemontski šoli, za katero je kakor ustvarjen in ki je zadnja leta prav pogrešala svojega ustanovitelja in prvega profesorja. Upamo pa, da mu bo ostajalo še tudi kaj časa za pisateljevanje o Baragi in še o marsičem drugem. Kličemo mu iz vsega srca: Dobrodošel!

* * *

Romarji iz So. Chicago ali od Sv. Jurija so imeli tudi letos kakor vsako leto že nekaj let sem svoj poseben dan na lemontskem

griču dne 24. avgusta. Prav postavili so se z lepim številom udeležnikov in lepo pobožnostjo, ki so jo priredili. Procesija z Marijino podobo na grič in nazaj v cerkev po slovesni službi božji je bila prav veličastna. Popoldne so se zabavali na griču in imeli prijeten oddih v zeleni naravi. Iz njihovih lastnih govorjenih in tiskanih besed povzamemo, da so se jako dobro imeli in bili vsestransko zadovoljni. Mi se jim pa prav lepo zahvaljujemo za prireditev in za obisk, posebej pa še za miloščino, ki so jo ob tej priliki naklonili naši Materi božji. Naj vas lemonska Marija bogato blagoslavlja in vam vrača dobra dela s krepko priprošnjo pri svojem Sinu!

* * *

Vesel in zelo lep praznik smo obhajali pri Mariji Pomagaj dne 8. septembra, na praznik Marijinega rojstva. Imeli smo preobleko novincev in slovesne obljube enega sobrata. Slovesne obljube je napravil v naši cerkvi Rev. Alfonz M. Miklavčič, OFM. Pred nekako tremi meseci je bil v ta namen odpoklican iz Johnstowna, kjer je imel silno mnogo posla z organiziranjem nove fare. Tu pri nas se je lahko v miru in zadovoljnosti pripravljaj za ta tako odločilni korak. Žal, da mu je začelo zadnje čase zdravje nekam odpovedovati, vendar upamo, da si bo zopet kmalu opomogel. K njegovim slovesnim obljubam mu želimo mnogo nebeskih milosti, pa tudi telesnega zdravja. — Novinci, ki so prejeli redovno obleko, so bili trije za klerikat, dva sta pa postala samostanska brata. Kleriki so sledeči: Paul Svete iz Forest City, Pa., ki je prejel ime Br. Andrew; Alojzij Šircelj iz Sheboygana, ki je dobil ime Br. Ciril; Charles Medic iz Chicage, ki se mu zdaj pravi Br. Alojzij. Za brata sta bila preoblečena: Anton Rudman iz Joliet, ki mu je sedaj ime Teofil in Frank Tomazin iz

Clevelanda, ki je bil prekrščen v Petra. Poleg teh je pa še Br. Paul Bogolin ta dan nastopil svoj novicijat za prvi red in je dobil kapuc. Bog daj vsem stanovitnost in veliko milost, da bi postali dobri Francčvkovi sinovi.

* * *

Še en praznik smo obhajali v septembru, in sicer takoj drugi dan v mesecu. Našemu očetu gvardijanu, po domače Fathru Johnu, se je tisto jutro obesil šesti križ na hrbet. Mi smo dejali, da obhajamo njegovo šestdesetletnico. Slavili smo pa ta dan zato, ker je naš Father John kljub šestim križem tako čvrst in uren, da bi mu skoraj malo zavidali, Marsikdo že kreha in leze v dve gubi pri takih letih, njemu pa kaj takega še na misel ne pride. Z vsakim mladeničem bi se šel skušat glede moči in čilosti. Iz srca smo mu želeli, da bi še dolgo ostal tako mladostno živahen, on pa nam, da bi po njegovem zgledu še mladi obhajali vsak svojo šestdesetletnico. Bog usliši dobre želje od obeh strani!

* * *

Letina na naši farmi, hvala Bogu, ne obeta biti preslaba. Tamle zadnje dni julija in prve avgusta je sicer že prav slaba predla. Vročina nas je kuhala, da je bilo "za scagat" in suša je morila po farmi, da je bilo joj. Pošteno smo se že bali, da bo vse zgorelo. Nestrpno smo čakali dežja in prosili Boga, naj nas vendar prav preveč ne pozabi. Moram hvaležno reči, da naše prošnje niso bile zastonj. Sicer je res dež že malo pozno prišel, vendar ne čisto prepozno. Marsikaj se je kar hitro popravilo in kar veselo raste. Tako je upati, da bo vendar le precej spraviti v kašče za zimo. Saj je pa bila letos farma tudi lepo obdelana kakor še nikoli. Precej novega sveta se je adaptiralo za njive. Zlasti pod cesto, koder je prej raslo pusto grmovje v zanemarjenem močvirju, se sedaj razpro-

stira rodovitna njiva in krasna ajda dozoreva na njej. Veliko je bilo dela, preden se je izpulila iz zemlje zadnja žilava drevesna korenina in preden so številni studenčki stekli po novopoloženih ceveh pod njivami. Nazadnje se je pa pod pridnimi rokami vse krasno izoblikovalo, da nudi zares razveseljiv pogled. Tik pod cesto ob robu dolge njive je pa ostal lepo v cement ujet studenček, ki ima za vsakega vedno pripravljene dovolj krepčilne pijače. Nekolikokrat se je zlasti v vročih dneh prejšnjega meseca ustavila tam celo jolietka "street-cara", da se je žejni sprevodnik s svojimi potniki vred okrepčal ob našem prijaznem studenčku. Pravijo, da je njegova voda celo zdravilna. Ne bomo se potegovali za to čast našega studenčka, vendar eno je gotovo: kadar imaš tisto bolezen, ki se ji žeja pravi, se le s popolnim zupanjem zateci k zdravilni vodi našega studenčka. Prav gotovo bo pomagalo.

* * *

Iz Rusije smo dobili pozdrave, pa ne mislite, da nas imajo kakšni boljšeвики tako dobro zapisane v svojih srcih. No, tega se pa že ni bati. Imamo pa tam v Leningradu prav dobrega prijatelja, ki je pred nekaj meseci odpotoval tja z večjo trumo tovarišev za delom. To je Mr. Andrew Banks iz Detroita, ki ga pri Mariji Pomagaj poznamo pod imenom Andruška. Čudno daleč je odšel in še sam menda ne ve, če se mu tam dobro ali slabo godi. Rusom se je udingjal za delo samo za eno leto, tako pravi, potem pa pride nazaj v Ameriko in seveda tudi v Lemont. Prav radovedni smo, kakšne lepe reči nam bo vedel povedati izpod boljševiškega gospodarstva. Želimo mu, da bi se mu dobro godilo, še bolj pa, da bi zdrav in srečen prišel nazaj med svoje sorodnike v Detroitu, pa med svoje prijatelje v Lemont.

Iz našega ofisa.

ZAHVALE.

Pregovor pravi, da obljuba dela dolg. To zadene tudi mene, ker sem že pred petimi meseci obljubila, da se bom javno zahvalila lurški Materi božji za uslišano prošnjo.

Bilo je januarja tega leta, ko sem čutila silne bolečine v očesih. Bati se je bilo najhujšega. V tej stiski sem se z zaupanjem zatekla v brooklynski Lurd k Mariji za pomoč z obljubo, da bom hodila vsako tretjo nedeljo v mesecu tja, dokler bom živela, ako mi ona izprosi zopetno zdravje. Silno sem trpela, vendar pa z Marijino pomočjo mirno pričakovala gori omenjeno nedeljo, s trdnim zaupanjem, da bom gotovo uslišana. Moja prošnja ni bila zamanj. Kmalu se je bolezen zboljšala in danes zopet lahko opravljam vsakdajna opravila. Zato izrekam Mariji najprisrčnejšo zahvalo. Trdno sem prepričana, da je Marija pomagala in da še vedno pomaga vsakemu, ki se z zaupanjem k njej zateče.

To nam spričuje jasno tudi sledeča resnična zgodba:

Bilo je toplega poletnega dne, ko so se otroci igrali v bližini romarske cerkve lurške Matere božje na Broadway & Aberdeen St. v Brooklynu. Zraven so imeli sedemletno deklico, ki je bila od rojstva hroma. Morali so jo vedno voziti v za to pripravljenem vozičku. Žalostno je nroma sirotica opazovala svoje veesle tovarišice te potožila svoji mali prijateljici: Oh, kako ste srečne, ko tako veselo skakljate in se veselite, jaz pa moram biti vedno le v tem vozičku in bom morala ostati tako celo svoje življenje. Ko sliši to res žalostno govorenje malo starejša deklica ji pravi: Škoda, da ti ne znaš moliti, kajti ako bi znala, bi šle tukaj noter v cerkev in bi Marijo prosile, da bi te ozdravila. Hroma deklica je bila protestantskih starišev. Pri teh besedah se deklica še bolj užalosti. Ali mlada tovarišica ji pravi: Ne žaluj! naučila te bom moliti. Res sta od sedaj učile vsaki dan in v kratkem času se je hroma sirotica naučila nekaj molitvic Mariji na čast. Nekoga dne jo pelje prijateljica kar v cerkev lurške Matere božje tik pred Marijin altar. Obe sta pred Marijinim kipom molile tako goreče in ljubeznivo, da se ju je Marija usmilila in uslišala mile prošnje nedolžnih srcic. Mala protestantovka je trenutno shodila. Veselega srca sta mladi romarici tekli domov povedat starišem hrome deklice, kaj se je zgodilo. Ko zagleda mati svojo hčerkico, ki ji je prvič po rojstvu pritekla v naročje popolnoma zdrava omahne od presenečenja, misleč, kako je to mogoče. Ko pa pove njena prijateljica, da jo je res Marija ozdravila, da so ji za to pustile voziček za spomin, ji takoj prikipi sklep, da hoče tudi ona postati katoličanka. In res ne dolgo potem je bila krščena cela družina. Pred kratkem so povedali gospod, da je ista družina dala v delati v Marijino krono krasen diamant kot v zahvalo za duš-

no in telesno ozdravljenje, posebno pa še za ozdravljenje njihove od rojstva hrome deklice.

Antonia Rupnik,
144 Foxall Street,
Brooklyn, N. Y.

Najprisrčnejše se zahvaljujem Mariji Pomagaj za zopetno zdravje mojega sina.
Mary Lovšin, La Salle, Ill.

Podpisana se najiskrenejše zahvaljujem Mariji Pomagaj in sv. Jožefu za uslišane prošnje, ki sem jih z zaupanjem pošiljala v svojih stiskah in potrebah.
Agnis Pirc, Cleveland, O.

Iskreno se zahvaljujem Mariji Pomagaj, sv. Tereziji in Srcu Jezusovemu za uslišano prošnjo v težki boleznini.
Helena Mirtell, Cleveland, O.

Zahvaljujem se Mariji Pomagaj za zadobljeno zdravje otroka.
Mary Fincci, Elmhurst, Ill.

Najprisrčnejša zahvala presvetemu srcu Jezusovemu in Mariji Pomagaj za uslišano prošnjo. Več let sem bila bolna in zdravniki mi niso mogli več pomagati.

Mrs. A. Rupnik s svojim sinčkom.

Sedaj pa sem popolnoma zdrava. S tem potom izpolnujem svojo obljubo in prilagam Mariji mali dar. **M. P. Ambridge**

Zahvaljujem se presvetemu srcu Jezusovemu za uslišano prošnjo v veliki stiski. Prilagam v zahvalo mali dar.

I. Kambich.

Javno se zahvaljujem sv. Ani, ki me je uslišala v veliki stiski in boleznini. Zdravnik mi je rekel, da zame ni več pomoči, pa sem se obrnila za pomoč k sv. Ani. Zaupno in goreče sem jo prosila in sem obljubila, da se bom javno zahvalila v listu Ave Maria in priporočala tudi drugim, da se obračajo za pomoč in češčenje k sv. Ani. S tem izpolnujem svojo obljubo in vam pošiljam mali dar.

T. O., E. M.

Prejeli smo vest, da je umrla na Ely-u Mrs. Cecilija Sekula, dolgoletna naročnica lista Ave Maria in članica Apostolata sv. Frančiška. Cenjenim naročnikom jo priporočamo v molitev.

Darovi v blagu:

Mrs. Jennie Oman je kupila mrežo za cerkvena okna, Mrs. Uršula Bogolin pa je darovala 12 krasnih brisač.

Ob priliki romanja prekmurskih Slovencev na ameriške Brezje sta dve neimenovani osebi darovali krasen cvetlični venec, ki sedaj krasi milostno podobo. Naj jima bo Marija Pomagaj velika plačnica.

Družina Jalovec iz Argo je darovala \$15.00 za stojalo za mašno knjigo pri Mariji Pomagaj.

Mr. in Mrs. Anton Ferk iz Lemonta sta darovala \$15.00 za Kanontable.

Družina Mesec iz Chicage se nas je spomnila z raznimi dobrotami.

Vsem skupaj in vsakemu posebe najlepša zahvala!

Darovi za cerkev Marije Pomagaj in Ave Maria:

Mary olarich \$2, Anica Marinšek \$10, Mr. Kajzer \$5, Mary Kolarich \$1, Magdalena Brišar \$1, Frances Vrabič \$5, Mary Mulc \$1, Mary Dolinšek \$1, Michael Krošel 50c, Ana Banks \$1, Katinka Triler \$5, Mary Verhek \$2, Mary Mautz \$1, Mary Jan \$10, Agnes Pirc \$2, Ivanka Jevnik \$1, Mrs. Kerin \$2.

Frank Skulj 50c, Mary Prijatelj 50c, Joseph Drasler \$5, Mary Ahlin \$2, družina Peterka \$2, Jenie Intihar \$1, Mary Jan \$1, Mr. in Mrs. Gregorich \$1, A. Zadnikar 50c, M. Martinjak 50c, Ivana Bambich \$1, Aloisia Starc \$2, Rose Avsec \$1, Mary Otoničar \$1, Uršula Zobec \$1, Ter. Okoren \$1, Math Lautar \$1, Mary Repar \$1, Mary Hozjan \$5, Veronika Rojko \$5, Mary Kolarič \$2.

Za lučke pri Mariji Pomagaj in pri sv. Tereziji:

Mary Devjak \$1, A. Požun \$1, Cecilija Remec \$1, Anna Banks \$1, John Jerich \$1, F. Pavlich 80c, Neimen, 50c, Mary Lavtar 50c, Mary Zore \$2, Katarina Krapec \$1, Mary Krakar \$1, Ana Urbas \$1, Anna Banks \$1, Joseph Rush \$1, Frank Kenig \$2, Mary Tomsich \$1, Anna Sulej \$2, Mary Prestor 50c, Agnes Schmick \$2, M. Stimec \$1, Mr. Ivančič 50c.

Mary Markevič \$1, Frances Zbačnik \$1, Jennie Perko 50c, Mrs. Ray \$1, Anna Burdik \$1, Joseph Drasler \$2, M. Saversnik \$1, Mary Kosmerl 50c, Terezija Kremesec \$1, Barbara Hočevar \$1, Helena Mirtel \$1, Mary Pogačnik \$1, Mrs. Pink \$1, Johana Dergarc \$1, Josephine Pintar \$1, N. N. \$1, Math Kremesec \$1, M. R. \$1, Mrs. Gunda \$1, Marija Prijatelj \$1, Helena Zalar \$1.

Darovi za kolegij:

Emma Koropec \$1, Marg. Kogovsek \$26.70, Anton Grec 50c.

Člani Apostolata so postali:

Anton Krek \$10, Uršula Kušar \$10, Anton Kušar \$10, Luka Kušar \$10, John Kane \$10, Anna Krek \$50, Joseph in Mary Lukek \$10, John Robič \$10, Frank Gorišek \$10, Anton Zgonc \$10, Marija Zgonc \$10, Anton Zgonc ml. \$10, Frances Zgonc \$10, Anna Banks \$1, Neimenovana za 4 osebe \$40, Frank Mlakar 50c, Neimen. po Rev. Odilu \$10, Apolonija Verbič \$1, Mary Prestor \$3.

Joseph Planinsek \$10, Joseph Planinsek Jr. \$10, William Planinsek \$10, John Planinsek \$10, Jenie Planinsek \$10, Angela Planinsek \$10, Rose Planinsek \$10, John Krek \$10, Frances Zbačnik \$1, Michael Jurešič \$2, Lovrenc Rudman \$10, John Simonich \$10, Fanny Petelin \$10, Frank Kokolj \$10, Mary Kosmrl \$5, Mr. Trunkel \$10, Mary Rome \$10, Mary Kosmrl \$50, Joseph Gerbec \$10, Gaspar Princ \$10, Frank Princ \$10, Mary Pograjc \$10, Stefanič \$20.

Za sv. maše so poslali:

T. Trunkle \$1, J. Repp \$2, J. Rode \$1, A. Košir \$1, J. Gabrovšek \$1, P. Terček \$1, M. Vidmar \$1, M. Ermauc \$1, Anna Hrovat \$1, Anna Repp \$2, G. Repp \$5, Frank Opeka \$1, J. Založnik \$1, N. N. \$9, M. Gosenca \$1, L. Laurich \$1, Frank Vra-F. Mikulič \$2, M. Dragovan \$1, A. Stepanich \$2, A. T. \$1, M. Justin \$6, J. Pavlic \$3, J. Verbič \$1, H. Praprotnik \$1, E. Koup \$1, A. Zagar \$1, M. Betcher \$1, A. Stiglic \$1.50, Mrs. Banic \$1.50, K. Sprajcer \$2, M. Justin \$9, M. Vaupotich \$2, K. Smith \$1, C. M. \$2, M. Zupancich \$4, Agnes Jordan \$1, T. Bevc \$1, Clara Blaes \$5, M. Musich \$2, A. Slobodnik \$1, J. Gregorich \$1, M. Russ \$1, F. Staudohar \$1, M. Kogovšek \$2, U. Tratnik \$1, K. Traven \$1, M. Kerč \$5, J. Bergant \$5, J. Brajkovich \$1, Mrs. Vranjar \$2, M. Tomničar \$3, Viljem Vraničar \$4.50, B. Vraničar \$1.50, Agnes Vraničar \$1.50, Mrs. Petrina \$1, Mrs. Zupan \$5, P. Madie \$1.50, M. Vidmar \$1, Mrs. A. Hribar \$1, Mrs. in Mr. M. Kremesec \$2, J. Oniček \$1, Agnes Zokal \$1, Mrs. Skulj \$1.50, Mrs. Augustin \$1.50, F. Mihovar \$1, Helen Stutz \$1, Mary Dulc \$3, Pavlina Trgovac \$3, D. Dermec \$1, Mrs. M. Kovic \$1, družina Terlep \$2, J. Derganc \$2, Mrs. Domitrovich \$4, Mrs. Bohte \$3, Rosie Kralj \$1, Fr. Znidarsich \$5, N. N., Chicago \$1, Mrs. W. F. Cimerman \$1, Mrs. Urajanar \$1, Mrs. Tomec \$1, Mrs. Požun \$2, Neimen. iz N. Y. \$3, J. Peterka \$2, Mary B. \$1, Angela Berus \$1, Pavline Osolin \$20, M. Pavlesich \$5, Kat. Sprajcer \$1.

Mihael Trinko \$3, Anica Marinšek \$5, Mr. Ivančič \$1.50, Mrs. Pretekel \$5, Anton Jakše \$5, Louis Pertekel \$1.50, Zora Cerjanec \$1, Martin Vidic \$1.50, Frank Lamuth \$1, John Glivar \$1, Mary Mulec \$2, Martin Shuster \$1, Mrs. Shuster \$1, Mrs. Marcurek \$2, Mrs. H. Zore \$1, Rozalija Urbančič \$26.55, Berta Rovaneš \$1, Neimen. N. Y. \$28, Elizabeth Kor-

dish \$2, Mr. Starinski \$1, Bara Globočnik \$1, John Oman Jr. \$2, Frances Vovk \$2, Mary Prah \$1, Anna Banks \$3, Eva Smrečko \$10, E. Stukel \$1, Agnes Sudovski \$1, Anton Jaksetič \$1, N. N. Johnstown \$70, M. Prislant \$2, Neimenovana \$1.50, N. N. \$1, Mary Zore \$3, Katarina Krapec \$1, Mary Kraker \$2, Mrs. Grahek \$1, Josephine Pintar \$1, U. Zakrajsek \$5, Neimenovana \$2, Mrs. M. Bozick \$3, Anna Blakash \$1, M. Bečaj \$1, Mrs. Hemert \$1, John Medved \$2, A. Zobec \$1, Mrs. Smajdek \$2, Mary Klančnik \$2, Barbara Težak \$1, Barbara Vranešič \$2, Uršula Konda \$1, Paul Lendar \$6, Anton Pirtz \$1, Uršula Pirtz \$2, Anna Zlogar \$3, Mrs. Intihar \$3, Frank Kenig \$3, Mary Tomšič \$1, N. N. \$3, Agnes Schmick \$3, Neimenovana \$5, Neimenovana Chicago \$3, Frances Sterniša \$1, Mrs. Bogolin \$10, Ludvig Prah \$1, N. N. \$9, Mrs. Kerin \$1.50, Neimenovana \$1.25, Fanny Ulčar \$2, Mary Natnik \$1, družina utin \$4.50, Barbara Horvath \$9, Veronika Palik \$K1, M. Kvauder \$2, Jennie Perko \$1, Mary Certalic \$1, Mary Planinšek \$35, Frances Laurich \$10, Mary Johnson \$1, Fred Garrytz \$5, Matt Tkalcic \$5, Frances Pirman \$2, Mrs. Lušina \$2, John Habjan \$2, Neimenovana \$3, Mary Kovec \$1, Jennie Stirn \$2, Jakob Buchar \$2, Mary Verscak \$1.50, Katarina Justinčič \$2, Jennie Vidmar \$2, Barbara Gregorich \$1, Mary Horvat \$1, Mary Stukelj \$1, Mary Baznik \$2, Frank Levstik \$1, Mary Simonich \$2, Terezija Cvelbar \$1.50, Terezija Crnič \$1, Anna Matkovič \$1, Katarina Bajuk \$1, Anton Kušič \$1, Mrs. Dezuty \$5, Anna Mutz \$1, Mary Roitz \$5, Johana Zelko \$1.50, Mary Dušar \$2, Mrs. Messner \$2, Mrs. Mišiča \$3, Mary Zabukovec \$5, Jos. Drašler \$1, družina Peterka \$3, Frank Dolinšek \$1, Katarina Modrcin \$2, Mr. Beribak \$1, Mrs. Coff \$2, Neža Kremesec \$1, Terezija Kremesec \$3, Mr. W. Toplikar \$5.50.

Ana Žitnik \$1, Mary Mrak \$1, Mary Plut \$3, Anna Mostel \$2, Anna Susman \$41, Marg. Zimmerman \$1.50, J. Klepac \$1, Josephine Cajner \$1, Francis Branzel \$2, Agnes Zidar \$3, Marija Žarovnik \$1, Anton Prijatelj \$3, Frank Mihovar \$1, Marg. Zupančič \$1, Josephine Kanko \$3, Mr. in Mrs. Gregorič \$1.50, John Simonich \$3, Joseph Kolenc \$1, J. Z. \$1, Anna Mlakar \$1.50, Johana Derganc \$1, Terezija Koren \$1.50, Jos. Novak \$2, Frances Lavrič \$1, Mary Božič \$1, Mr. Trinko \$3, Mary Kremesec \$2, Mary Nartnik \$3.50, Andrej Muha \$1.50, Anna Muha \$2.50, Mary Franko \$1, Amalija Bezek \$1, Anna Morth \$2, Michael Gerdovič \$2, Antonija Zobec \$1, M. R. \$4, Adolf Bukovec \$2, Mary Sutar \$1, Mary Brodnik \$3, Mrs. Kure \$1, Mrs. Zimmerman \$1, Mrs. Lesh \$1, Mrs. Nemgar \$3, Mrs. Banks \$4, Mrs. Repart \$2, Lucija Kure \$1, Johana Krölnik \$2.20, Mary Gura \$2, Agnes Rom \$1, Rose Gruškovnjak \$1, K. Pezdirc \$1, Ivana Vidmar \$1, Veronika Rojko \$2, Agnes Ribnikar \$1, Angela Berus \$1, Marija Prijatelj \$1, M. G. \$2, Mary Gorichan \$10, Mary Kralj \$11, Anna Maley \$1, Karolina Rudman \$1.

AVE MARIJO V VSAKO KATOLIŠKO HIŠO!

P. Odilo Hajnšek, O.F.M.

Ta velepomeljivi klic so lepo razumeli v Lorain, Ohio. Okoli sto naročnikov je v tej naselbini. Polovico od teh jih je postalo ob priliki sv. misijona v letošnjem postu, ko sem obiskal skoraj vse družine in malo poagital za list. Father Virant je bil posebno vesel velikega uspeha, ker je katoliški tisk dušnemu pastirju desna roka.

V Euclid, Ohio, so tudi slišali ta klic. Tam je še mlada fara. Nekaj nad štiri leta je stara. Veliki napredek je dosegla v zadnjih dveh letih, odkar jo vodi Rev. Vukonič. Z velikim veseljem je pozdravil misel, da bi bilo treba Ave Marijo v njegove družine. In res: Okoli 150 Ave Marij že zdaj priroma vsaki mesec v faro sv. Kristine na Euclid.

Newburgh seveda ne zaostaja. Tam pa Father Oman na ves glas kliče: Ave Marijo v vsako hišo! In resnično je že skoraj v vsaki hiši. Po veliki noči letos sem bil v Newburghu ter sem malo poagital in ne brez uspeha—kar hitro sem imel sto novih naročnikov. Father Oman mi je rekel, da ga nobena stvar bolj ne veseli, kakor če vidi, da njegovi ljudje dobro katoliške liste. Kar ljudje, farani dajo za kat. tisk, tega fari nikdar ne manjka! O tem je prepričan Rev. Oman in zato me je s tolikim veseljem peljal vsaki dan s svojim avtomobilom na agitacijo in zvečer prišel po mene!

Ta številka se imenuje "prekmurska". Tudi Prekmurci berejo radi Ave Marijo, kakor se je skazalo meseca maja v Bethlehemu, Pa. Poslušajte ljudje božji: 110 družin sem obiskal in sem dobil 105 novih naročnikov. Tako finih ljudi v tem oziru še nisem našel nikjer, kakor so bethlehemski prekmurški Slovenci. Povsod drugje se ljudje izgovarjajo vsaj malo, v Bethlehemu, pa so imeli naročnino kar pripravljeno, ko sem prišel v hišo v spremstvu domačega g. župnika Rev. Horvata in organista Mr. Koprivška. Priznam, da je bila to velika žrtev zlasti za gospoda župnika, ko je hodil celi teden z menoj, pa mladi, navdušeni duhovnik se dobro zaveda: **DRUŽINA BREZ KATOLIŠKEGA LISTA JE KAKOR VOJAK BREZ PUŠKE**. Bethlehemske Prekmurce stavim vsem slovenskim naselbinam v vzgled. **V CELI NASELBINI NE NAJDEŠ NITI ENEGA BREZVERSKEGA ČASOPISA!**

Tudi Rev. Moder iz Bridgeville, Pa. je dobro slišal in razumel klic: Ave Marijo v vsako hišo! Štiri dni me je z veliko požrtvovalnostjo in ljubeznivostjo vozil po razsežni svoji župniji po hribih in dolinah. Pa ne brez uspeha! Nad 40 Ave Marij je našlo na novo pot v župnijo kot najlepši spomin na sv. misijon, ki se je vršil v letošnjem cvetočem majniku. Bridgevilla se pogostokrat z veseljem spominjam.

Vse slovenske naselbine poslušajte klic: Ave Marijo v vsako hišo!

Naši mladini.

ST. FRANCIS, ANOTHER CHRIST— THE STIGMATIZATION.

P. Beda Kleinschmidt, O.F.M.

From the German by Fr. Leonard Bogolin, O.F.M.

HE extraordinary love of St. Francis towards the crucified Saviour merited for him the distinction, by which he became the first among the saints.

Count Orlando had given to the friars a quiet and remote hill, by name Verna or Alverna, in the Umbrian forests. Thither Francis often withdrew with several of his brethren, that in seclusion they might, undisturbed, apply themselves to meditation.

It was in the year 1224. St. Francis had again betaken himself to his much loved Alvernian hill, that here he might keep a forty days fast in honor of the greatly esteemed Archangel, Michael. Besides Leo, there also accompanied him thither the brothers Massai, Illuminatus, Angelus and Sylvester. Remarkable to relate, a hawk, by his screeching, awoke Francis at the appointed hour that morning. But the saint, on account of his great infirmity, was not much refreshed upon arising from his hard bed. And it was seriously doubted whether he would be able to withstand the many trials of the fast without entirely perishing.

At this time he called upon Brother Leo and spoke thus to him: "Dear Lamb of God,"—for thus he was wont to accost him,—“go and in honor of the holy Trinity, open the Gospel-book upon the altar.” Leo obeyed as told and at each time he found the bitter passion of Christ. Francis understood this speech. He felt, that he must yet suffer more. The hour of sacrifice was for him drawing near. Of this, St. Bonaventure writes as follows: “When Francis, roused through seraphic amour of holy eagerness towards God, was transformed through sweet compassion to that, which had been brought about as the result of his extraordinary love the crucified Saviour, he saw, on the morning of the

feast of the Exaltation of the Cross, while praying on the slope of the hill, a Seraph, with six fiery and shining wings flying straight down towards him. And as the Seraph approached in rapid flight close to the saint, this one perceived between the wings, fastened to the cross with outstretched hands and feet, the form of the Crucified. Two wings rose over his head, two were spread out for flight, and two covered the entire body. When Francis caught sight of this apparition, he was seized with great amazement, and simultaneously woe and bliss filled his heart. He rejoiced over this gracious vision, by which he intuitively saw Christ under the form of the Seraph. But at the same time the sight of the crucified Jesus pierced the tender commiseration of his soul with swords. But what filled him with the greatest amazement was the thought, that the smarting pain of the Seraph was not compatible with immortality. Through heavenly enlightenment he then knew, that he himself shall, not through the martyrdom of the body, but through the burning love of the soul become assimilated with the form of the Crucified.

When the apparition vanished, it left within his heart a wonderful ardor; but his body also had been imprinted with no less wondrous marks. It seemed, to wit, that there instantly appeared on his hands and feet the imprints of the nails, as he had previously seen on the crucified Saviour. Both limbs were pierced in the center as if with nails. These wounds in the middle of the hand and on the upper part of the feet, were very perceptible. Plainly could there be seen on the opposite sides, as if the long points had there protruded and there twisted and turned down. On his right side could be seen a wound about which a red scar was forming and seemed to be the imprint of a lance. Frequently there gushed forth from this wound blood, which moistened his under-clothing.

It was the zenith of his pains, but then, also the heavenly mark of favor, of which Francis had become worthy. When he came from the Alvernian

hill, he bore with him the wounds of Christ, impressed upon him by Almighty God Himself.

This entirely extraordinary distinction of the saint, to all appearances, played a great fascination upon the phantasy of the artists. No incident in the life of Francis was more profusely depicted than that of the stigmatization. It would be no loss of time or space to describe a few of the artists' conceptions of this incident of the saint.

First let us look at the engraving of Endres Silbernagel, hither—to known as—"The Master, E. S." Here we see Francis kneeling, facing to the left, where appears the Crucified amid four Seraph-wings, and who imprints upon the saint the marks of the wounds. In the background slumbers Brother Leo, whose face is shaded by the capuche drawn over his head. On both sides there arise rocks and

unexpected apparition, he shrinks back a little, at the same moment spreading wide his arms. And lo! Already in the palm of his hands are visible the wounds. The blinding light so frightens Brother Leo that he only with great effort holds himself erect, while with his hands he protects his eyes from the fullness of the light. A truly great masterpiece!

To these works of other masters we shall add the production of a modern sculptor, Professor Albermann of Köln. By separating all superfluous subordinate matter, this artist places before our eyes, a touching representation of the holy Francis and the vision of the Seraph; the latter, not so small as that of many other artists, and yet, on the other hand, not so large as that of Rubens. "In an exceedingly becoming figure," thus St. Bonaventure

Letošnji prvoobhajanci, Bridgeport, Conn.

small trees, and among these in the distance, one can see a castle. Far in the background is a town; to the remote left can be discerned a lofty church. Seven parrots enliven the left side of the representation. It is a beautiful, delicate work of the famed master, in the later years of his life.

The great and renowned German painter, Peter Paul Rubens, has again and again used St. Francis as his subject. At one time in prayer and in ecstasy, at another, at the foot of the cross and at the last communion. The stigmatization teaches us to know the excellent and crafty art of this master. In the picture Francis, clothed in a much patched habit, kneels upon a rock, sunk deep in meditation of the Crucified, whose image lies before him. Suddenly there appears above him, surrounded by a bright light, the subject of his thoughts. Astounded at the

describes it, "the crucified Saviour descends in rapid flight from heavenly heights and gazes painfully yet at the same time affectionately upon St. Francis. Then overcome with holy feeling, the saint sinks upon his knees with arms widely outstretched and his body in a forward position. From the wounds of the Seraph, refract resplendent rays, which widen themselves, as they touch hands, feet and side of the saint." These grand and apprehensive figures, the Seraph and the saint, claim our entire attention to such an extent, that we scarcely notice the other subordinate images represented. These are the Gospel-book, plants, heaps of stones and the lowering clouds behind which Brother Leo, astounded and affrighted, looks on. This work has been spoken of as being the best representation of the stigmatization which modern art has brought forth,

PRELUDE TO THE BARAGA CENTENARY CELEBRATION AT MARQUETTE.

Frank Scheringer, Calumet, Mich.

On Friday, August 8, the Very Rev. Commissary, Father Bernard Ambrožič, O.F.M., and I, left Calumet for Marquette. We went a day in advance of the Pilgrimage so that we might obtain an audience with the Rt. Rev. Bishop of Marquette, and complete final arrangements for the observance of the Baraga Centenary. We left Calumet early in the morning and arrived in Marquette in the early afternoon. Our trip was tiresome—short though it was; I thought we would never get there. The local trains are notoriously slow,—when I ride on the trains of other lines, and then experience the tribulations of the local one, I am inclined to think of the story of the Tortoise and the Hare. The Tortoise gets there all right. Eventually. Our train stopped at every Junction and sub-Junction (if there is such a thing). The clatter of milk cans made my trip a wide-awake one. Father Bernard was more fortunate, all he needed to do was to take out his Breviary and pray—becoming oblivious to all this racket and noise. I sat there and hoped and prayed that the Baraga Centenary would come to a successful conclusion. I ran over in my mind all the events which would take place—the Pontifical Mass, the singing of the Choir, the Baraga Exposition, the Eagle Harbor program, etc.

All things come to an end, so did our trip. We went off the train at Marquette, checked our baggage, and commenced a tour of the town. We saw the Cathedral from a distance, and walked towards it. The Rectory was adjacent, but before entering we visited the Church. We descended into the Vault where Bishops of the Diocese are interred; when there we paused and gave our hearts' homage and reverence to the first Bishop—Frederic Baraga. I could not help but feel that I was on hallowed ground and in the presence of a great friend of Christ the King. My heart breathed a fervent prayer that this man of God be placed on our altars for our veneration. After this short visit to Baraga's tomb, we set out for the Rectory.

We were ushered in and told to await the arrival of his Lordship who did not keep us waiting very long. Upon his advent, we discussed the plans for the morrow in all their completeness. Everything that we said or planned met with his approval, while his eyes shone with pleasure when we discussed the act which would follow the Mass—namely the introduction of the cause for the beatification of Bishop Baraga by Rt. Rev. Msgr. Rezek of Houghton, Mich., one of the most eminent devotees of the

deceased Bishop. As Father Bernard went on explaining, we understood that this act was to be the "master-idea" of the entire observance. Everything else would revolve around this one event, this unique event, this wonderful event—the presentation of the petition to the Rt. Rev. Bishop of the Diocese of Sault Ste. Marie and Marquette. After the audience was over we withdrew to our quarters at the Orphanage.

Now, that everything was in readiness, all we needed to do was to await the morrow and what it might bring. We retired early so that we might be up in the morning at a good hour. A great thing was to be accomplished now.

Glavni altar z ministranti v Bethlehemu, Pa.

BARAGA CENTENARY CELEBRATION AT MARQUETTE ON AUGUST 9, 1930.

Frank M. Scheringer, Calumet, Mich.

It seemed that God Himself smiled upon us when the day of the Baraga Centenary Celebration in Marquette dawned; it seemed that all Nature rejoiced with us and joined hands in paying reverence to Bishop Baraga. All of the feathered songsters were trilling their prettiest melodies, garden flowers, beautifully majestic on this day, swayed nobly in the light breeze which had sprung up, the sun

beamed happily, fleecy and serene clouds nodded to each other on their azure carpet. Yes, all Nature was rejoicing on this day. Why? Because this was the day that would set the Catholic world to praying—beseeching to know the will of God with regard to this man—His lowly servant.

I set out for the Cathedral early in the morning to attend one of the low Masses; when I arrived there I saw that the first group of pilgrims had already arrived from Calumet and were standing outside the mighty edifice; after greeting each other we all entered and prayed the Mass. When it was over, we came out and exchanged salutations with more pilgrims who were also early arrivals. The Pontifical High Mass was set for 9 o'clock, whereas it was barely 7 o'clock now, but still more and more pilgrims kept coming. In due time, the Bus which was carrying the Slovenian Choir of Calumet arrived; the members of the Choir looked most handsome and pleasing to the eye in the national garb of Slovenia, which they had donned for the occasion. There were about 35 in the choir. They wore long white skirts which had three bands of red around the collar, their vests were red, with black velvet lacing up the front; the hats were huge creations in white with three red bands over the forepart. In addition to the Choir, there were present the members of the Sacred Heart League of St. Joseph's Church in Calumet. They wore the same attire, except that their badges of distinction were pinned over their hearts—while Promoters had gold stars on the forepart of their head-gear, instead of the ordinary three bands of red. They looked so picturesque. They weren't all. Next came all the married ladies of the Slovenian Church in Calumet—all dressed up in black and white—instead of the girlish red and white. The sight was a lovely one. I felt so proud of these young people who seemed to love the garb of their native land, and prouder still of the older people who were so at home in their fanciful attire.

Everybody gathered in the Cathedral many minutes before the Pontifical High Mass started, so that when it did commence, the Church was very comfortably filled; in all there were about 700 pilgrims present. The Choir assembled in the Gallery, and under the inimitable direction of Father Odilo Hajnšek began with the singing with "Povsod Boga". The Rt. Rev. Bishop entered with his Assistants and began to celebrate the Mass. After the Introit was chanted, the Choir swung into the Kyrie of the Missa Seraphica; in the Cathedral of St. Peter at Marquette this Mass had its premiers in this country. It has been sung with grand success in all the large Cathedral Churches of Europe—that of

Notre Dame in Paris, that of Vienna, that of Munich, that of Cologne, etc. How fitting it was that it be sung in the Cathedral Church of Bishop Baraga's successors! The Mass was composed by the Slovenian Franciscan Father, Hugolin Sattner, the most noteworthy of the modern European composers of sacred music, it was sung by a Slovenian Choir directed by a Slovenian priest, and lastly, it was sung at the Mass which was to start the Beatification process of our great Slovenian Bishop, Frederick Baraga. How neatly everything dove-tailed here. Then the Choir entered the Vestibule of Heaven and lifted its voice in the glorious paean of praise which the Angelic hosts sang when Christ was born. How inspiring it all was! How prayerful!

The Mass read was that in honor of St. John Vianney, the worthy fore-runner of Baraga. The sermon in Slovenian was preached by Father Oman of Cleveland; at its conclusion, he gave a short English sermon. Thus the Mass progressed to its climax, and soon was over. Too soon! After the Mass, the Bishop returned to his throne, seated himself, and surrounded by his Assistants, awaited the words of the Rt. Rev. Monsignor Rezek who advanced to the throne and presented a verbal petition to the Bishop. When he had finished speaking, he gave the Bishop the written petition which he asked him to affix with his signature and seal. His Lordship listened attentively to the words of the Monsignor, and then arising responded to the Monsignor's request and addressed the pilgrims. He said that if it was the Will of God, we would yet see the elevation of Bishop Baraga to the state of the Saints. All we could do was to pray to know God's Will in this. If God in His kindness wills that Baraga be canonized, the Holy Father who is the Vicar of Christ, the mouth-piece of Christ, will in time tell us. Let us, in all patience, await the day that will announce that Frederic Baraga, Bishop and Confessor, has attained the dignity of remarkable sanctity and is most worthy of our veneration. God speed that day!

After the ceremonies were over, the Pilgrims descended into the lower section of the Church and visited the tomb of the holy Bishop. Flowers bedecked the vault and vigil lights were burning. The pilgrims advanced singly; when each one reached the tomb, he knelt and kissed the tiny cross chiselled into the stone. Those were holy moments. Did the King of Kings favorably regard our prayers and our homage? Who knows? All we know is that we can hope and pray unceasingly. We can hope that our prayers will be heard, and we can pray that we always have the virtue of hope.

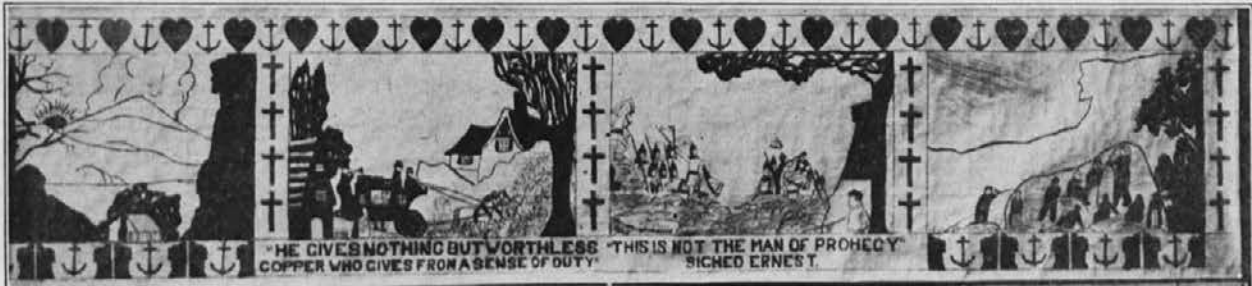
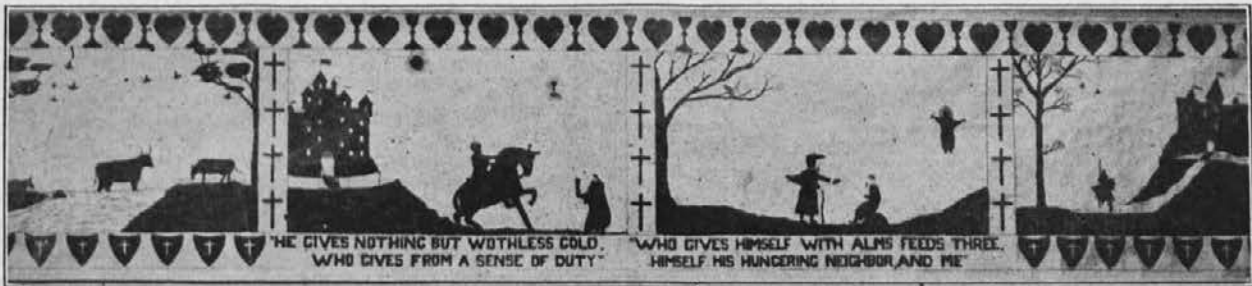

BARAGA CENTENARY CELEBRATION AT CALUMET ON AUGUST 10, 1930.

Frank M. Scheringer, Calumet, Mich.

The pilgrims returned from Marquette Saturday afternoon, so that they might be on hand when the observance of the Baraga Centenary would begin in Calumet that evening. About 700 people attended the opening services in St. Joseph's Slovenian Church; there they listened intently to the brief sermon of Father Bernard Ambrožič, Provincial Commissary of the Slovenian Franciscans who have their Mother-house at Lemont, Ill. He spoke on the sig-

Like its predecessor, August 10th was a magnificent day—neither hot nor cold. It was just right. The Pilgrims who came here from Detroit, Cleveland, Chicago, and Sheboygan, marvelled at the temperate climate in which we lived, and cooled their sultry selves in our midst; everybody seemed happy and bubbling over with enthusiasm. A parade began from the City Hall in which all the Societies of the parish took part, the Choir members, the Sacred Heart League, the married ladies of the parish, and the other pilgrims. They advanced to the Church, and there awaited the Celebrant of the Mass, the Rt. Rev. Msgr. A. J. Rezek who came

Talent Shown in Frieze's Made by Seventh Graders of St. Vitus' School.

nificance of this event and how much depended on the sincere cooperation of all the Slovenian Catholics in the country in pushing forward the cause for the beatification of Baraga. The Litany of the Blessed Virgin was chanted in Slovenian—all the people joining in the responses. Benediction of the Blessed Sacrament followed. The evening's services concluded with the community's singing of the "Angelsko češčenje". It was very inspirational—beautiful to behold.

from the Rectory with his Assistants. The Ministers of the Mass passed through a double line of uniformed Knights of Columbus and on into the Church. The parade followed. The Mass was scheduled for ten o'clock and it began promptly. The Slovenian Choir repeated with great success the Missa Seraphica. The Choir Director, Father Odilo, preached the Slovenian sermon, in which he outdid himself. It was a splendid tribute to Baraga and a vehement appeal to the people to fol-

low in the holy Bishop's footsteps. If the Catholics of today lived up to the principles which Baraga inculcated in his Indian converts, the world would be a far better place in which to live. The sermon made a profound impression on the audience which packed the great edifice to the doors. After the Mass, the Rt. Rev. Monsignor gave a short but thorough account of Baraga's life and work, and then added some words of appreciation and thanksgiving that at last the day had come when Bishop Baraga's cause would be heard in Rome. Monsignor Rezek is perhaps the most prominent devotee of the deceased Bishop living. He has written an authoritative work on the History of the Diocese of Sault Ste. Marie and Marquette, in which he devotes about two hundred pages to the holy Bishop's career.

After the Solemn High Mass, invitations were sent over the radio from the local broadcasting station WHDF to all the people in the Upper Peninsula to attend the afternoon exercises at Eagle Harbor. The invitations were extended in five languages by clergymen—English, German, French, Italian, and Slovenian.

After dinner, automobiles started to gather at St. Joseph's Church, so that by one-thirty o'clock a huge procession of cars commenced to wind its way to Eagle Harbor—23 miles distant. There the program began at 2:30 in the Public Square; a huge platform had been erected, from which the speakers addressed over six thousand people. The speakers for the afternoon were Rev. Frs. Cherne of Sheboygan, Oman of Cleveland, Paquet of Calumet, Greco of Calumet, and the Very Rev. Fr. Zimmerman of Hubbell. They spoke respectively in Slovenian, English, French, Italian, and German. Another English speaker obtained for the occasion was the Honorable Judge F. Allegretti of Chicago. Mr. Anton Grdina, president of K.S.K.J., also favored the thousands with a talk appropriate to the event. Loud acclamations greeted the distinguished visitor.

After the various addresses were completed, the Blessed Sacrament was carried over to the platform and from an improvised altar Benediction was imparted to the kneeling thousands. The entire body of people joined in the singing of the two Benediction hymns; it was just heavenly to see all the people on their knees before the Lord of Hosts, declaring His glory! There they were in that huge verdant field surrounded by mighty pines which reached to the very heavens, the Lake was calm and untroubled, a cooling breeze swept the assembled multitude, and there was the Blessed Sacrament in its golden sheath! It seemed to me to be a good duplication of any of those countless times that Jesus spoke to the multitudes near Lake Genesareth.

After Benediction, all the people raised their voices in a fervent Te Deum, "Holy God, We Praise Thy Name!"

Practically all of the pilgrims went to visit the little Catholic Church at Eagle Harbor. It was one that Baraga built, and is still withstanding the wear and tear of years. Crowds filed in and marched out again—all silent and orderly, for the Blessed Sacrament was in repose there all day. The Church is dedicated to the Holy Redeemer, and is well worth going hundreds of miles to see. Near the Church is the Cemetery, which was also visited by many pilgrims. There they saw the grave of the missionary priest, Fr. Andolshek, who died in 1882.

Thus the Baraga Centenary came to an end, a successful and happy end. The petition is on the way to Rome. We must pray that the good God will hear our prayers and grant the request which we have dared to make of Him—that He let us know that Frederic Baraga, Bishop and Confessor, is indeed with Him in glory and is worthy of our veneration.

FRIEZE EXHIBITED AT CONVENTION.

On the other side is a picture of the three historical friezes, made by the 7th grade pupils of St. Vitus school, which were exhibited at the convention of the National Catholic Educational Association of Toledo from June 30 to July 2. The three friezes, one representing the birth of Christ and the others depicting the expansion of American colonization, are the work of Markus Slak, Joseph Mrhar, Joe Sauric, Rudolph Zabukovec, Mary Kasunic and Bertha Marinko.

The friezes are made up of three panels each, with appropriate border designs of exquisite detail. The first panel of the Biblical frieze shows the Magi on their way to Jerusalem. The second and third panel represent the Divine Star over Jerusalem and the announcement of the angel to the shepherds in Bethlehem.

The "Golden Southwest" is the title of the second frieze, which is divided into three scenes: the invasions of the Indian territory by white men, the mission church of Father Junipere Serra and a Pueblo Indian village. The border design is of arrows, mission bells, campfires and Indians on horseback.

The third frieze is a depiction of the westward movement and in its three panels is shown the progress of the Pacific expansion. The first panel is a picture of the statue of "The End of the Trail," by J. E. Fraser. It represents the Indians driven as far west as possible by the white man. The second panel shows the "Covered Wagon" and the third

is a picture of Kit Carson, the last of the trail-makers.

Indian heads, trappers, pine trees and buffaloes form the border.—“*Notre Dame News.*”

FRIEZES ARE AID FOR VISUALIZING HISTORY FIGURES.

St. Vitus Pupils Show Real Artistic Talent in Classic Sketches.

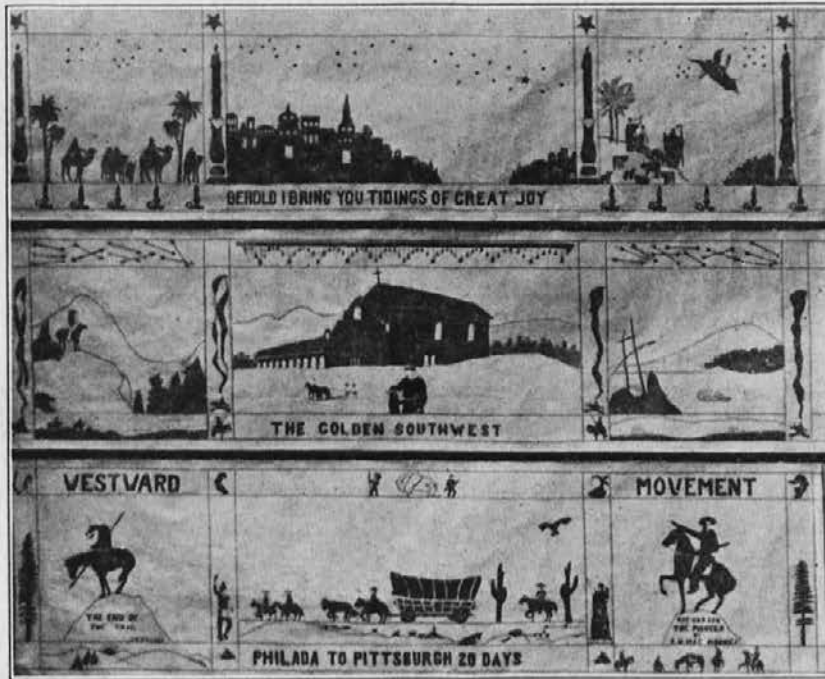
The seventh grade boys of St. Vitus' school are credited with the artistic work illustrated on this page. It pictures the high points of the classics read, “The Visions of Sir Launfal,” “The Great Stone Face,” and the “Christmas Carol.”

him his last crust of bread. The leper, representing Christ, praises the spirit of his fellowmen. The last picture shows the castle of Sir Launfal open to all, poor as well as rich. The border design of hearts and grail are symbolic of Sir Launfal's love of righteousness and search for the Holy Grail.

The other two friezes, “The Great Stone Face” and “Christmas Carol,” also represent in detail the most important incidents in both classics.

“The Great Stone Face” is also executed in four motifs, each illustrating an important incident in the novel. The most effective of these motifs is perhaps the one of Ernest and his mother, sitting at their cottage door, gazing quizzically through the shadows at the distant “Great Stone Face.”

The last frieze, “Christmas Carol,” is a most in-

Three Historical Friezes Made by Pupils of St. Vitus' School.

Worked out on wrapping paper and occupying a wall space of $2\frac{1}{2}$ x 10 feet, each frieze was first outlined with India ink and then filled in with black crayola. Every pupil is the proud creator of at least one figure represented. Those whose artistic talents leaned toward landscaping drew the backgrounds, while those who were adept in sketching, accomplished the figures and border work.

The frieze of “The Visions of Sir Launfal” is worked in four motifs. The first represents a typical rural scene in June. The second picture story portrays Sir Launfal departing from the castle in search of the Holy Grail, as dutifully flinging a coin to a leper who scorns the attitude of his lord. The third motif treats again of the leper, being recognized by Sir Launfal, on his return, shares with

teresting one. Depicting the change in the character of Scrooge, on the eve of that eventful Christmas when the ghost of his partner appeared. The frieze is especially well done.

—“*Notre Dame News.*”

LEGENDS OF ST. FRANCIS.

AND OTHERS

By Ksaver Meško

Translation from the Slovenian

By Albina J. Wahcic

(Continued.)

The life and the sermons of St. Francis, which he gave in Assisi's Cathedral, consecrated to St. Rufin, pierced the soul of a young virgin of Assisi,

Clare, belonging to the house of Counts Sciffi, born in the year 1194, therefore twelve years younger than Francis.

Like Francis, Clare also clearly realized that happiness is of everlasting worth, that she renounce all so-called happiness of this world and all the comforts and conveniences of her father's house which today exist, tomorrow perhaps are gone. Wherefore she sought out Francis and frankly confided to him all the secret yearnings of her heart.

Together they planned that Clara with two of her companions, should secretly leave her castle-home during the night between Palm Sunday and Monday (from the 18th to the 19th of March, 1212) and come to Portiuncula where Francis would await her to invest her in the habit of the order.

And in truth they came in the early hours of the morning while the brothers were chanting Matins. Francis and all the brothers came to meet them with burning candles, then escorted them with solemn singing up to the altar. During Mass Francis read to them the words of the Lord which had inclined him to forsake all things. Clare now solemnly vowed that she, too, desired to leave all things behind and to consecrate herself wholly to Christ. Francis cut off her hair, thus severing every bond between her and the world. That same night he accompanied her to the convent of the Benedictine Sisters, an hour's walk from Assisi.

But that same morning Count Favorino dei Sciffi went to look for his runaway daughter. Presently he found her body, but never more her soul. For her soul was safely kept in the hands of God. And when Clare spoke to her father and told him all, the father became silent and returned home with serious thoughts and a heavy heart.

A week after Easter, the younger sister Agnese followed Clare. It seemed unjust to her that her sister should possess heaven and leave to her but her father's castle, worldly goods, and a life in the world full of dangers and pitfalls.

Favorino dei Sciffi, the father, came now yet more determined to take away, if necessary by force, his beloved, golden-haired Agnese. With his companions he forced his way into the convent, by force he wanted to carry away his babe. But when Francis had spoken to him with a voice resonant withal serious and placed into his hands and upon his soul the salvation and the damnation of his child, the father felt his gentle, frail Agnese growing heavier and heavier in his hands, until finally he tearfully gave her up. And mournfully he returned home as from a funeral, wondering to whom he should now give his vast fortune. But he had already given his daughters the most precious dot: the kingdom of God.

Clare lived in the spirit of Francis as only a strong woman can, a woman who has devoted herself to a cause with all the love of her soul. Even the will of the Pope could not move her a hair-breadth. When in the year 1228 Pope Gregory IX offered her some property so that she need not live in too great a poverty with the sisters, this superior woman firmly refused the gift with astonishment as if to say: "Holy Father, release me from my sins. But never can I want to be released from my duties on the road to Christ."

This is the second order of St. Francis, the women's order of Poor Clares of Sisters of St. Francis.

But because of the many who desired to follow Francis in his penitential life and on the way to heaven, many who were prevented from entering the first order by reason of their marriage vows or other bonds and duties that held them in the world, Francis established yet a third order, an order for members living in the world.

The first member of the Third Order was Blessed Luchio. Born in Toscana (Tuscany) he abandoned his native domicile due to political strife and intrigue and settled in Poggibonsi, not far from Siena. He was a merchant, wealthy and penuriously hard. But upon hearing the sermons of Francis he remembered, that he, too, had an immortal soul. Whereupon he distributed all his wealth to the poor. For himself and his wife Bonna Donna (Good Lady) he retained only one small house, garden and a donkey. From now on he cultivated the garden with his own hands. His house became a harbor for all the poor, whom he would bring to his home in his arms or upon his shoulders. With his donkey he would travel far and wide into frontier districts most unhealthy and infested by malaria, in his quest for the sick whom he would bring home to Poggibonsi on the donkey's back. When in the year 1260 his wife Bonna Donna fell dangerously ill, all the love which his heart had formerly lavished only upon money, now showed itself in most gentle, remarkably beautiful and faithful manner. "You know, dear sister, how we have loved one another since the time we began serving God together," thus he spoke to her when she received the Holy Viaticum. "Why should not we go together into heavenly happiness? Wait just awhile and I, too, shall receive the blessed Viaticum and then we shall go to God." He called after the departing priest and asked to receive Holy Communion. Then, taking the hand of his dying wife, he most tenderly comforted her. When she peacefully fell asleep in the Lord, he signed her with the sign of the Cross, then lying down beside her, he devoutly breathed

"Jesus, Mary, Joseph" and gave up his holy soul to God . . .

Two years before his death, in August of the year 1224, Francis in company with a few specially favored brothers went to the holy mountain Alverno in the valley of the river Arno, which had been donated to him by Orlando dei Cattani, Count Chiusi. He went there to be far away from the

morning, and he slumbered a little, he was awakened at the first light of dawn by the sharp cries of the eagle which nested nearby.

He kept his vigil all through the night preceding the feast of the Exaltation of the Holy Cross, September 14th; he prayed burning with love and deeply absorbed in Jesus and His bitter sufferings. When in the morning the first rays of the rising sun

Otroci šole sv. Jožefa v Bethlehemu, Pa., na pikniku
(z Rev. Horvatom, p. Odilom in sestrami).

Mladinski oddelek društva sv. Jožefa, Bridgeport,
Conn., na pikniku.

hustle and bustle of the world, to pray there in peace, to fast, to contemplate the sufferings of the Lord and thus fittingly prepare himself for the feast of the Exaltation of the Holy Cross, which in those days, the time of the Crusades, was celebrated with particular solemnity.

His entire nights were spent in prayer and meditation. If his bodily fatigue overcame him towards

touched his half-chilled body, Francis beheld in the brilliant light of these rays a miraculous sight: directly from the sun with wings widespread—a second pair of wings covering the body and the legs, the other pair spread above the head—floating towards him aflame and crucified upon a cross, was a Seraph. At that sweet enthralling spiritual happiness Francis felt burning pains upon his body. When

the vision disappeared and he once again regained consciousness from this bittersweet ecstasy, he noted that upon his body the Lord's wounds were impressed.

It was just and fitting that he should bear upon the body what he unceasingly bore in his heart: the Lord's sufferings . . .

Upon the day of the 30th of September 1224 Francis bid good-bye to the holy mountain which he had loved so well, where in the silent seclusion of those forests he experienced so many happy moments, where he received from God such exceptional graces.

That morning he attended Mass with the brothers and preached his last sermon to them. Then Brother Leo who accompanied Francis from the mountain, brought the donkey which had been sent by Count Orlando. And now, Francis uttered those marvellously affective words of farewell so full to overflowing with poetic mellowness and full of motherly-tender love, which Brother Maseo reduced to writing—with tears in his eyes as he himself asserts—and which move every sensitive man to tears:

"Addio.....Addio.....Addio.....Fra Maseo!
Addio.....Addio.....Addio.....Fra Angelo!
Addio.....Addio.....Addio.....Fra Silvestro!
Addio.....Addio.....Addio.....Fra Illuminato!

"Live in peace, sons of mine! May God bless you! In truth, I depart but with my body only, my heart remains with you.

"I depart. Farewell, farewell ye all!

"Farewell, Mount La Verna, angelic mountain; farewell, farewell beloved mountain!

"Farewell, brother eagle! Thanks to thee for all the love thou hast shown me!

"Farewell, ye steep crags, I shall not see ye again!

Farewell! St. Mary of the Angels, to thee I entrust my sons, to thee, Mother of the Everlasting Word!"

The brothers wept, Francis wept.

And the whole small family crossed the top Acuto. At the point from where they could see the holy mountain for the last time, Francis dismounted, knelt down and prayed with his face turned toward Alverno. And as if we could not part with this, for him a place so full of grace, he bid it a loud farewell, once again thanked and blessed it with most touching words, in Latin, for in his present emotional state he could not find sufficiently loving and worthy names in his mother tongue!

"God keep thee, thou mountain of God, thou holy mountain, mons coagulatus, mons pinguis, mons in quo beneplacitum est Deo habitare in eo (sturdy

mountain, fruitful mountain, mountain where God has chosen to dwell). Farewell, Mount Alverno! May God the Father, God the Son, God the Holy Ghost bless thee. Peace be to thee, I shall see thee nevermore."

And Francis rode away from the holy mountain—his face turned towards the heavenly mountain, Jerusalem . . .

(To be continued.)

Grant's Pass, Ore., August 11, 1930.

Fortune may be fickle, but just now I consider myself her favorite. Less than two weeks ago one of my dreams came true,—a trip out West: a trip from Minnesota, the Dakota prairies, and her badlands; the Montana plains and foothills, through Glacier Park, on through the Rockies over northern Idaho to Spokane, Washington, along to Portland, Oregon, over the north bank of the Columbia River, and then down to Southern Oregon through the Willamette valley that lies between the Cascade and the Coast Range and, finally, over the Cascades to Grant's Pass, my destination.

In my full score of years I had always lived within a hundred mile radius of home and made one three hour journey by train. Knowing that you will understand, why my coming out here was the big experience it was.

The railway officials attended to all the details concerning my ticket (except, of course, the payment of the fare). Besides all that, I'm blessed with a loving assortment of folks who anticipated my every want and supplied me with an extra pillow, a gay bag for my timetables, etc., and several boxes of goodies for an appetite that will not be appeased with scenery. The only annoyance I experienced was a restriction imposed by an envious brother, which was, "Don't you dare send us postcards and say 'wish you were here!'" After all, what else can you write on a postcard? But of that anon.

I boarded the train on a Wednesday evening at ten-thirty from St. Paul. I don't know what I missed that night between St. Paul and Wapeton, North Dakota (via Wilmar), but I do know that the berths on a sleeper are not so ludicrous as the movies make them. They are comfortable and even fairly roomy, if one does not expect too much. Nevertheless, I slept rather fitfully that first night. The clickety clack of the wheels and the "I think I can, I thought I could" of the engine up in front makes an unusual lullaby.

When I awoke, the sky was just coloring and I watched for the first time a sunrise on the prairies. The mauve in the east deepened to a rich shade of rose until suddenly the flaming ball that was the

sun appeared over the horizon. (The "pinkening" of that cloudless sky reminded me strangely of a baby's mouth before the first tooth.)

That morning we passed through Fargo, Grand Forks, the center of the Red River valley and Larimore that has in its vicinity the largest wheat fields in the United States. For hours we saw nothing but miles and miles of fields and meadows, unbroken, as far as the eye can see, except for the groves that surround the farm homes. Unless one loves the prairies, they are depressing. Several sections of the country testified mutely to crop failures and broken spirits, but one can see, too, comfortable homesteads and faces that say, "I won't be beat". The harvest season was almost over, but we saw one or two combines still at work.

After noon of that day we came into Buffalo country. Here one sees many names that recall early Middlewest history. It's not hard to picture, how the pioneer scanned the prairies for signs of Indians or wild game from his covered wagon and how he determined his course with the aid of the sun and stars.

The prairies ended at Minot, North Dakota, with a range of sand hills known as the Plateau du Co-teau du Missouri. They are a curious formation, entirely barren as far as we could see. Between Minot and Williston are located Stanley, Manitou, and White Earth,—names you will recall if you have read Frank Spearman's "The Great Divide" or any other literature that has for its theme the building of the great railway. Going along the route one appreciates the skillful engineering so great a task demanded and it's overwhelming cost in lives and money.

Not far from Williston is Fort Buford, established in 1867, and two miles beyond it is Fort Union, Montana, established in 1828. (At the North Dakota-Montana state line, Central time changes to Mountain time.) We traveled for two hours then in the Missouri River valley, the beginning of cattle country, but we glimpsed the river only now and then, muddy and threatening even so near it's source. We saw also a wigwam encampment and discovered we were in the region of Indian reservations. An occasional herd of beef cattle and a herdsman's cabin or an Indian tent in among the rolling plains made the country quite as picturesque as the movies make it, though I didn't see a single cowboy. (Boo! Hoo!) I suppose that because I lived among trees and hills all my life, I preferred the desolation of the plains to the fertile prairies. It's a preference without a plausible reason, I know. Strange, isn't it? How hastily we like or dislike an environment.

At Culberton, an old cattle town, we watched the sunset. The same sun that burst on the prairies

in the morning, slowly dipped into the hills and left in its wake a gorgeous panorama of colored clouds. If I tried to describe it, you would say I was playing with words. I doubt even if an artist could depict the scene truly.

With such a climax to the wonders of the day, I went to rest anticipating even a more delightful trip on the morrow, when we would pass through Glacier Park and over the Rockies. I wish I could do justice to it all, but at least, I hope I can make you want to see it for yourself some day. Seeing natural beauty like that somehow helps to put "first things first".

And now, adieu!

"The Duchess".

PISMA.

NEKAJ O SLOVENSKEM MISIJONU V DE PUE, ILL.

De Pue, Box 396.

Častiti gospod urednik:—

Ker čas hitro beži, ne bom več odlašal s svojim dopisom. Že par let sem odlašal, da bom pisal v mladinski oddelek, tako da sta me ata in mama večkrat opominjala: Zakaj ne pišeš, Johnny, ko vendar znaš po slovensko in angleško. Ne bodi tako len in ne misli samo na "ballo". — Vidim, da je res tako, kakor mi pravijo stariši. Izgovarjal sem se, da bom pisal jutri, drugi teden in tako naprej. Zdaj pa je prišel čas in ne bom več odlašal. Ravno se mi nudi prilika za dopis, ker smo imeli prvi slovenski sv. misijon.

Nedeljo poprej so nam Father Kubiak oznanili, da bomo imeli misijon in sicer samo za Slovence. Mislil sem si, kako bo pač potekel, ker je Slovencev tukaj zelo malo in še ti delajo različne ure po dnevu. Vendar so zanimivi govori misijonarja P. Odila pritegnili k misijonu tudi take Slovence, ki drugače ne dajo veliko za cerkev in službo božjo. Tudi se jih je precej naročilo na mesečnik Ave Maria. Upam, da bomo sedaj bolj živeli s cerkvijo in da bomo spoštovali Gospodove dni. Tiste pesmi, ki smo se jih naučili med misijonom, še nismo pozabili in jih ponavljamo doma pri delu.

Med drugimi novicami moram omeniti zlasti to, da so nam Father Kubiak pomagali blizu cerkve narediti in postaviti Tennis Court. V počitnicah smo bili prav "busy" z njim.

Pozdravljam vse naročnike Ave Marije. P. Odilo pa naj še kedaj pridejo med nas, da se bomo zopet skupaj z mojim prijateljem g. Benske Jr. vozili agitirat za Ave Marijo.

John Zugich Jr.

2050 W. 22nd Place,
Chicago, Ill.
August 10, 1930.

Dragi gospod urednik:—

Pozdravljamo Vas čikaški prijatelji. Oni, katere ste pred dobrim mesecem kregali, da znajo slabo slovensko govoriti. Pa ste se zmotili. Vsak teden se štiri ure učimo lepega materinega jezika. Rev. Fr. Alexander nas učijo. Predno pričnemo šolo pojemo to pesem, "Hej, Šent Štefan, ti prelepa si slovenska naselbina. Slušaj svoje hčerke pesem, slušaj pesem sina. Živi Bog Slovence mlade, bodi sreča z nami. Grom in peklo, kdor ni z nami, koj bo ležal v jami."

Ko končamo šolo pa zapojemo:

"Dvanajsta ura bije že, in moj želodček lačen je. Fiziolčka daj mi in krumpir, pa moj trebušček dal bo mir."

Pridite in se prepričajte!

V imenu vseh:

Dorothy Šalmič.

Dragi Fr. Bernard:—

Bodite pozdravljeni. Mi se pridno učimo slovensko. To pismo je naša šolska naloga. Kateri bo najboljšje napisal bo smel poslati ta pozdrav Vam. Materin jezik je zelo lep in blagor

mu, kdor ga zna. V pondeljek smo pisali Fr. uredniku. Najlepše so napisale Dorothy Salmich, Bernice Fajfar, Mary Kukman in Margaret Shiffner. Zmagala je Dorothy. Njo smo izvolili. Dvanajsta ura bije že, in moj želodček lačen je, fiziččka da mi in krompir, pa moj trebušček dal bo mir.

Danes sem zmagala jaz.

Mary Korenchan,
2313 So. Lincoln St., Chicago, Ill.

August 18, 1930.
Lorain, Ohio
1764 E. 30th St.

Prečastiti gospod urednik:—

Oprostite, slabo bom napisal po slovensko. Pa naj velja izgovor: ker nimam učitelja.

Kmalu se bo začela šola. Samo dva tedna še.

Zdaj med počitnicami sem bil v Carey, O. na božji poti in sicer 15. avgusta. Ko smo z železnico prišli tjakaj, smo šli v procesiji v cerkev, ki je zelo veličastna in posvečena Materi Božji.

Ob pol enajstih smo imeli slovensko pridigo. Pridigali so znani Rev. Odilo. Med sv. mašo smo peli slovenske pesmi.

months old. I promised that I would go to Holy Communion for you Father.

I fulfilled my promise three weeks ago Sunday, July 20th.
Yours truly
Mary Snider.

August 25, 1930.
Bethlehem, Pa.

Prečastiti gospod urednik:—

Naše sestre so se povrnilo iz Lemonta. Na kolodvoru smo ih z velikim veseljem pričakali. Pomenito ka je že bluzi šolsko leto. Veselim se, kjer bom odila zdaj slednji 8 "gred", a potom ci Bog da pridem v Lemont pak bom Vas tam te vidila. Moj najmlajši brat bo tudi odo v šolo, pa že komaj čaka gda se začne.

Lepo vas pozdravlja i preporoča se v molitve

Mary Gombossy.

IN THE REALM OF BOOKS

By Albina J. Wahcic

Smith, Helen Zenna: STEPDAUGHTERS OF WAR (February 1930)
E. P. Dutton and Co. Inc., N. Y.

Father Golobova mlada armada, na katero vsi stavimo veliko upanja za bodočnost.

Popoldne ob treh so bile pri procesiji pete litanije Matere božje Peli so jih Rev. Odilo. Po procesiji smo se vsi zadovoljni vrnili domov. Sedaj se bo treba pripraviti za šolo.

Srčno pozdravljam Vas in vse naročnike Ave Maria, posebno pa Rev. Odila Hajnška.

Andrew Pogachar.

Bowling Green, Ohio.
August 11, 1930.

Dear Rev. Father:—

I didn't write a letter to the Ave Maria for a long time. So I will write now. We are very busy hoeing weeds from our crops. And it's also hot and dry. Our pears and plums are all ripe, but aren't very good because we didn't have experience enough as to taking care of fruit-trees. Anyway they are good for home use.

I mostly like to eat plums. My father likes to eat pears and plums. My sister Frances and I are selling vegetables in Bowling Green, Ohio, that we might earn some money for clothes and books for school.

I have a little brother whose name is Augustine. He is two

"... each in his separate star,
Shall draw the thing as he sees it
For the God of Things as they are."

(Extract from confidential sealed paper given to every V. A. D. on embarkation for service in France during the Great War.)

Many are the books which have been written about the World War, written by men who have been in the thick of it, yet who have been fortunate enough to return. Do people in general realize how many women, young, cultured women were also in the "thick of it"?

Helen Zenna Smith gives us a graphic picture of the terrors of war for she was also one of the women "doing her bit" as an ambulance driver and a member of a convoy in France.

This book is especially significant for the very reason that it is perhaps the only account of events during the War written in English by a woman.

* Richardson, Henry Handel: THE WAY HOME (1930)
W. W. Norton and Co., N. Y.

"**The Way Home** complete the publication in America of the author's magnum opus, the trilogy of Richard and Mary Mahony. Though the last to be published, *The Way Home* is the middle volume of the story, and the three novels which form the trilogy are in their correct order, **Australia Felix**, **The Way Home**, and **Ultima Thule**.

"**Ultima Thule** was published last fall and was followed in January by **Australia Felix**, which begins the story of Richard and Mary with their early life in the days of the Australian gold rush.

Now comes **The Way Home**, which tells of Richard's attempt to find again his old life in England, and which leads directly up to those events with which **Ultima Thule** opens."

—Universe Bulletin June 20.

* Sutton, Bertha Radford: **CATHERINE DE GARDEVILLE** (1930)
The MacMillan Co., N. Y.

"The futility of a life of material pleasures and the impossibility of stamping out the tendency toward Catholicism, which a daughter Catherine de Gardeville, inherited from her one time deeply religious French father, is the theme of the June choice of the Catholic Book of the Month club. The book is not limited to the conflict between Mrs. Lambeth and her daughter Catherine. The hardened English society woman detested the Catholicity of her dead husband, Gaston de Gardeville. Her aim in life was to occupy her daughter Catherine, so that she would never know her father was a Catholic. Catherine feels the need of something to supplement the gay, noisy life she leads under her mother's direction in the London town house and the country home in the Pyrenees. When she learns that her father was a Catholic she makes known her desire to join the Church. The book is inviting reading. The style, while not distinctive is sufficient to sustain the strength of Mrs. Sutton's purpose."

—Universe Bulletin July 4.

* **RAGAMUFFIN**
Benziger Brothers, N. Y.

"**Ragamuffin** is the story of an orphan boy who is befriended by an almost equally poor Italian family. In spite of his extreme poverty he has a lovable disposition and a beautiful voice, both of which play a part in his later career. Through the intimacy of suffering, the little outcast finds himself so bound by the ties of affection to the people with whom he lives that when he accidentally finds himself related to a famous doctor he refuses to allow his new position in life to interfere in the least with his old friendships. Children between seven and ten will enjoy this book.

—The Ave Maria, Notre Dame Ind., July 5, 1930.

Gilbert, Anthony: **THE MYSTERY OF THE OPEN WINDOW** (1930)
Dodd, Mead and Co., N. Y.

This is a mystery and detective story with a rather unusual development. It has technical as well as literary value. Technically, the crime is shrouded in such mystery that it takes more than an astute person to guess the solution. Furthermore, from a literary standpoint, the book is well written as regards diction, style and description.

Porter, Gene Stratton: **KEEPER OF THE BEES** (1925)
Grosset and Dunlap, Publishers, N. Y.

This most charming story has for its hero a soldier, James Lewis MacFarlane, severely wounded in the Great War. After being sent from hospital to hospital he finally ran away from one sanitarium in southern California where he was looked upon as a hopeless case. Regardless of the condition of his open wound next to the heart he walked far until after a series of adventures he became the keeper of bees. His subsequent adventures are entrancingly told in this book.

* Scheibl, Herbert J.: **FOOL'S PILGRIMAGE**
B. Herder Book Company.

"**Fool's Pilgrimage** is the story of a young romantic idealist enthralled by love, wealth and fame, all of which crumble before they can be touched. The narrative is rapid and methodical, gripping the interest and stirring the emotions. There is a wide human appeal in the story of this youth in contact with life."

—The Catholic Universe Bulletin 8-1-'30.

Jenison, Madge: **INVITATION TO THE DANCE** (1929)
Doubleday Doran and Co. Inc., N. Y.

This interesting book is more or less a life history of a woman who lived with her mother until the latter's death, after which event she married. Her life which hitherto was rather dry and uninteresting becomes now a series of events.

* De Blacam, Hugh: **THE FLYING CROMLECH** (1930)
Century Co., N. Y.

"Hugh De Blacam, editor of the Standard, a Dublin Catholic weekly, makes his American debut with a book of romantic fiction. It is a tale of a youthful adventures Irishman, David Maxwell, who leaves his native land to paint in Paris. He stays there until he meets Sorcha. Knowing neither her full name nor address he seeks her over all the uplands of Ireland. His only clew to her home is a picture of her standing beneath a cromlech (one of those prehistoric curved stone monuments).

"Snatches of vivid description of Irish countrysides and intimate details of Irish life and character overbalance in part the shallowness of the plot. Those interested in legendary stories of the Erin Isles and the events that befall a 'foolish hero' will find the story amusing.

"It is the July choice of the Catholic Book clubs."

—The Catholic Universe Bulletin 8-1-'30.

Graeme, Bruce: **THROUGH THE EYES OF THE JUDGE** (1930)
J. B. Lippincott Co., Phila., Pa.

Somewhat similar to other books which recount murder trials this book is yet different. The technique, the manner of handling it is superior. It is a detective story worked out in the court room.

SVETO PISMO

NOVEGA ZAKONA

Po naročilu dr. Antona Bonaventura Jegliča, ljubljanskega škofa, priredili dr. Fr. Jere, dr. Gr. Pečjak, dr. A. Snoj. Ljubljana 1925—1929. Izdala Bogoslovna Akademija kot 7. in 9. knjigo.

Prvi del: Evangeliji in Apostolska dela. Dodana je harmonija dogodkov iz življenja Jezusa Kristusa, kazalo mašnih evangelijev in dva zemljevida. Str. XVI, 430.

Drugi del: Apostolski listi in Razodetje. Dodano je kazalo mašnih beril in evangelijev ter en zemljevid. Str. XVI, 352.

Novi prevod je prirejen po grškem izvorniku in podaja božjo besedo točno, v lepem in gladkem slovenskem jeziku. Razdelitev in vsebino snovi kažejo med besedilo vpleteni naslovi. Pod črto so dodane kratke, kritične opazke, ki pojasnjujejo težja mesta. Papir je najfinejši, tisk je jasen in pregleden.

Sveto pismo v vsako slovensko družino!

Oba dela sv. pisma N Z dobite pri

UPRAVI AVE MARIA, LEMONT, ILL

VSEBINA ZDRUŽENE SEPTEMBER-OKTOBERSKE ŠTEVILKE:

Legenda o sv. Frančišku (Erich Eckert—S. S.)	str. 225-226	Elizabeta in njeni čedni bratci (P. Aleksander)	str. 248-249
Sv. Frančišek (Ksaver Meško)	str. 226	Vsi pod zastavo Kristusovo (P. A.)	str. 249
Rožnovenski Kraljici (pesem—Ks. Meško)	str. 225	Materno društvo (P. A.)	str. 250-252
Mesečni pridigar (Rev. J. Smoley)	str. 227-230	Smešnice (P. Blanko)	str. 252
Marija med zamorci (Dr. F. T.)	str. 230	Glasovi od Marije Pom. (P. Bernard)	str. 253-254
Minnetonka (P. Bernard)	str. 231-236	Iz našega ofisa	str. 255-256
Slovo g. nadškoga dr. Jegliča	str. 236	Naši mladini:	
Poročilo iz dveh prekmurskih fara v Ameriki		St. Francis (P. B. Kl.—Fr. Leonard)	p. 257-258
(G. in P. Egidij)	str. 237-243	The Baraga's Centenary celebration	
Urednikove drobne vesti	str. 243	(Frank Scheringer)	p. 259-262
Pisma pok. papežu Piju X. (Dr. F. Trdan)	str. 244-245	Frieze exhibited at Convention	p. 262
Ali je to samo slučaj? (P. Odilo)	str. 245	Friezes are aid for visualizing history figures	p. 263
Sestram v Gospodovi službi:		Legends of St. Francis (Ks. Meško—A. Wahčič)	p. 263-266
Z grička Asizij	str. 246	Grant's Pass, Ore. (The Duchess)	p. 266-267
Poglavje o moderni vzgoji (Pierre l'Eremit—		Pisma	p. 267-268
A. Duhovnik)	str. 247-248	In the realm of books	p. 268-269

Pozor mladeniči!

Brez dvoma je med našimi slovenskimi mladeniči v Ameriki mnogo takih, ki sicer ne čutijo v sebi poklica za duhovski stan, pač pa imajo srčno željo iti v samostan, da bi lažje zveličali svojo dušo. Taki bi našli v našem komisarijatu, ki se vedno bolj širi, tisto mirno življenje, po katerem hrepeni njih srce. Kot samostanski bratje bi lahko silno veliko storili za čast božjo in zveličanje ljudi tako s svojim delom kot zlasti še z molitvijo.

Da postane mladenič samostanski brat, se zahteva samo trdna volja služiti Bogu po našem vodilu ter telesna sposobnost, da more izvrševati opravila v redovnem stanu. Zlasti so dobrodošli mladeniči,

ki so izučeni v kakemkoli rokodelstvu. Novodošli so šest mesecev kandidati. V tem času imajo dosti prilike, da spoznajo svoj poklic, ker vidijo od blizu redovno življenje. Če jim ne ugaja, lahko zapuste samostan; ako se pa odločijo ostati, potem dobe redovno obleko in so sprejeti v naš red, ki ima že nad devetnajst tisoč redovnikov.

Mladenič, zakaj ne bi poskusil tudi ti?

Za nadaljna pojasnila piši predstojniku na ta-le naslov:

VERY REV. COMMISSARY PROVINCIAL,
LEMONT, ILLINOIS.

"PLANINKA"

Naročnikom Ave Marije javljam, da imam v zalogi posebno vrsto zdravilnega čaja z imenom "Planinka". Ta čaj osvežuje in čisti kri in se priporoča proti vsem boleznim. Pripravljen je v lekarni Mr. L. Banovca v Ljubljani iz raznih zdravilnih planinskih zelišč. Jugoslovansko ministerstvo za narodno zdravje je čaj priporočilo z odlokom št. 38739, dne 10. julija 1928. Je izvrsten lek v vseh bolezenskih slučajih. Ena škatlja stane \$1.00. Prodaja se pri pooblaščenem in edinem zastopniku za Ameriko: **V. S. Vlahović, P. O. Box 185-W, Union City, New Jersey.**

Iz domovine imamo najfinejše "VARDAR" cigarete. Škatlja s 100 cigaretami stane \$2.50. Imamo tudi najfinejši bosenski tobak, ki ga prodajamo po funtih. En funt prvovrstnega bosenskega tobaka stane \$5.00, druga vrsta ravno istega t. j. bosenskega tobaka pa stane samo \$4.00. Na poskus pošljamo najmanj pol funta tobaka in najmanj 100 komadov cigaret. Cigaretni papir daje mo brezplačno.

Priporoča se za obilna naročila: **V. S. Vlahović, P. O. Box 185-W, Union City, N. J.**

ŠIRITE AVE MARIJO!

DRAGI NAROČNIK (NICA) "CVETJA":

Že je leto naokoli, kar sem hodil okrog Vas in Vam ponujal "Cvetje". Ker so "Kranjci" — če niso med tem izumrli — radi v rožcah, pozimi in poleti, sem ga precej prodaj. Mnogi so ga kar za več let skupaj naročili. Mislim, da mi ni nihče naprej metal, da sem mu mesto cvetja plevel pošiljal. Vsaj slišal ga nisem, kolčalo se mi pa tudi ni. Letos, ko Vam radi dvakratne suše rožce slabo cveto, bi si ne upal okrog, ali bi moral imeti pa dosti bate s seboj, da bi ušesa mašil. Ker je papir bolj potrpežljiv kot jaz in veliko ceneje potuje, naj Vas zaenkrat on obiše. Ima pa strogo zabičano, naj se oglasi samo pri onih, katerim je naročnina potekla. Veselilo me bo, če jo obnove. Kdor ne more naenkrat cele, naj jo pa v dva ali štiri dele razdeli. To itak veste, da denarja ni treba sem v Ljubljano pošiljati. Izročite ga lokalnemu, ali potovalnemu zastopniku Ave Maria, odnosno ga pošljite v Lemont. Upam, da tisti, ki so list brali, ne bodo rekli: Preveč je en dolar! Če se boste tako prijazno odzvali, kakor ste se meni osebno, bo urednik zopet zavriskal, kot lani. Za nagrado Vam pa obljubljam — samega sebe.

Pozdravljeni in na srečno, stalno svidenje!

Rev. Hugo Bren, O.F.M.

NA PRODAJ.

Zaradi bolezni se proda lepa zidana hiša. V njej imajo prostora 4 družine in vsaka izmed njih ima na razpolago 6 sob s kopalnico. Hiša se nahaja na lepem prostoru in čistem zraku. Tik nje je poulična železnica. Nedaleč je park, prav blizu pa šola in cerkev. Proda se pod zelo ugodnimi pogoji. Za pojasnila se obrnite na uredništvo lista A. M.

Ako hočeš dobro samemu sebi in svojemu dragemu ranjkemu

ne odlašaj več, temveč pošlji čim prej svoj prispevek za Apostolat sv. Frančiška: 50c za eno leto, ali \$10.00 enkrat za vselej. Posluži se v ta namen priloženega kupona ter ga izpolni!

še želim vpisati v Apostolat sv. Frančiška. Če vpišeš ranjkega, napravi zraven imena križec.

Plačam za vselej .....

Plačam letno .....

Ime darovavca.

Slovenska Ženska Zveza

Ustanovljena 19. dec. 1926. Inkorporirana 14. dec. 1927.

Glavni izvrševalni odbor:

Predsednica: MRS. MARIE PRISLAND,
1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

Tajnica: MRS. JULIA GOTTLIEB,
1845 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Blagajničarka: MRS. MATILDA DULLER,
2241 So. Lincoln Street, Chicago, Ill.

Slovenska Ženska Zveza je edina slovenska ženska organizacija v Ameriki. Pod njeno okrilje bi morala spadati vsaka zavedna katoliška Slovenka v Ameriki. Članarina je samo 25c mesečno.

Naselbine, ki še nimate podružnice Slovenske Ženske Zveze, ustanovite jo. Za pojasnila pišite glavni tajnici.

Organizacija izdaja svoje lastno glasilo

“ZARJA”,

ki je prvi in edini slovenski ženski list v Ameriki. Izhaja v obliki Magazina in prinaša le to, kar je v korist in izobrazbo žen in deklet. Naročnina za članice je že uračunjena pri članarini, za nečlanice pa stane \$2.00 letno. Ako še nimate tega lista v Vaši hiši, pošljite naročnino še danes na naslov:

“ZARJA”, 1845 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

JAVNE ZAHVALE

Moram Vam priznati, da je Vaša Alpen Tinktura v resnici najbolj uspešna. Odkar ji rabim, so mi prenehali lasje izpadati. Sedaj mi rastejo zopet lepi in gosti.—S. Markotich, 129 Lingar Rd., Sidney, N. S., Can.

Vašo Bruslin Tinkturo zoper sive lase sem rabila z najboljšim uspehom, za kar vam ostanem vedno hvaležna.—Frances Polish, Chicago, Ill.

Od Vaše Broslin Tinkture zoper sive lase so mi postali lasje popolnoma taki, kakor sem jih imel v mladosti. Zato Vam ostajam hvaležen.—Simon Zubar, P. O. Box 310, Kirkland Lake, Ont., Canada.

Moram pripoznati, da je Vaš Fluid zoper revmatizem v resnici najboljši na svetu. Moj prijatelj je ležal tri mesece v postelji. Ko je pa rabil Vaš Fluid, je v osmih dneh popolnoma ozdravel. Blagovolite tudi meni poslati eno steklenico Vašega hvalevrednega Fluida. Najlepše se Vam že v naprej zahvaljujem.—Joseph Jenich, 283 Drouillard Rd., Ford City, Ont., Canada.

Pripoznavam, da je Vaša Elsa žauba zoper rane in srbečo kožo najboljše zdravilo. Ostajam Vam vedno hvaležen.—D. Brankovan, P. O. Box 48, Ambler, Pa.

Že več let je minulo, odkar sem rabil Vaše zdravilo zoper kurje oči in bradavice, kàtere sem v par dneh popolnoma odpravil, za kar sem Vam prav hvaležen. Blagovolite mi poslati cenik, da naročim še druga zdravila.—John Grabjan, 3307 St., St. Louis, Mo.

Imam na tisoče zahvalnih pisem tudi od drugih zdravil. Vsakemu dam \$5.00, ki bi rabil moja zdravila brez uspeha.

Pišite takoj po cenik. Pošljem Vam ga zastonj.
JAKOB WAHCIC, 1436 E. 95th ST., CLEVELAND, O.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.